



Vlaams
Parlement

stuk **2219** (2013-2014) – Nr. 2
ingediend op 10 december 2013 (2013-2014)

Beleidsbrief

Onderwijs

Beleidsprioriteiten 2013-2014

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Kathleen Deckx en de heer Jos De Meyer

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
mevrouw Vera Celis, de heer Kris Van Dijck;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
de heer Willy Segers, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier

2219 (2013-2014) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	5
2. Eerste vragenronde – schriftelijke procedure	8
3. Tweede vragenronde – mondelinge procedure	8
3.1. Werkwijze.....	8
3.2. SD 1. Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen	9
3.2.1. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn.....	9
3.2.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	9
3.2.3. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	9
3.2.4. Tussenkoms van mevrouw Vera Celis.....	9
3.2.5. Tussenkoms van mevrouw Ann Brussee.....	10
3.2.6. Antwoorden van de minister	10
3.2.7. Replieken	11
3.2.8. Antwoorden van de minister	12
3.3. SD2. Kansen geven aan elk talent	14
3.3.1. Tussenkoms van mevrouw Vera Celis.....	14
3.3.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	14
3.3.3. Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan	14
3.3.4. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	14
3.3.5. Antwoorden van de minister	15
3.4. SD 3. Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving.....	16
3.4.1. Tussenkoms van mevrouw Ann Brussee.....	16
3.4.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	17
3.4.3. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	17
3.4.4. Antwoorden van de minister	17
3.5. SD 4. Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt	18
3.5.1. Tussenkoms van mevrouw Goede Vermeiren	18
3.5.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	18
3.6. SD 5. De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden	19
3.6.1. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	19
3.6.2. Tussenkoms van de heer Jo De Ro	19
3.6.3. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	20
3.6.4. Antwoorden van de minister	20
3.6.5. Replieken en antwoorden van de minister	22

3.7. SD 6. De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken – SD 7. Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden – SD 8. Investeren in duurzame en moderne infrastructuur.....	24
3.7.1. Tussenkoms van mevrouw Irina De Knop	24
3.7.2. Tussenkoms van de heer Jo De Ro	25
3.7.3. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten.....	26
3.7.4. Tussenkoms van de heer Kris Van Dijck	26
3.7.5. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn.....	26
3.7.6. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert.....	27
3.7.7. Antwoorden van de minister	27
4. Bespreking van het advies van de Vlor	28
4.1. Tussenkoms van de leden.....	28
4.2. Antwoord van de minister	29
4.3. Replieken.....	29
Gebruikte afkortingen	31
Bijlage: Schriftelijke vraagstelling	33
Andere bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 21 en 28 november en 5 december 2013 de beleidsbrief Onderwijs – Beleidsprioriteiten 2013-2014, ingediend door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel (*Parl. St. Vl. Parl.* 2013-14, nr. 2219/1).

Op suggestie van de minister besliste de commissie om – in een eerste ronde – over te gaan tot een schriftelijke vraagstelling (zie bijlage vanaf p. 33). In een tweede ronde werd de beleidsbrief meer thematisch besproken in de commissie. Het advies van de Vlaamse Onderwijsraad werd overgemaakt op maandag 2 december 2013 en vindt u, evenals de andere bijlagen, op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* overloopt ter inleiding de belangrijkste realisaties van het voorbije zittingsjaar 2012-2013 en geeft een overzicht van de meest in het oog springende plannen voor de volgende maanden.

Met de goedkeuring van het Masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs werd een belangrijke stap gezet om het secundair onderwijs zo te hervormen dat het tot de absolute top blijft behoren. In het nieuwe secundair onderwijs wordt ingezet om de gepercipieerde hiërarchie tussen de studierichtingen weg te werken. Leerlingen zullen kunnen kiezen op basis van hun interesses en talenten, zodat de studiekeuze niet langer gestuurd wordt door negatieve keuzes en minder afhankelijk wordt van het maatschappelijk aanzien van een richting. Er komt een betere overgang van het basis- naar het secundair onderwijs, een geoptimaliseerde algemene vorming in de eerste graad en een nieuwe indeling in studierichtingen. Er worden screenings van basisopties en studiegebieden opgestart op basis waarvan een matrix wordt opgesteld. Als de onderwijskwaliteit van de studierichtingen in de matrix positief wordt geëvalueerd, wordt de matrix ingevoerd en zullen de onderwijsvormen aso/bsi/kso/tso verdwijnen.

Een aantal van de aangekondigde maatregelen uit dit masterplan werd al gerealiseerd. De minister zal het komende jaar veel aandacht besteden aan de communicatie naar het veld en hij zet de uitrol van het masterplan verder. Tijdens de Ronde van Vlaanderen over de hervorming ging hij in debat met de directies uit het basis- en secundair onderwijs. Nog in 2013 zal hij een soortgelijke Ronde van Vlaanderen organiseren voor leerkrachten.

In uitvoering van het masterplan wordt het getuigschrift basisonderwijs gekoppeld aan het bereiken van die leerplandoelstellingen die een vertaling zijn van de eindtermen. Ook het competentiegericht formuleren van de eindtermen (met explicitering van kennis, vaardigheden en attitudes) zal decretaal verankerd worden voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

De kwaliteit van het Vlaamse onderwijs staat of valt met de leraar. Er moet voor gezorgd worden dat ook het komende decennium hoogopgeleide en excellente leraren kunnen worden aangetrokken en behouden. Binnen de context van een grotere concurrentie op de arbeidsmarkt is dat geen evidentie. Samen met de sociale partners zal de minister tot een akkoord proberen te komen over een aantal specifieke maatregelen, waarbij de focus in elk geval zal liggen op werkzekerheid en begeleiding voor jonge leraren.

In opvolging van de beleidsevaluatie van de lerarenopleiding worden er beleidsgroepen opgericht rond volgende thema's: instroom in de lerarenopleiding, de inhoud en uitstroom van de lerarenopleiding, de stage, de aanvangsbegeleiding en de lerarenopleiders en het

thema landschap van de specifieke lerarenopleidingen en de educatieve master. In deze werkgroepen zullen afgevaardigden van de opleidingen, de sociale partners en het afnemend veld samen met (internationale) experts concrete beleidsaanbevelingen uitwerken.

De onderwijskundige, opvoedkundige en maatschappelijke uitdagingen waarmee onderwijsverstrekkers worden geconfronteerd, worden alsmaar groter en vergen steeds meer van hun beleidsvoerend vermogen. Samenwerking is dan ook meer dan ooit aan de orde. De Vlaamse Regering keurde reeds een conceptnota goed met de krachtlijnen van de bestuurlijke schaalvergroting in het leerplichtonderwijs. De minister werkt verder aan een voorontwerp van decreet om te komen tot bestuurlijke schaalvergroting in het leerplichtonderwijs. De inwerkingtreding van dit decreet is gepland op 1 september 2017. Dit geeft het scholenlandschap voldoende tijd om zich, op basis van vrijwilligheid, naar de nieuwe piste om te vormen.

De acties uit de talennota kregen een decretale vertaling en treden in werking op 1 september 2014. Alle leerlingen die voor het eerst instromen in het gewoon lager onderwijs of in het gewoon voltijds secundair onderwijs zullen door de school gescreend worden op taalvaardigheid Nederlands. Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen te volgen, kan de school een taalbad aanbieden tot maximum één jaar. In het secundair onderwijs wordt de mogelijkheid voorzien om tot drie uur extra verplichte taallessen Nederlands te organiseren, voor leerlingen wiens kennis ontoereikend is om de lessen te volgen. Scholen kunnen vanaf de tweede graad van het lager onderwijs Frans aanbieden. In het secundair onderwijs krijgen scholen de kans om andere vreemde talen aan hun leerlingen aan te bieden. Ook Content and Language Integrated Learning (CLIL) kreeg een decretale grondslag. In het komende jaar werkt de minister verder aan een kwaliteitsvolle implementatie van deze maatregelen, onder andere door het aanbieden van ondersteunende instrumenten en nascholing.

De minister zal het ontwerp van het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ter stemming indienen in het Vlaams Parlement. Met dit decreet wordt het nemen van maatregelen en het doen van gepaste en redelijke aanpassingen opgenomen in de opdrachtomschrijving van het gewoon onderwijs. In het buitengewoon onderwijs komt er een herdefiniëring van het type 1 en type 8 als 'basisaanbod' buitengewoon onderwijs waarnaar een leerling georiënteerd kan worden op basis van een analyse van de onderwijsbehoeften in plaats van een medische classificatie. De definities van de andere onderwijstypes in het buitengewoon onderwijs worden geactualiseerd. De nieuwe definitie van type 7 laat toe dat ook kinderen met een spraak- of taalstoornis toegang tot dit aanbod blijven hebben. Er wordt ook een type 9 van buitengewoon onderwijs gecreëerd voor leerlingen met een autismespectrumstoornis die geen verstandelijke beperking hebben. Dit is slechts een greep uit de vele maatregelen van dit decreet.

Na de verschillende decreten inzake integratie, sociale voorzieningen en kwaliteitszorg, en de bijzondere decreten in het hoger onderwijs, heeft de minister dit werkjaar maximaal ingezet op de vlotte implementatie van deze regeling. Met ingang van het academiejaar 2013-2014 is de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten een feit. Tegelijkertijd is de evaluatie van het Financieringsdecreet in het hoger onderwijs opgestart. Daarin laat de minister onderzoeken of de vooropgestelde doelstellingen van het decreet, zoals het bevorderen van de participatie aan het hoger onderwijs, het verbeteren van doorstroom en uitstroom, het aantrekken van groepen die momenteel niet of onvoldoende participeren aan het hoger onderwijs en het verhogen van de kwaliteit van het hoger onderwijs, gerealiseerd worden.

Het STEM-actieplan wordt verder uitgewerkt en zet zo in op het opwaarderen van techniek en wetenschappen, zowel in het basis- als in het secundair onderwijs. De minister zet hierbij in op de volgende thema's: aantrekkelijker maken van het STEM-onderwijs,

versterken van leraren en begeleiders, verbeteren van het proces van studie- en loopbaan-keuze, meer meisjes in STEM-richtingen en -beroepen, excellentie en aanpassen van het opleidingsaanbod.

In het najaar van 2013 zal een beleidsdomeinoverschrijdende commissie starten met als opdracht een beleidskader uit te werken en samenwerking tussen de publieke opleidings-verstrekken te stimuleren en om tot meer OKOT-trajecten te komen.

Om de leerlingen voor te bereiden op de arbeidsmarkt werkt de minister verder aan de prioritaire beroepskwalificaties van 2013 en in overleg met zijn collega-minister van Werk aan de arbeidsmarktgerichte implementatie van verplichte leerlingenstages. De evaluatie van het decreet Leren en Werken zal ten laatste begin 2014 worden opgestart.

Om aan het capaciteitstekort tegemoet te komen, slaagde de Vlaamse Regering er ook dit werkjaar in om in overleg met de lokale taskforces bijkomende plaatsen te creëren. In 2013 heeft de minister hiervoor 62,3 miljoen euro voorzien. Daarnaast werd in 2013 ook 23,2 miljoen euro vrijgemaakt voor de reguliere scholenbouw. Voor 2014 trekt de minister 57,5 miljoen euro uit voor capaciteitsuitbreiding. In overleg met de onderwijskoepels en het GO! werkt hij aan een voorstel om tot een meer transparante en planmatige procedure te komen om de capaciteitsmiddelen in de toekomst toe te kennen. De registratie van de inschrijvingen in Discimus laat de scholen toe een zicht te hebben op dubbele inschrijvingen zodat zij de maatregelen kunnen nemen om hun beschikbare plaatsen accurater in te schatten.

Naast deze strategische beleidsprojecten vermeldt de minister de belangrijkste actieplannen die goedgekeurd werden en eveneens in dit zittingsjaar verder concrete uitvoering krijgen.

Tijdens het schooljaar 2012-2013 werd een actieplan vroegtijdig schoolverlaten uitgewerkt door een technische werkgroep waarin alle relevante actoren vertegenwoordigd zijn. Voor de uitwerking van het plan werd gebruikgemaakt van het Europees referentiekader waarbij we inzetten op preventieve, interveniërende en compenserende acties. Verder bevat het actieplan maatregelen rond monitoring, analyse/identificatie en coördinatie van het beleid.

Het actieplan mobiliteit 'Brains on the move' werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 6 september 2013. Hierin staan een reeks acties om de studentenmobiliteit te verhogen en studenten internationale en interculturele competenties te laten verwerven via kwalitatieve mobiliteit.

De nodige stappen werden gezet om het samenwerkingsverband met de SNPB voor de implementatie van kwaliteitsvol e-leren en gecombineerd leren in het volwassenenonderwijs, de opleidingen van VDAB, Syntra en het sociaal-cultureel volwassenenwerk structureel te maken vanaf 1 september 2014. Via deze samenwerking werd het actieplan 'kwaliteitsvol afstandslernen 2012-2013' grotendeels gerealiseerd.

Het nieuwe Plan Geletterdheid (2012-2016) werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd en is in uitvoering.

In opvolging van het rapport van de zoekconferentie 'Slimmer Zorgen voor Morgen', in functie van Flanders' Care, heeft de minister voor Onderwijs een actieplan laten uitwerken.

Het project in het kader van het actieplan ondernemend onderwijs werd positief geëvalueerd. Daarom verlengt de minister dit proefproject.

Het komende jaar zal hij verder laten werken aan de concrete uitvoering van het actieplan ter verbetering en bewaking van de binnenluchtkwaliteit in scholen.

Studies, onderzoeken en evaluaties die tijdens deze legislatuur werden uitgevoerd zullen ten laatste in 2014 gefinaliseerd worden. De minister overloopt een reeks rapporten en evaluaties die nog opgeleverd zullen worden.

Op vraag van de FOD Binnenlandse Zaken werkten scholen mee aan een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de veiligheidsopleidingen. De resultaten hiervan zullen in het najaar 2013 beschikbaar zijn. De minister verwacht de resultaten van de evaluatie van de engagementsverklaring en de bevraging over schoolkosten in het najaar van 2013 en zal deze aftoetsen aan het huidige beleid.

De commissie die werd aangesteld voor de evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten, de permanente ondersteuningscellen en het Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten, rondt in het voorjaar van 2014 het hele evaluatieproces af met een rapport per geëvalueerde organisatie en een overkoepelende samenvatting.

Bij de invoering van het nieuwe financieringssysteem voor de werkingmiddelen van het basis- en secundair onderwijs werd vooropgesteld dat dit decreet geëvalueerd moest worden. Het onderzoek zal opgeleverd worden voor het einde van 2014.

De schoolgebouwenmonitor 2013 geeft een stand van zaken van de toestand, het beheer en het gebruik van het schoolgebouwenpark in Vlaanderen. Het eindrapport van de schoolgebouwenmonitor 2013 wordt verwacht tegen de zomer 2014. Deze tweede monitor biedt de gelegenheid om vergelijkingen te maken tussen de toestand van het gebouwenpark in 2008 en deze in 2013. Dit maakt het mogelijk om uitspraken te doen over de effectiviteit van het gevoerde subsidiebeleid.

Dit overzicht toont aan dat er heel wat stappen voorwaarts werden gezet waardoor vernieuwende krachtlijnen zijn uitgetekend in deze legislatuur. De minister nodigt de commissieleden uit om samen met hem in de komende maanden hard verder te werken, zodat alle verdere geplande maatregelen nog gerealiseerd kunnen worden.

2. Eerste vragenronde – schriftelijke procedure

Op suggestie van de minister besliste de commissie om – in een eerste ronde – over te gaan tot een schriftelijke vraagstelling. In een tweede ronde kan de beleidsbrief dan meer thematisch worden besproken. De schriftelijk gestelde vragen en de schriftelijke antwoorden van de minister van deze eerste vragenronde zijn terug te vinden als bijlage (zie p. 33).

3. Tweede vragenronde – mondelinge procedure

3.1. Werkwijze

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, bedankt de medewerkers van het kabinet van de minister en de administratie Onderwijs en Vorming en looft de gestructureerde aanpak. Hij attendeert op het advies van de Vlor dat ten vroegste beschikbaar zal zijn vanaf 29 november 2013 (zie punt 4 van het verslag).

3.2. SD 1. Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen

3.2.1. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* verwijst naar een schriftelijke vraag van mevrouw Vanderpoorten over vredes- en herinneringseducatie (OD 1.2) waarin ze om verduidelijking vroeg over het onderwijzen van de Holocaust (zie bijlage pag. 41). De *minister* antwoordt dat hij vaststelt dat er vanuit het parlement een duidelijke wil is dit duidelijker te formuleren voor de scholen en dat hij daarover een overleg zal organiseren. Mevrouw *Sabine Poleyn* wil onderstrepen dat ze de visie van de minister ondersteunt. Ze heeft de resolutie daarover mee ondertekend (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1855/1). Het moet volgens haar altijd gaan om het herinneren in functie van het leren uit het verleden. De vredeseducatie gaat om meer dan het herinneren alleen.

3.2.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* heeft ter voorbereiding van de bespreking van de beleidsbrief, de initiële beleidsnota (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 202/1) opnieuw doorgenomen om de verwezenlijkingen ervan na te gaan.

Een decreet over leerlingenparticipatie (OD 1.6) werd voor deze legislatuur aangekondigd. Er wordt nu met de sociale partners onderhandeld en het zou nog deze legislatuur worden afgerond. Bij het begin van de regeerperiode stelde de minister dat het een prioriteit was. Het zou op basis van de evaluatie en het advies van de Vlor van 2011 worden geschreven. Waarom heeft dit langer geduurd dan gepland?

Er zou rond de levensbeschouwelijke vakken en de samenwerking tussen de verschillende aanbieders worden gewerkt (OD 1.1). Blijkbaar is dat nog niet gelukt. Hoe komt dat?

De minister verklaarde over de vakoverschrijdende eindtermen dat daar komaf mee moet worden gemaakt. Is daar al een aanzet toe gegeven?

De hervorming van het deeltijds kunstonderwijs (OD 1.5) is naar de volgende legislatuur verschoven. Meer en betere kunst- en cultuureducatie en de integratie in leerplicht klonk destijds veelbelovend. Wat is er al gebeurd?

Volgens de minister kan er een kunstacademie komen zonder decreet. Als men kan kiezen voor een kunstacademie, moet men dat dan volledig met eigen middelen doen of kan men via een puntensysteem naar een middenkader gaan waar men anders kan werken dan nu? Is er een voorafname op het decreet mogelijk? In het werkveld denkt men dat dit kan. Is dat zo?

3.2.3. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert

De heer *Boudewijn Bouckaert* verwijst naar het schriftelijk antwoord van de minister over de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs (OD 1.5) waarin hij stelt dat: “Een visietekst in het voorjaar zal daarvoor als leidraad kunnen dienen. Eén van de redenen om dit niet meer volledig te beslissen is van financiële aard.” (zie bijlage pag. 46). Betekent dit dat de hervorming een grote meerkost zal hebben waarvan de impact door de volgende regering moet worden afgewogen? Is er al een aanzet tot hervorming van de inschrijvingsgelden voor het dko?

3.2.4. Tussenkoms van mevrouw Vera Celis

Mevrouw *Vera Celis* stelt dat er een aantal muziekacademies zijn waar projecten lopen om kinderen met een beperking op gelijke voet met andere kinderen lessen te laten volgen. In de beleidsbrief wordt een versoepeling van de regelgeving aangekondigd zodat academies

een kwaliteitsvol leertraject op maat kunnen uittekenen (OD 1.5). Over welke aanpassingen gaat het? De lopende projecten zijn waardevol, maar structureel is er momenteel weinig mogelijk.

3.2.5. *Tussenkoms van mevrouw Ann Brusseel*

Mevrouw *Ann Brusseel* vraagt naar de verankering van de projecten op het gebied van cultuureducatie (OD 1.4). Uit antwoorden op haar schriftelijke vragen (nr. 239 van 22 december 2011 en nr. 902 van 13 september 2013) kan ze afleiden dat er een groeiend succes is voor Dynamo, maar uit de cijfers op jaarbasis leidt ze af dat het niet over heel veel scholen kan gaan. Het cijfer van 1600 scholen die zich geëngageerd hebben, is waarschijnlijk een cumulatief getal. Men kan dus niet spreken van een stijgend succes. Uit de antwoorden blijkt dat de rolverdeling niet heel duidelijk was. De minister van Cultuur gaf een opsomming van projecten die los stonden van Onderwijs, maar de projecten waren dezelfde als die in het antwoord van minister van Onderwijs. Dit is wat bizar. Er is onduidelijkheid over het aantal participerende leerlingen en de verdere acties. Bij een volgende schriftelijke vraag ontving mevrouw Brusseel wel een zeer summier antwoord. Ze wil weten wat er nog zal worden gerealiseerd en verankerd. Ze herinnert eraan dat van de geëvalueerde lagere scholen, de helft van die scholen geen voldoende haalt op de eindtermen muzische vorming.

3.2.6. *Antwoorden van de minister*

Het realiseren van een decreet over leerlingenparticipatie heeft volgens de *minister* langer geduurd omdat er meer overleg nodig was. De meningen waren verdeeld en men heeft een evenwicht moeten vinden. Er moet in dit soort dossiers veel tijd worden geïnvesteerd. Hij verwacht dat de onderhandelingen rond het decreet Leerlingenparticipatie en de rechten en plichten gaan worden afgerond. Het voorontwerp van decreet gaat dan naar de Raad van State en het ontwerp van decreet kan dan in januari 2014 in het parlement worden ingediend. Er is op andere terreinen van leerlingenparticipatie veel gebeurd. De scholen werden gesensibiliseerd. Het realiseren op het terrein is een zaak van de autonomie van de scholen.

In de beleidsnota was bepaald dat er in het GO! voor de levensbeschouwelijke vakken een gemeenschappelijk vak zou komen. Een inwijding tot de verschillende levensbeschouwingen kan naast de klassieke vakken als zedenleer, katholieke godsdienst, islam enzovoort komen. Het GO! gaat dit zelf ontwikkelen, maar heeft daar meer tijd voor nodig. Het wordt wel uitgewerkt.

De aanpassing van de regelgeving dat godsdienstlessen het EVRM moeten eerbiedigen als een onderdeel van de eindtermen, is in deze legislatuur gerealiseerd. Dit is een belangrijke ingreep die de afgelopen 30 jaar niet kon worden gerealiseerd. De nieuwe regeling zal niet alleen door de levensbeschouwelijke maar ook door de algemene inspectie worden nagekeken. De nieuwe leerplannen voor de islam werden voorgelegd en correct bevonden. Een tweede belangrijke stap die deze legislatuur werd gezet is de bekrachtiging van de set van interreligieuze competenties.

De vakoverschrijdende eindtermen worden nu geformuleerd als een resultaatsverbintenis. Ze worden vervangen door eindtermen die competentiegericht zijn geformuleerd. Ze moeten dus ook worden bereikt. Er moet dan ook een oefening plaatsvinden samen met het Vlaams Parlement om te bepalen wat moet behoren tot de basisvorming. Die oefening is op 22 oktober 2013 gestart. Het competentiegericht formuleren wordt door AKOV voorbereid. Deze oefening is bijna afgerond.

Er zijn in de hervorming van het deeltijds kunstonderwijs heel wat stappen gezet tijdens deze legislatuur. De discussiepunten zijn niet meer zo groot, maar er zijn nog wel onder-

linge discussiepunten in het veld. Er is duidelijkheid over 70 à 80%. De druk om het snel af te handelen is door redenen van financiële aard wat afgenomen. Voor de hele hervorming is 5 miljoen euro nodig. Die zijn er niet. Als er een visietekst is, is het aan de volgende Vlaamse Regering om keuzes te maken.

De gewijzigde inschrijvingsgelden voor het dko heeft de minister nooit gecommuniceerd. De minister heeft altijd gezegd dat het een onderdeel is van een debat. Er was daarvoor een discussietekst. Er bestaan daar heel wat verschillende meningen over. De minister wil komen tot een ruime visietekst zodat de volgende Vlaamse Regering die alleen nog moet omzetten in een decreet.

Op het terrein is er heel wat gebeurd in de afgelopen regeerperiode. De minister verwijst naar de verwezenlijkingen in Antwerpen, de talrijke gestarte projecten enzovoort.

Voor de fusies wil de minister een decretale wijziging doorvoeren in Onderwijsdecreet XXIV. Hij wil in een overgangsmaatregel voorzien in afwachting van een nieuw systeem tot verdeling van de middelen. Als men nu zou overgaan tot fusies verliest men directeursambten. De overgangsmaatregel gaat dit vermijden. Dit is een rem op de fusies. Met de overgangsmaatregel wil men door het behoud van de directeursambten de fusies aanmoedigen.

Cultuureducatie werkt wel degelijk op het terrein. De middelen daartoe zijn verhoogd. Er is een protocol afgesloten tussen Onderwijs en Vorming en Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De minister zal dit protocol bezorgen (zie bijlage 1 op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be). In dat protocol is een duidelijke rolverdeling vastgelegd. Op het terrein zijn er heel wat initiatieven. Het is wel zo dat niet elke school er evenveel mee bezig is. Om daarin stappen voorwaarts te zetten is er in twee structurele ingrepen voorzien. Zo is er in de hervorming van het secundair onderwijs bepaald dat er in het basisonderwijs vakleraren in muzische opvoeding kunnen komen. Er wordt hierbij gedacht aan leerkrachten uit het deeltijds kunstonderwijs. Daarnaast is er voorzien dat alle kinderen in het secundair onderwijs een culturele competentie moeten krijgen. Cultuureducatie zal onderdeel worden van het lespakket. Dit heeft gevolgen voor de hele organisatie van scholen en moet dus stapsgewijs worden doorgevoerd. Het zit nu al in de ontwikkelingsdoelen maar het wordt verschillend ingevuld. Vaak wordt dat bepaald door een vertrouwde of persoonlijke interesse van een directeur of leraar.

3.2.7. Replieken

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* denkt dat er nog veel werk is voor de integratie van kunst en cultuur in het leerplichtonderwijs. Ze weet uit ervaring dat de leerkrachten zich hierin echt niet thuis voelen. Ze vindt de meerwaarde om met een academie te kunnen samenwerken zeer groot. Ze vraagt de minister daaraan te blijven werken. Deze samenwerking mag niet vrijblijvend zijn.

Er wordt nu gewerkt aan het betrekken van de lokale besturen bij het probleem van het vroegtijdig schoolverlaten. Ze denkt dat het de goede richting uitgaat maar vraagt de cijfers nog te verfijnen. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk in welke studierichtingen er veel problemen zijn. Als men een platform met deelname van de lokale besturen wil oprichten dan is er meer cijfermateriaal nodig. Ze meent dat dit probleem lokaal moet worden aangepakt. De *minister* stelt dat men de cijfers gewoon kan opvragen. Misschien moet men de lokale besturen bevragen over welke bijkomende cijfers ze willen beschikken, maar niets belet hen die nu al op te vragen. Onderwijs zal die bezorgen, in de mate dat ze beschikbaar zijn.

Mevrouw *Ann Brusseel* verwijst naar een discussie die ze met de minister had of er geen tegenstrijdigheid is tussen de inhoud van bepaalde vakgebieden en het ontkennen van de evolutieleer in bepaalde levensbeschouwelijke lessen. De minister zag daar geen tegenstrijdigheid in, mensen mogen volgens hem alles geloven wat ze willen. Ze heeft met haar vragen bij de bespreking van Onderwijsdecreet XXIII (zie *Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2066/7) geprobeerd vast te stellen wat de grendels zijn om te vermijden dat om het even wat kan worden ontkend van zaken die bijvoorbeeld in een biologiesles worden gegeven. De antwoorden van de minister waren vaag. Op papier is er een mooie evolutie, maar de minister kan geen revolutie claimen op dat gebied. Ze is zeer benieuwd naar de leerplannen islamitische godsdienst. Kunnen de parlementariërs er inzage van krijgen? Heeft de inspectie daarbij bedenkingen geformuleerd? In welke mate zal het EVRM actief ondersteund worden door de verschillende levensbeschouwingen? Bestaat de garantie dat de gelijkheid van man en vrouw door elke levensbeschouwing als een essentiële pijler zal worden naar voor gebracht?

De minister zegt nu wel dat het goed gaat met de cultuureducatie. De antwoorden op haar schriftelijke vragen en de Onderwijsspiegels tonen aan dat het basisonderwijs niet goed scoort. De cultuureducatie staat in de leerplannen. Stellen dat men er aan gaat werken, vindt mevrouw Brusseel een bedroevend antwoord. De leerplannen en de vakoverschrijdende eindtermen voorzien al zeer lang in cultuureducatie en die worden niet behaald. Als het middenveld stelt dat het zwaar zwoegen is om ergens voet aan de grond te krijgen, dan is dat betreurenswaardig. Er wordt hieraan al jaren gewerkt. Aan het tempo dat de leerkrachten gevormd worden, betwijfelt mevrouw Brusseel het halen van de doelstelling. De respons op de Dynamoprojecten vanuit de lerarenopleiding is zeer laag. In de lijst van nieuwe projecten is wel een aanbod naar de lerarenopleiding opgenomen. Ze hoopt dat er nog tijdens deze legislatuur minder vrijblijvend mee wordt omgegaan. Als het vakoverschrijdende eindtermen betreft kan dit niet worden overgelaten aan autonomie van de scholen. Desnoods moet er meer op worden aangedrongen vanuit de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.

3.2.8. *Antwoorden van de minister*

De *minister* antwoordt dat de leerplannen islamitische godsdienst voor het secundair onderwijs terug te vinden zijn op de website van de moslimexecutieve, namelijk www.embnet.be. Als een eindterm niet gerespecteerd wordt, kan men optreden. Vroeger was dat niet mogelijk. Er is natuurlijk vrijheid van godsdienst in België. Mensen mogen dus alles geloven. Een godsdienst is een geloof. Daarbij gelooft men dingen die niet bewezen zijn, die vaak ook niet bewezen kunnen worden en die ook context- en tijdsgebonden zijn. De godsdienstleraars mogen zeggen dat zij in hun geloof iets anders geloven dan wat de wetenschap zegt. Ze mogen echter niet zeggen dat wat de biologieleraar vertelt over de evolutieleer, onzin is. Dat is iets anders.

Mevrouw *Ann Brusseel* repliceert dat zij goed beseft dat elk mens gelooft wat hij wil geloven. Het discussiepunt rond levensbeschouwing op school is echter wat men onderwijst.

De *minister* merkt op dat de vrijheid van godsdienst ingeschreven is in de Grondwet. In een godsdienst mag men geloven wat men wil. De Grondwet laat ook toe dat er in het onderwijs godsdienst wordt onderricht. Dat betekent dat de aanbieders van het onderwijs vrij zijn om aan de kinderen te zeggen wat hun godsdienst inhoudt. Zo niet is er staatsinterventie in de inhoud van de godsdienst.

Mevrouw *Ann Brusseel* zegt dat er dan een tegenstrijdigheid is tussen het decreet en de Grondwet.

De *minister* is van mening dat de finesses mevrouw Brusseel ontgaan en herhaalt zijn standpunt. Hij voegt eraan toe dat dit de reden is waarom er in het onderwijs twee inspecties zijn: een algemene en een levensbeschouwelijke. Als er alleen een algemene inspectie was, dan zou men ingrijpen in de godsdienst, zo was het uitgangspunt, en dat zou in strijd zijn met de Grondwet. Persoonlijk onderschrijft hij echter de filosofische redenering van mevrouw Brusseel.

In een aantal scholen zegden de godsdienstleerkrachten aan de kinderen dat ze niet moesten geloven wat de biologieleraar zegde. Dat zal in de toekomst niet meer mogelijk zijn. De eindtermen bepalen namelijk dat men de inhoud van de vakken dient te respecteren. De godsdienstleerkrachten mogen er wel bij zeggen dat hun geloof iets anders zegt. Dat is een hemelsbreed verschil. Hij is blij dat de Raad van State dat aanvaard heeft. Die redenering kan ook toegepast worden op de gelijkheid van man en vrouw, die vervat zit in de eindtermen en in het EVRM. Dat is een grote stap voorwaarts. De algemene inspectie krijgt de mogelijkheid om op te treden op dat vlak.

Inzake de muzische opvoeding wordt er vooruitgang geboekt. Dit staat in de leerplannen en in de eindtermen. De inspectie zal nagaan of de eindtermen behaald worden en welke inspanningen de school gedaan heeft om ze te behalen. Er zijn nogal wat onderwijzers die niet zoveel belangstelling hebben voor muzische opvoeding of die er niet mee vertrouwd zijn. Daarom heeft hij de mogelijkheid gecreëerd om vakleraren aan te stellen voor muzische vorming. Dat bewijst dat hij dat belangrijk vindt. Daarvoor kan men een beroep doen op de leerkrachten van het dko. In de ene school zal die samenwerking wat gemakkelijker georganiseerd kunnen worden dan in de andere. Op dit ogenblik is er echter geen draagvlak om die samenwerking op te leggen.

Bij de CANON Cultuurcel is er een succesvolle werkgroep actief rond de lerarenopleiding. Elk jaar wordt er een cultuurtweedaagse georganiseerd waarop bijna alle richtingen van de lerarenopleiding aanwezig zijn.

Voor de leerlingen met een beperking die het gewone curriculum van het dko niet kunnen volgen, zullen de academies kunnen afwijken van de bepalingen in de organisatiebesluiten inzake lessenroosters, groeperingsvoorwaarden, minimumleerplannen en toelatings- en overgangsvereisten. Zo kunnen ze een aangepast curriculum uittekenen.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt vast dat de beleidsbrief een passage bevat over de genderdiversiteit in de scholen (OD 1.9). In de lagere scholen zijn er steeds meer vrouwelijke leerkrachten en ook in het secundair onderwijs wordt dit een probleem. Worden er op dit vlak acties ondernomen?

De *minister* antwoordt dat er al acties werden ondernomen. Vorig jaar was er bijvoorbeeld de actie Mannen voor de klas. Het is echter een werk op lange termijn. Deze situatie hangt samen met maatschappelijke opvattingen. Het onderwijs, en zeker het lager onderwijs, wordt gezien als een zorgberoep. Het komt erop aan om de weg te volgen die werd aangeduid in het meerjarenpact. Daarnaast is het belangrijk dat er ook nieuwe Belgen voor de klas staan. Dat heeft dan weer te maken met de problematiek van de instroom in het hoger onderwijs en van de taalkennis.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vraagt of er cijfers zijn over de uitstroom van mannen en vrouwen uit de lerarenopleiding. De *minister* belooft dat hij die cijfers zal opvragen (zie [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be).

3.3. SD2. Kansen geven aan elk talent

3.3.1. Tussenkoms van mevrouw Vera Celis

Mevrouw *Vera Celis* leest in de beleidsbrief dat men voor het beleid rond kleuterparticipatie (OD 2.2) zal zoeken naar een ander sluitstuk dan de taalproef. In afwachting van de evaluatie, waarbij de scholen en de centra voor leerlingenbegeleiding actief betrokken zullen worden, blijft de taalproef echter behouden. In antwoord op de voorbereidende schriftelijke vraag van mevrouw Helsen (zie bijlage pag. 65) leest ze echter dat de minister de taalproef niet wil afschaffen, maar dat hij op zoek wil gaan naar een goed alternatief voor het verhogen van de kleuterparticipatie. De eerste levensjaren zijn heel belangrijk voor het aanleren van een taal. Bij het uitwerken van een sluitstuk van het beleid rond kleuterparticipatie mag men de kennis van het Nederlands zeker niet vergeten. Professor Duyck zei trouwens in De Standaard dat de overheid op dat vlak meer sturend zou mogen optreden. Daarom vindt ze het wenselijk dat de taalproef blijft bestaan, samen met eventuele bijkomende instrumenten om de kleuterparticipatie te verhogen. Beide elementen kunnen dus met elkaar gecombineerd worden. Men kan ook een onderscheid maken tussen een taalproef en een taaltest. Wanneer zullen de verplichte taalscreenings conform Onderwijsdecreet XXIII er zijn?

In het antwoord op de schriftelijke vraag van de heer Kris Van Dijk (zie bijlage pag. 77) leest ze dat de minister begin november over het afstandsonderwijs (OD 2.11) overleg zou hebben gepleegd met Nederland. Kunnen er uit dat overleg al conclusies worden getrokken?

3.3.2. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* heeft begrepen dat coalitiepartner CD&V, in het kader van de kleuterparticipatie (OD 2.2), voorstander is van een inschrijvingsverplichting. Open Vld heeft daar enkele jaren geleden al voor gepleit, en toen werd dat vrij unaniem afgeblokt. Nu is dat blijkbaar wel aan de orde geweest binnen de Vlaamse Regering, al bestaat er daarover geen eensgezindheid. Is het nog mogelijk om hier werk van te maken in de volgende maanden?

Hoever staat men met de aangekondigde reductie van het aantal studierichtingen? Dat is niet gebonden aan de hervorming van het secundair onderwijs (OD 2.4).

Na de hervorming van het secundair onderwijs zal de differentiatie heel belangrijk worden. Daarom had ze gevraagd hoe men op dat vlak wil werken aan de professionalisering van de leerkrachten. In zijn schriftelijk antwoord (zie bijlage pag. 71) heeft de minister verwezen naar het nascholings thema differentiatie binnen en buiten de klas. Dat lijkt haar echter heel vrijblijvend.

De minister plant een ronde van Vlaanderen voor leerkrachten in verband met de hervorming van het secundair onderwijs. Zal het gaan om een aantal sessies per provincie of denkt de minister aan een meer intensieve aanpak?

3.3.3. Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan

Mevrouw *Fatma Pehlivan* denkt dat kleuterparticipatie (OD 2.2) ook te maken heeft met ouderparticipatie. Misschien kan men de scholen aanraden om daar meer werk van te maken.

3.3.4. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert

De heer *Boudewijn Bouckaert* weet dat het de bedoeling is om bij de hervorming van het secundair onderwijs (OD 2.4) de toelating tot de A-stroom automatisch te koppelen aan

het certificaat basisonderwijs. De minister kondigde aan dat de controle op het uitreiken van het certificaat basisonderwijs strenger zou worden. Hij wil nagaan, in overleg met de netten, hoe men de netgebonden proeven daarvoor kan inzetten. Hoe wil hij dat aanpakken? De netten zijn immers spontane associaties van vrije scholen. Er zijn heel wat vrije scholen die geen deel uitmaken van een net.

3.3.5. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* wijst op het onderscheid tussen enerzijds de taalscreening van elke zes- en twaalfjarige, waartoe werd beslist in OD XXIII, en anderzijds de bepaling dat kinderen die geen 220 halve dagen aanwezig zijn in de derde kleuterklas, een taaltest moeten afleggen. Beide beslissingen hebben een andere finaliteit. Het eerste is een middel om de taalkennis van de kinderen goed in te schatten zodat men ze beter kan helpen om zo snel mogelijk voldoende Nederlands te leren. De instructietaal is immers een noodzakelijk middel om te kunnen leren. Het tweede is het sluitstuk van het beleid rond kleuterparticipatie. Er is inderdaad een kleine overlapping tussen beide maatregelen. De minister is bereid om een ander sluitstuk te aanvaarden voor het beleid van kleuterparticipatie. Als er een alternatief wordt geformuleerd voor de taaltest, dan is hij bereid om dat te bekijken en dan zal dat opgenomen worden in OD XXIV. Tot nog toe is er echter nog geen alternatief gevonden en daarom kan de maatregel nog niet worden afgeschaft. De toolkits voor de taalscreening van de zes- en twaalfjarigen zijn af. In het voorjaar 2014 zal er een studiedag worden georganiseerd om dat bekend te maken bij de scholen.

De digitalisering creëert duidelijk nieuwe mogelijkheden voor het afstandsonderwijs. Ook in Nederland vraagt men zich af hoe dat onderwijs in de toekomst zal evolueren. Nederland en Vlaanderen zullen in de toekomst nauw samenwerken op dat vlak. Ook in het reguliere hoger onderwijs zal de digitalisering heel wat gevolgen hebben. Sommige studenten volgen bijvoorbeeld een onlinecursus van Harvard en vragen aan hun eigen universiteit hoeveel studiepunten ze daarvoor kunnen krijgen. Dat debat moet vandaag echter niet gevoerd worden.

De minister heeft gehoord dat CD&V een nieuw standpunt heeft ingenomen over de leerplicht, een federale bevoegdheid. Elke partij heeft natuurlijk het recht om zijn standpunten te actualiseren.

Het idee zou zijn te bepalen dat men drie jaar kleuteronderwijs moet hebben gevolgd om met het lager onderwijs te kunnen beginnen. Hij vraagt zich af of deze toetredingsvoorwaarde niet kan worden beschouwd als een manier om de federale regelgeving te omzeilen. Bovendien heeft dit een aantal consequenties, onder meer in verband met het godsdienstonderwijs, en dat zou veel geld kunnen kosten. Men zal de afweging moeten maken waaraan men dit geld bij voorrang wil besteden.

De reductie van het aantal studiekeuzes is volop aan de gang. Daarvoor heeft men de beroepskwalificatieprofielen nodig. In het kader van de hervorming van het secundair onderwijs wordt er ook gewerkt aan de matrix. Wellicht zal er een reductie mogelijk zijn tot ongeveer tachtig studierichtingen. Hij hoopt dat hij hierover nog meer informatie zal kunnen geven in de loop van deze regeerperiode.

Differentiatie zal inderdaad heel belangrijk worden in het onderwijs. Het technisch hulpmiddel dat op de boekenbeurs gedemonstreerd werd, zal heel wat mogelijkheden bieden, maar het zal ook veel nascholing vergen. Mevrouw Vanderpoorten vraagt zich af of de overheid op dat vlak niet wat dwingender moet optreden. Binnen het huidige juridische kader behoren zaken als de gehanteerde methodes en de nascholing evenwel tot de pedagogische vrijheid. Het bewustzijn groeit echter dat differentiatie een belangrijk thema is en dat het Vlaamse onderwijs het daar moeilijk mee heeft. Dat geldt zowel voor het basis-

onderwijs als voor het secundair onderwijs en dit in de verschillende netten. Differentiatie is nu een prioritair thema voor nascholing. Het komt erop aan om daar ook iets mee te doen.

De Ronde van Vlaanderen voor leerkrachten zal per provincie georganiseerd worden. De uitnodigingen verlopen via de scholen en via Lerarendirect. Het is geen optie om aan alle leerkrachten een brief te sturen, want dat zou 300.000 euro kosten. In elke provincie zal de minister de uitgangspunten van de hervorming van het secundair onderwijs gaan uitleggen. Daarna zal hij luisteren naar de bezorgdheden van de leerkrachten. De contacten met de directeurs verliepen op een gelijkaardige manier en daar heeft hij goede reacties op gekregen. Hij gaat ervan uit dat vooral de leerkrachten die bezorgd zijn of die tegen de hervorming zijn, naar die vergaderingen zullen komen.

Hij kan akkoord gaan met de opmerking van mevrouw Pehlivan dat het belangrijk is om de ouders te sensibiliseren. Dat gebeurt ook, onder meer door Kind en Gezin.

Hij wil inderdaad de netgebonden proeven inzetten in het kader van de controle op het uitreiken van het certificaat basisonderwijs. Hij wil de bestaande proeven valideren. Dat zijn niet alleen de interdiocesane proeven, maar ook de OVSG-proeven die in mindere of meerdere mate geïnspireerd zijn op de interdiocesane proeven. De overheid wil nagaan of ze hieruit iets kan leren over de noden aan interne kwaliteitszorg in de school of aan macrokwaliteitszorg. Het is de bedoeling dat elke school die proeven kan gebruiken. Het gaat niet om een centraal examen. De scholen zullen dus niet allemaal dezelfde test hanteren. Hij verwacht echter niet dat er veel variatie zal zitten op die proeven. De testen moeten gevalideerd zijn. Dat betekent dat de resultaten niet mogen verschillen naargelang de gehanteerde test. Ook de methodescholen zullen hieraan moeten deelnemen. Ze zullen wel een eigen test kunnen uitwerken, maar die zal wel moeten beantwoorden aan de validatiecriteria. Dat is een belangrijke stap voorwaarts.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* weet dat er al twee keer taaltesten werden georganiseerd voor kleuters die niet voldeden aan de norm van 220 halve dagen aanwezigheid op school. Hoe heeft men daarover gecommuniceerd met de ouders? De *minister* belooft dat hij dat zal opvragen.

3.4. SD 3. Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving

3.4.1. Tussenkoms van mevrouw Ann Brusseel

Mevrouw *Ann Brusseel* dringt er al jaren op aan dat de taalontwikkeling Nederlands een prioritaire nascholing zou worden voor kinderen met een andere thuistaal (OD 3.6). Er bestaan immers veel misverstanden over de problemen die kinderen met een andere thuistaal ervaren op school. De taalontwikkeling Nederlands is een sleutelement in de aanpak van problemen zoals het oplopen van leerachterstand en het vroegtijdig schoolverlaten. Nu stelt ze vast dat dit een prioritaire nascholing wordt. Niemand zal echter gedwongen worden, want de nascholingen behoren tot het domein van de pedagogische vrijheid. De minister antwoordt haar ook (zie bijlage pag. 86) dat de overheid geen zicht heeft op de exacte thema's waarrond leerkrachten en directeurs nascholing volgen. Hij ziet de nascholing als een vrije markt waar vraag en aanbod elkaar kunnen kruisen. Als geboren liberaal is zij van mening dat het vrijemarktprincipe niet hoeft te spelen op domeinen die door de maatschappij erkend worden als kerntaken van de overheid. Men moet ervoor zorgen dat iedereen mee is, ook die kinderen met een andere thuistaal die leerproblemen hebben. Aan de verschillende universiteiten werd er op dat vlak expertise opgebouwd. Er zijn dus voldoende organisaties die nascholingen kunnen geven over de grootstedelijke problematiek in het onderwijs. De minister zegt dat de leerkrachten die hierover goed

geïnformeerd zijn, pedagogische en didactische tips kunnen geven aan hun collega's. Dat is wat naïef. De linguïstiek en de sociolinguïstiek leren dat er achter de taalontwikkeling van kinderen een hele problematiek kan schuilen. Als men zich baseert op het buikgevoel over het aanleren van taal om maatregelen te treffen, dan gaat het vaak verkeerd. Straks is er in heel Vlaanderen en Brussel geen enkele school meer waar het probleem niet bestaat. Zij vindt dat men die nascholing verplichtend zou moeten maken voor iedereen.

3.4.2. *Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt vast dat de meeste onderwijzers het niet zien zitten om Frans te geven in het basisonderwijs (OD 3.5). Komt het vaak voor dat een onderwijzer die dat wel ziet zitten, in alle klassen ingezet wordt voor het vak Frans? Een dergelijke werkwijze zou ook voor andere vakken kunnen gehanteerd worden, maar het probleem stelt zich vooral voor de vreemde talen.

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat deze werkwijze inderdaad gehanteerd wordt. Daarom was hij verbaasd over de weerstand tegen het inschakelen van vakleerkrachten in het basisonderwijs.

3.4.3. *Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert*

De heer *Boudewijn Bouckaert* stelt met verbazing vast dat mevrouw *Brussee* koude rillingen krijgt van de vrije markt. Het onderwijs is een markt met vragers en aanbieders. Er is dus niets mis met een plaats waar vraag en aanbod elkaar kruisen. Markten kunnen volledig vrij zijn of in mindere of meerdere mate gereguleerd. De overheid moet ingrijpen als er misbruiken zijn. Voor de rest vindt hij het goed dat men het spel van vraag en aanbod laat spelen.

Mevrouw *Ann Brussee* merkt op dat de heer *Bouckaert* haar woorden verdraait. Ze heeft niet gezegd dat ze koude rillingen krijgt van de vrije markt. Open Vld heeft geen probleem met de vrije markt en zichzelf evenmin. Onderwijs is echter een kerntaak van de overheid. Daarom mag de minister zich niet zomaar beroepen op een vrijemarktprincipe. Misschien is het aanbod onvoldoende groot.

3.4.4. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat hij er binnen de huidige Grondwet en de huidige decreetgeving voor kan zorgen dat er een aanbod is. Op dit ogenblik is dat aanbod vaak het resultaat van privé-initiatief, en dat is ook goed. De overheid moet voorzien in de nodige middelen voor de nascholing en moet eventueel ook de verplichting opleggen om een bepaalde tijd te besteden aan de nascholing. Ze mag echter niet opleggen welke nascholing de leerkrachten moeten volgen.

De overheid kan wel het beroepscompetentieprofiel van de leraar omschrijven en dat wil hij nu gaan doen. De werkgever, dus de inrichtende macht van de school, kan bepalen of een leerkracht al dan niet aan dat profiel beantwoordt. Als dat niet het geval is, dan moet de leerkracht een nascholingsproject uitwerken. De werkgever is het best geplaatst om dat te beoordelen. Als hij zou doen wat mevrouw *Brussee* vraagt, dan zou dit gezien worden als een inbreuk op de pedagogische vrijheid. Daartegen zou veel protest rijzen. In functie van het beroepscompetentieprofiel kan ook de lerarenopleiding hervormd worden. In het loopbaanpact zal beslist worden dat een leerkracht een bepaald gedeelte van zijn tijd moet gebruiken voor nascholing. Het zal echter altijd de schooldirectie zijn die, in functie van de context, zal bepalen welke nascholing dat precies moet zijn.

3.5. SD 4. Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt

3.5.1. Tussenkomenst van mevrouw Goedele Vermeiren

Mevrouw *Goedele Vermeiren* is tevreden met het antwoord van de minister over de regionale technologische centra en meer bepaald met het feit dat er rekening zal worden gehouden met de aansluiting op de arbeidsmarktgerichte noden (zie bijlage, OD 4.7, pag. 94). Het is duidelijk dat de minister van Onderwijs en de minister van Werk op dezelfde lijn zitten. Het is belangrijk dat er een grotere harmonisering komt voor het werkplekleren, zowel voor de leerlingen als voor de bedrijven. Ze heeft wel vragen bij een aantal opleidingen die in de RTC's worden aangeboden. Het is logisch dat er in Antwerpen een aanbod is rond bouwen en chemie. Men kan zich echter afvragen of er op de arbeidsmarkt ook een dringende nood is aan een opleiding tot barista – dat is iemand die lekkere koffie maakt – of tot werknemer in een wellnesscentrum. Is er af en toe een bijsturing waarbij de beschikbare middelen geheroriënteerd worden naar andere noden op de arbeidsmarkt?

Minister *Pascal Smet* belooft dat hij zal nagaan wat de stand van zaken is.

3.5.2. Tussenkomenst van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* stelt met verbazing vast dat het niet geweten is of de RTC's heel Vlaanderen dekken met hun aanbod (zie bijlage, OD 4.7, pag. 92). Oorspronkelijk was het nochtans de bedoeling dat de RTC's zouden zorgen voor apparatuur die te duur is voor de afzonderlijke scholen. Daarom zou men kunnen denken dat de RTC's een belangrijke rol moeten spelen bij de versterking van het huidige tso en bij de hervorming van het secundair onderwijs. Hoe ziet men die rol?

Het verbaast haar dat de topcultuurscholen (OD 4.9) worden afgevoerd, behalve dan ballet. Welke negatieve ervaringen liggen er aan de basis van deze beslissing?

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat de RTC's met de toekomstige onderwijszones zullen moeten samenwerken als de schaalvergroting wordt gerealiseerd. Ze moeten komen tot een afstemming van het aanbod. De RTC's functioneren niet overal op dezelfde manier. Het decreet voorziet een evaluatie in 2013 en 2014. De minister wil bijsturen op basis van die evaluatie. Op dat ogenblik wil hij ook onderzoeken in welke mate de RTC's met hun aanbod heel Vlaanderen dekken.

Hij staat nog altijd achter het idee van cultuurtopscholen. Het beginpunt was de Koninklijke Balletschool in Antwerpen, maar die kreeg een negatief inspectieverslag. Uit het verbetertraject dat nu loopt, moeten er conclusies worden getrokken. Men moet onderzoeken welke andere sectoren hiervoor in aanmerking kunnen komen. Er is echter een evolutie in het denken. Binnen de cultuursector, die aanvankelijk vragende partij was voor topcultuurscholen, wordt nu opgemerkt dat een topcultuurschool voor de meeste richtingen niet echt nodig is, behalve dan voor ballet.

Het Lukaku-model, dat veel faciliteiten geeft aan topsporters in het gewone onderwijs en dat aldus een alternatief vormt voor de topsportscholen, kan wellicht ook gehanteerd worden voor het ontwikkelen van cultuurtalenten. Wellicht is dat een beter model, behalve dan voor ballet. Een andere discussie is of men de kunsthumaniora's moet omvormen tot topcultuurscholen. Die discussie is hij niet aangegaan omdat dit ter sprake zal komen bij de hervorming van het secundair onderwijs.

3.6. *SD 5. De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden*

3.6.1. *Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* weet dat bepaalde maatregelen alleen mogelijk zijn als men beschikt over leraren met een grotere draagkracht en dat is momenteel niet het geval. Dat hangt dan weer samen met de lerarenopleiding. Die opmerking komt geregeld terug. Dat zal ook het geval zijn bij de bespreking van het ontwerp van decreet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (*Parl.St.* VI. Parl 2013-14, nr. 2290/1). De druk op de leerkracht is in de voorbije decennia zeker niet kleiner geworden. Daarom betreurt ze dat er op dit vlak geen stappen zijn gezet, integendeel zelfs. In het begin van deze regeerperiode werden de mentoruren namelijk afgeschaft. Ze denkt dat de administratie en de medewerkers van de minister de opdracht hebben gekregen om niet veel te antwoorden op de schriftelijke vragen die hierover worden gesteld (zie bijlage). In hun antwoord verwijzen ze namelijk naar het debat van 23 oktober 2013 in de plenaire vergadering. Daaruit is zij echter niet veel wijzer geworden. De minister heeft toen namelijk gezegd dat er nog maatregelen mogelijk zouden zijn in het kader van de schaalvergroting. Tijdens de discussie over de schaalvergroting, in de commissie, heeft de minister echter ook geen antwoorden gegeven. De minister zegde dat er voor de schaalvergroting geen decreet nodig was, maar voor het personeelsbeleid wel. Hoever staat men daarmee? Zullen er in deze regeerperiode toch nog stappen worden gezet om het lerarenberoep aantrekkelijker te maken?

Deze Vlaamse Regering zou het beleidsvoerend vermogen van de scholen versterken, zorgen voor een grotere werkzekerheid voor beginnende leerkrachten, de lerarenloopbanen uitdagender maken en de zijinstroom aantrekkelijker maken. Wat is de huidige stand van zaken? Veel mensen denken ten onrechte dat die maatregelen nu al van kracht zijn.

De evaluatie van de lerarenopleiding die was aangekondigd voor 2012, is uiteindelijk gerealiseerd op het einde van 2013. Inzake de vorming van de leraren heeft men vijf jaar verloren. Nu kan de minister alleen nog de zes voorbereidende werkgroepen installeren. De beslissingen worden verschoven naar de volgende regeerperiode. De minister maakt zich sterk dat de volgende regering daar werk van zal maken. Veel zal echter afhangen van de samenstelling van die regering. Wat kan men dan nog verwachten van die werkgroepen? Met de hervorming van het secundair onderwijs is men ten minste echt bezig. Er is misschien geen decreet, maar er zijn scholen die zelf initiatieven nemen.

3.6.2. *Tussenkoms van de heer Jo De Ro*

De heer *Jo De Ro* verwijst naar zijn tussenkoms van 14 november 2003, naar aanleiding van een vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten over de stand van zaken van de schaalvergroting in het leerplichtonderwijs (*Hand.* VI.Parl. 2013-14, nr. 65). Hij heeft toen willen verduidelijken dat de voorliggende teksten over de bestuurlijke samenwerking onaanvaardbaar zijn voor VVSG en OVSG. Sommige commissieleden trokken dat in twijfel. De raad van bestuur van OVSG heeft hem ondertussen echter bevestigd dat de overhandigde tekst de mening uitdrukt van beide organisaties. Hij blijft zich wel afvragen waarom het dko niet is meegenomen in de oefening rond bestuurlijke schaalvergroting. De steden en gemeenten doen immers belangrijke inspanningen op dat vlak.

Hij is blij dat de administratie de inspanningen rond onderwijstalent zal blijven ondersteunen. In dat verband vestigt hij de aandacht op de problemen van een aantal steden en gemeenten om voldoende leerkrachten aan te trekken met het juiste profiel. Zouden die gemeenten ook een beroep kunnen doen op die ondersteuning?

Zijn er in de begroting middelen ingeschreven voor de zijinstromers en zo ja hoeveel?

Hoewel er heel wat scholen zijn met een grote diversiteit, krijgen de directies nog geregeld leerkrachten binnen die in hun driejarige lerarenopleiding nooit stage hebben gelopen in een dergelijke school, ook al zijn ze afgestudeerd aan een lerarenopleiding in een stad met veel diversiteit. Als het ontwerp van decreet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt goedgekeurd, dan zullen bepaalde kinderen in de toekomst niet meer in het buitengewoon onderwijs terecht komen. Men zal dus over de juiste leerkrachten moeten beschikken. Daarom zullen de leerkrachten in opleiding op heel diverse plaatsen stage moeten lopen. Daarom meent hij dat men zich niet mag beperken tot het registreren van de stages. Men zou ook het signaal moeten geven dat het weinig zin heeft om de toekomstige leerkrachten alleen stage te laten lopen in scholen waar ze zelden met anderstaligen of kansarmen in aanraking komen.

3.6.3. *Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert*

De heer *Boudewijn Bouckaert* sluit zich aan bij de opmerkingen van de twee vorige sprekers. Deze regering heeft veel energie gestoken in de structuren van het onderwijs die blijkbaar zonder enige decreetswijziging kunnen veranderen. Er is echter weinig aandacht geweest voor de leraren die in die structuren moeten werken. Op dit vlak verwacht hij een krachtig antwoord van de minister.

Hij staat achter de maatregelen rond de anciënniteit waarmee men zijinstromers zou willen aantrekken. Hij vindt echter dat de vroegere zijinstromers dezelfde anciënniteitsaanpassingen moeten kunnen genieten als de nieuwe. Dat zou echter niet het geval zijn. Hij vermoedt dat het Grondwettelijk Hof zal oordelen dat het non-discriminatiebeginsel daarvoor geschonden is. In beide gevallen gaat het namelijk om zijinstromers. Alleen de timing van de zijinstroom verschilt. Hij pleit niet voor retroactiviteit, waarbij de zijinstromers ook voor hun prestaties in het verleden beter betaald zouden worden.

Wie in een ambt van het kleuteronderwijs of van het lager onderwijs is aangesteld met een ander bekwaamheidsbewijs, bijvoorbeeld een universitaire master of bachelor, eventueel in een ander vakgebied, krijgt de hogere salarisschaal, op voorwaarde dat hij een bewijs van inschrijving in de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs kan voorleggen (OD 5.2). Waarover gaat dat concreet? Als hij aangesteld is in het basisonderwijs, dan kan hij toch niet tegelijkertijd een lerarenopleiding volgen?

3.6.4. *Antwoorden van de minister*

De *minister* antwoordt op de laatste vraag van de heer Bouckaert dat het dan gaat over een lerarenopleiding binnen het volwassenenonderwijs.

De minister is het eens met de opmerking dat de rol van de leraar heel belangrijk is. Bij de opmaak van het regeerakkoord werd de noodzaak van een hervorming van het secundair onderwijs benadrukt. Dat was ook het standpunt van Open Vld op het einde van de vorige regeerperiode. Over de leraren werd er toen meer in algemene termen gesproken. Men ging er namelijk van uit dat de hervorming van de lerarenopleiding, die dateerde van 2006 en die vanaf 2008-09 geïmplementeerd werd, positieve effecten zou hebben.

Inzake de leraar hangt alles aan elkaar. Daarom is er een fundamentele ingreep nodig, en dat is de bestuurlijke schaalvergroting. Alleen zo kan men het beleidsvoerend vermogen van de scholen versterken. Eigenlijk is dat nog een eufemisme en bedoelt men dat de schaalvergroting nodig is om de scholen professioneel te organiseren. Tijdens deze regeerperiode heeft hij het vrij onderwijs dat goed is voor 65 tot 70 percent van de kinderen, ervan overtuigd om over te gaan tot die schaalvergroting. Daar is dus geen decreet meer voor nodig. Om zo ver te komen, was de dreiging van een decreet blijkbaar wel noodzakelijk. Op het werkveld is men begonnen met de gesprekken daarover. De schaalvergroting zou ten vroegste in september 2017 gerealiseerd kunnen worden. Het is de bedoeling om

die operatie in een keer door te voeren. Indien men vandaag dus een decreet zou willen doorvoeren dat de benoeming op het niveau van de schoolgemeenschappen regelt, dan zou het pas in 2018 in werking treden.

Intussen groeit het besef dat de realisatie van één enkel publiek onderwijsnet wenselijker is dan de huidige situatie. Het is wel nog niet duidelijk hoe men dat zou moeten realiseren. Uiteindelijk hecht hij minder belang aan zijn eigen realisaties dan aan een goede aanpak op langere termijn. Daarom zullen de maatregelen die verbonden zijn aan de schaalvergroting in deze regeerperiode niet decretaal verankerd worden. Hij is ervan overtuigd dat de inhoud van het loopbaanpact de blauwdruk is voor het beleid van de komende tien jaar.

Men mag zeker niet de indruk wekken dat er niets gedaan is rond de leraren. Voor de tbs-regeling werd er een goede regeling uitgewerkt met het federale niveau. Het ontwerp van besluit rond de zijnstroom, gaat eind november 2013 naar de Inspectie van Financiën. Men dient goed te beseffen dat het binnen het beleidsdomein Onderwijs niet gemakkelijk is om tot een dergelijk besluit te komen. Nu wordt onderzocht of er in deze regeerperiode nog een verbetering mogelijk is van de werkzekerheid van beginnende leerkrachten. Er werden 1350 bijkomende leerkrachten aangeworven voor het kleuteronderwijs. Door een aantal ingrepen is het gemakkelijker geworden om kleuteronderwijzer of kleuteronderwijzeres te worden. Inzake de ondersteuning worden er stappen gezet in de cao's. Inzake maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften werd er een pool gemaakt van honderd mensen die de leerkrachten moeten ondersteunen. Daar is weerstand tegen, maar op een bepaald ogenblik moet men de stap zetten om dat toch te doen. Als blijkt dat de ondersteuning of het organisatiesysteem ervan onvoldoende is, dan zal er bijgestuurd worden.

De hervorming van de lerarenopleiding in 2006 werd geïmplementeerd vanaf het schooljaar 2008-2009. Men kan pas ernstig beginnen te evalueren als er al een lichte lading leraren afgestudeerd is binnen het nieuwe systeem. De evaluatie heeft plaatsgevonden in 2013. Daarbij werd vastgesteld dat de hervorming niet tot de gewenste resultaten heeft geleid: de problemen van 2001 bestaan in 2013 nog altijd. Daarom werd beslist om daarover nieuwe en ruimere besprekingen te organiseren dan de vorige keer. De werkgroepen zijn nagenoeg volledig samengesteld en gaan van start de eerste week van december 2013. Er is al een zekere politieke consensus gegroeid. Sommigen zijn nog altijd van oordeel dat alles zeer goed gaat met de leraren, maar hij vreest dat dit niet het geval is. Men mag een minister echter niet verantwoordelijk stellen voor een lerarenopleiding. De invulling van die opleiding, het organiseren van de stages en de ondersteuning van de leerkrachten in de scholen behoort immers tot de autonomie van het onderwijs. De minister heeft daar niets over te zeggen. Hij denkt niet dat men een meerderheid kan vinden voor een systeemgreep die ervoor zorgt dat de minister daarover kan beslissen.

De samenkomst in Gent, in het kader van zijn Ronde van Vlaanderen voor leerkrachten, is in een heel goede sfeer verlopen. Er waren 150 leerkrachten aanwezig. Daar was een duidelijke vraag naar ondersteuning in de organisatie. Daarom is men nu het functioneren van de pedagogische begeleidingsdiensten aan het onderzoeken.

Het beleid kan natuurlijk iets doen aan het statuut. Bij de inrichtende machten en bij de vakbonden moeten de geesten wellicht nog een of twee jaar kunnen rijpen, maar dat proces is al ingezet. Bij de leerkrachten zelf is er veel druk om dingen te veranderen. Hij betreurt dat hij niet doorgaan is met het verzamelen van de e-mailadressen van alle leerkrachten. De vakbonden, de koepels en de administratie waren daar tegen. Het gevolg is wel dat hij de rechtstreekse communicatie niet in handen heeft. Er zit veel ruis op de communicatie en vaak is dat ook de bedoeling. Dan heeft hij het niet alleen over de media.

Veel beslissingen van de scholen worden aan de minister toegeschreven. Dat is handig. Hij zou inderdaad graag een pact hebben gehad, maar de tijd was nog niet rijp.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vindt dat de minister op dat vlak niet rechtlijnig is. De minister zegt dat hij in bepaalde omstandigheden knopen moet doorhakken. Voor het decreet Specifieke Onderwijsbehoeften doet hij dat, maar in andere dossiers niet.

Minister *Pascal Smet* ziet een verschil. Bij de loopbaan van de leerkrachten gaat het namelijk om een revolutionaire ingreep.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* herhaalt dat de minister een verkeerd signaal heeft gegeven door de mentoruren af te schaffen.

Minister *Pascal Smet* merkt op dat de mentoruren niet afgeschaft zijn: alleen het extra geld voor de mentoruren is afgeschaft. De Inspectie van Financiën had trouwens opgemerkt dat deze middelen niet doelmatig werden ingezet. Deze besparing werd trouwens door het werkveld zelf gesuggereerd. Dat belet niet dat heel wat scholen vandaag perfect in staat zijn om een onthaalbeleid te organiseren. Op dat vlak hebben de scholen een grote vrijheid. Het beperken van die vrijheid, zoals mevrouw *Vanderpoorten* suggereert, vergt een decretale ingreep en kan ook leiden tot betwistingen op basis van de Grondwet.

De minister vindt dat er rond de leerkrachten belangrijke maatregelen werden genomen, al beseft hij dat hij niet alles heeft kunnen doen wat hij wilde. De komende maanden wil hij nog ambitieus zijn. Hij wil de regeling van de zijnstroom afwerken. Hij wil ook nog iets doen rond de werkzekerheid.

Het dko werd niet mee opgenomen bij de schaalvergroting om de zaken niet bijkomend te compliceren. Dit kan zonder al te veel problemen worden geregeld in een latere fase.

3.6.5. *Replieken en antwoorden van de minister*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* is ervan overtuigd dat de minister, na voldoende discussie, soms zelf knopen moet doorhakken. Bepaalde zaken mag hij wel opleggen aan de scholen. Veel zaken worden overgelaten aan de pedagogische vrijheid, hoewel die daar niet thuishoren. Een overheid die zoveel geld geeft aan onderwijs, mag een strak kader bepalen en een aantal dingen opleggen. Daarover zou eens een debat moeten worden gevoerd.

De hervorming van het secundair onderwijs stond in het regeerakkoord. Daarover wordt al heel lang gesproken. Ze vertrouwt erop dat veel scholen op dit vlak zelf de goede initiatieven zullen nemen. De leraren stonden misschien minder expliciet vermeld in het regeerakkoord, maar in de beleidsnota waren wel een aantal belangrijke doelstellingen opgenomen, onder meer een grotere werkzekerheid voor beginnende leraren en meer uitdagende loopbanen. Het is niet goed om zaken door te schuiven naar een volgende regering, precies omdat alles zo lang duurt in onderwijs. Ze beseft dat minister *Smet* het niet gemakkelijk heeft binnen deze regering. Zo werken meerderheden nu eenmaal.

Inzake de bestuurlijke schaalvergroting heeft de minister het geweer van schouder veranderd. De beleidsnota spreekt over een hervorming van de schoolgemeenschappen. Er is een minidecreet geweest, maar het maxidecreet dat daarop zou volgen is er nooit gekomen. Dan is de minister geëvolueerd van schoolgemeenschappen naar schaalvergroting. Daardoor evolueert men ook van een regionale verankering naar een verankering op het niveau van heel Vlaanderen. Dat is volgens haar een misstap. Waarom heeft de minister die overstap gemaakt. Wie heeft daar om gevraagd?

De minister zegt dat er 1350 leraren extra zijn in het basisonderwijs. Mevrouw Vanderpoorten betwijfelt dat. Het is alleen duidelijk dat er extra geld gegeven is, maar het is niet zeker of dat geld ook naar leraren gegaan is.

Ze concludeert dat er geen decreet meer komt rond de schaalvergroting dat als kapstok kan dienen voor verbeteringen binnen het lerarenberoep.

Minister *Pascal Smet* werpt op dat de schaalvergroting een professioneel schoolbestuur mogelijk zal maken, dat een personeelsbeleid kan voeren. Sommige scholen, met een grote inrichtende macht, doen dit trouwens vandaag al. Daarom is hij blij dat hij het vrij onderwijs overtuigd heeft om die stap te zetten.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* weet dat een bijzonder decreet noodzakelijk is als men daar consequenties aan koppelt met het Personeelsdecreet. Dat kan niet van vandaag op morgen gerealiseerd worden. De schaalvergroting zou ingevoerd worden in het schooljaar 2017-18. Dat is nog heel lang.

Ze veronderstelt dat de vergadering in Gent met de leerkrachten heel interessant was. Men dient echter te beseffen dat de aanwezigen gemotiveerde en geëngageerde leraren waren.

Minister *Pascal Smet* voelt een zekere bezorgdheid bij de leerkrachten, maar ook een wil tot verandering. Het is belangrijk om de reden van de bezorgdheid goed te begrijpen, zonder de bezorgdheid zelf aan te wakkeren. Mensen houden namelijk niet van verandering.

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* beseft dat wel. Men kan niet blijven wachten tot de geesten gerijpt zijn. Als beleidsmaker moet men af en toe iets forceren. Minister *Pascal Smet* weet dat men af en toe iets moet forceren, maar men moet het momentum afwachten. Voor het ontwerp van decreet Specifieke Leerbehoeften had men het momentum gecreëerd, maar voor het loopbaanpact was dat momentum er nog niet. Het debat daarover is eigenlijk pas in deze regeerperiode opgestart. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vindt dat dit debat helemaal niet is opgestart. Minister *Pascal Smet* erkent dat er nooit formeel overleg is geweest. Hij heeft wel met alle vakbonden afzonderlijk gesproken omdat ze niet samen wilden onderhandelen.

De heer *Boudewijn Bouckaert* merkt op dat de grootste vakbond tijdens de hoorzittingen formeel heeft verklaard dat de vakbonden nooit uitgenodigd zijn geweest voor een gesprek. In de commissie heeft de minister nochtans altijd gezegd heeft dat hij nog niets kon beslissen omdat hij in volle overleg was met de vakbonden. Het is duidelijk dat een van beide de waarheid niet spreekt. Minister *Pascal Smet* herhaalt dat er geen formeel overleg is geweest, maar dat er wel verschillende keren informeel overleg is geweest.

De heer *Jos De Meyer* denkt dat de minister gelijk heeft als hij zegt dat er geen draagvlak is voor de bestuurlijke schaalvergroting zoals ze nu voorligt. Dat is inderdaad een revolutionaire ingreep. Dit vandaag doordrukken zou alleen een averechts effect hebben. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vraagt aan de heer *De Meyer* waarom men het geweer van schouder heeft veranderd. De heer *Jos De Meyer* denkt dat het misschien nog mogelijk is om stimuli te geven voor een bestuurlijke schaalvergroting. Binnen de huidige regelgeving zouden een aantal grotere scholengemeenschappen er zelfs financieel voordeel bij hebben om op te splitsen in kleinere scholengemeenschappen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Een lineaire omkadering is meer rechtvaardig. Dat moet bekeken worden, en eventueel deze legislatuur gewijzigd worden.

De heer *Jo De Ro* heeft geen antwoord gehoord op twee van zijn opmerkingen. Is het Departement Onderwijs en Vorming bereid om de inspanningen van steden en gemeenten rond onderwijstalent te ondersteunen? Welk bedrag is er in de begroting 2014 ingeschreven voor zijinstromers?

Minister *Pascal Smet* antwoordt dat de maatregel voor de zijinstromers ingaat in september 2014. Daarom hoeft hij het niet in te schrijven in de begroting 2014, maar volstaat het om het in te schrijven in de begroting 2015. Bovendien kunnen deze uitgaven indien nodig ook op een andere manier geneutraliseerd worden. Voor de extra financiële waardering van nieuwe zijinstromers zijn er duidelijke precedents. Op een bepaald ogenblik heeft men beslist om bij de overheid ingenieurs aan te werven. Toen heeft men aan de nieuwe ingenieurs een premie gegeven die de reeds actieve ingenieurs niet kregen. Dat werd aanvaard door de rechtbanken. De overheid wil dat mensen die vandaag niet bereid zijn om de stap naar het onderwijs te zetten, die stap in de toekomst wel zetten. Dat is een proportionele reden. Een ander precedent is dat van het Flexibiliseringsdecreet waar nieuw-ingeschreven studenten wel konden van genieten, maar eerder ingeschreven studenten niet. De rechtbanken hebben dat aanvaard.

De heer *Boudewijn Bouckaert* denkt dat de vergelijking met de premies van de ingenieurs misschien wel klopt. De vergelijking met het Flexibiliseringsdecreet ligt echter moeilijker. Beide systemen hebben immers voor- en nadelen voor de studenten. Hij blijft de ingreep rond de zijinstroom sociaal onrechtvaardig vinden.

De minister wil een grondige discussie over het kader van het onderwijs in Vlaanderen. Daar heeft hij gelijk in. De overheid zorgt namelijk voor veel geld, maar haar sturend vermogen is beperkt. Het schoolpact dateert van 1958. Sindsdien is er echter al heel wat veranderd. De regering had wat meer ambitie aan de dag moeten leggen om daarover een debat op te starten. Er liggen veel goede ideeën voor. Open Vld opteerde in haar congres van 2005 bijvoorbeeld voor meer structuur, waarbij de overheid algemeen-regulerend optreedt, en waarbij de scholen, en niet de tussenliggende structuren, de voornaamste elementen vormen van het scholenlandschap. Deze regering heeft de kans gemist om dat debat aan te zwengelen. Mevrouw Vanderpoorten heeft een punt met haar opmerkingen over het loopbaanpact. De ideeën van de minister over de loopbaanhervorming worden algemeen gedragen in het parlement. Ook sommige vakbondsmensen staan daar achter. Dan is het jammer dat het niet mogelijk is om een pact te realiseren. Men had aan de vakbonden moeten zeggen dat ze zich moesten schikken naar de wil van het parlement. Dat neemt niet weg dat er nog discussie mogelijk is over de details. Hij betreurt dat de structuurhervorming niet mogelijk is geweest. Daarmee verwijst hij niet alleen naar de schaalvergroting, maar ook naar de domeinscholen.

3.7. SD 6. De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken – SD 7. Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden – SD 8. Investeren in duurzame en moderne infrastructuur

3.7.1. Tussenkoms van mevrouw Irina De Knop

Het antwoord op haar schriftelijke vraag over de aanpak van capaciteit en infrastructuur (OD 6.5) is even wollig en vaag als de beleidsbrief, aldus mevrouw *Irina De Knop* (zie bijlage pag. 113). Om die reden herhaalt ze haar vragen. Wat bedoelt de minister met een planmatige procedure om de capaciteitsmiddelen toe te kennen? Hoe zal hij die realiseren? Wat zijn de capaciteitscriteria? Wat zijn de belangrijkste elementen van een lokaal masterplan? Wat bedoelt de minister met een beheersmatige aanpak van de wachtlijsten voor scholenbouw?

Mevrouw De Knop vraagt in welke maand de evaluatie van het Inschrijvingsdecreet (OD 7.5) aan het Vlaams Parlement voorgelegd zal worden. Kan de minister al zeggen wat volgens hem zeker aangepast moet worden? Dat mevrouw Helsen, een van de bezielers van het decreet, er zoveel vragen over stelt (zie bijlage pag. 120), maakt voor het lid de noodzaak en de zekerheid van een bijsturing duidelijk. Is ze nog voor deze regeerperiode? Nu

moeten enkel scholen met capaciteitsproblemen een capaciteitsbepaling indienen, waardoor er geen Vlaams overzicht is van het aantal beschikbare plaatsen en de behoeften. De opmerkingen van mevrouw Helsen daarbij snijden dus hout. Zal de minister de scholen een capaciteitsoverzicht vragen? Hoe ziet hij de rol van de lokale overlegplatformen en welke ondersteuning hebben zij volgens hem nodig? Zal hij het systeem van de dubbele contingentering blijven beperken tot scholen met een capaciteitsprobleem of uitbreiden? Wat zal hij aanvangen met het OVSG-voorstel om het systeem van dubbele inschrijvingen in Discimus te vermijden?

De minister zegt geen idee te hebben waar de extra middelen van het nieuwe omkaderingssysteem terecht zullen komen (zie bijlage, OD 7.6, pag. 125). Zal hij daarover informatie verzamelen zodat hij de impact van de extra middelen kan nagaan?

Het onderzoek naar de maximumfactuur (OD 6.1) zal deze regeerperiode niet opgeleverd worden. Er komt volgens de minister evenmin overleg met andere ministers over kostenreductie of efficiëntiewinsten. Vooral de vervoerskosten lopen hoog op. Zij vraagt de minister nog deze regeerperiode een of andere vorm van onderzoek te voeren zodat belangrijke lessen zoals zwemmen, niet hoeven te sneuvelen.

3.7.2. *Tussenkomst van de heer Jo De Ro*

De heer Jo De Ro polst of de minister het ermee eens is om, in afwachting van een aanpassing van het Kunstendecreet, cultuur- en kunsteducatie uit de maximumfactuur (OD 6.1) te halen.

Uit gesprekken met de FOV leidt het lid af dat de socioculturele sector van het infrastructuurdelen van het concept Brede School hoopt te kunnen profiteren (OD 6.2). Hij vraagt de administratie het FOV-memorandum Veerkracht welwillend te behandelen.

De heer De Ro informeert wat de meest recente data van de lokale taksforces zijn op basis waarvan de 20 miljoen euro extra zal worden verdeeld (OD 6.5). Is dat de stand van zaken van de bouwdoSSIers? Of zijn dat de aanvragen voor 2014? Hij wil ook weten wanneer de verdeling bekendgemaakt wordt. Dat is immers belangrijk voor de gemeentelijke begrotingen die momenteel opgesteld worden. Hij herinnert aan de vorige verkiezingscampagne toen mevrouw De Knop en hijzelf iedereen bewust trachten te maken van de nakende capaciteitsbehoeften. Ze baseerden zich op cijfers over de capaciteit en de demografische groei. Het nieuws werd niet opgepikt door de pers, onder meer omdat er nergens anders over bericht werd. De minister zelf kreeg het probleem amper een paar maanden na zijn aantreden voorgeschoteld. Dat bewijst hoe belangrijk het is dat cijfers en voorspelbare problemen voor de verkiezingen bekendgemaakt worden, ook voor de nieuwe regering en haar begroting trouwens.

Veel onderwijsverantwoordelijken hebben nog niet door dat de capaciteitsproblemen het secundair onderwijs zullen treffen. In het basisonderwijs was er nog wat ruimte om een zekere stijging te ondervangen, maar in het secundair onderwijs is die er niet. De afgelopen twintig jaar zijn er in bepaalde steden scholen nog gestopt en gebouwen verkocht. Daarbij komt nog dat de bouw van een secundaire school duurder is dan van een kleuter- of lagere school. Hij roept de minister dan ook op om de cijfers en voorspellingen tijdig aan partijen en kandidaten te bezorgen.

De administratie zou zich anders organiseren om de doelstellingen van de internationale dimensie van het onderwijs beter te bereiken (OD 6.5). Kan de minister daar de evolutie van geven?

De heer De Ro vraagt of het steunpunt Toetsenontwikkeling (OD 7.2) ook naar het leesgenot gepolst heeft bij de peiling Nederlands. Uit internationale studies blijkt immers dat Vlaanderen en Nederland goed scoren op technisch lezen, maar niet op graag lezen.

Het lid wil weten of er simulaties gemaakt zijn van de impact van het ontwerp van M-decreet (ontwerp van decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften) op het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs (OD 7.10). Hoe denkt de minister met het nieuwe type 9 de expertise te honoreren en een goede spreiding over Vlaanderen te realiseren?

De schoolgebouwenmonitor wordt aangekondigd voor de zomer 2014 (OD 8.1). Te laat voor de heer De Ro die vraagt om het resultaat bij voorkeur voor de verkiezingen, maar minstens voor de regeringsonderhandelingen, te kennen. Zeker omdat de monitor beoordeelt of de huidige vorm van financiering en subsidiëring goed is.

De DBFM-aanbestedingen voor kleinere werken (planning) zouden vier tot zes maand vertraging oplopen. Dat geeft grote problemen voor bepaalde inrichtende machten. Kan de minister daar iets meer over zeggen?

3.7.3. *Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten*

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vraagt of de resultaten van de evaluatie van de schoolkosten (OD 6.1), beloofd voor het najaar 2013, al opgeleverd zijn. Ze brengt onder de aandacht dat in de media, onder andere in *Klasse*, gemeld werd dat de kosten gebruikt worden als middel van uitsluiting. Heeft de administratie dat gecontroleerd? Voorts vraagt ze hoe ver het staat met het decreet over de participatie (OD 6.1).

De evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten (OD 7.1), aangekondigd voor 2011-2012, wordt volgens de beleidsbrief verschoven naar 2014. Zal ze nog besproken worden in het parlement voor de verkiezingen?

De minister heeft geantwoord dat de rechtsgrond voor de controle op de GOK-middelen en het zorgbeleid weinig stringent is omdat het geen erkenningsvoorwaarde is (zie bijlage, OD 7.3, pag. 119). Maar wat betekent dat concreet? Zullen scholen die het niet zo nauw nemen met gelijke onderwijskansen en zorg op geen enkele manier kunnen worden terechtgewezen? Ze vraagt of dat geen risico op achteruitgang inhoudt. Voor haar is deze controle geen aantasting van de autonomie van de school.

3.7.4. *Tussenkoms van de heer Kris Van Dijk*

De heer *Kris Van Dijk* dankt de minister voor zijn uitvoerige antwoord op zijn schriftelijke vragen (zie bijlage). Nieuwe schoolgebouwen moeten goed zijn, maar hij waarschuwt voor irrealistisch hoge eisen. Hij geeft daarbij het voorbeeld van luchtkwaliteit.

3.7.5. *Tussenkoms van mevrouw Sabine Poley*

Mevrouw *Sabine Poley* merkt overlap tussen OD 6.7 over de internationale dimensie en OD 2.9 over studeren in het buitenland stimuleren. Origineel was dit punt bedoeld voor ontwikkelingssamenwerking, iets waar elke minister aan bijdraagt. Het lid heeft er wel wat problemen mee dat de minister het verbreed heeft tot internationale samenwerking. En gaat het dan over studeren in het buitenland promoten of studenten uit het buitenland naar Vlaanderen lokken?

Voorts vraagt ze hoe lang de samenwerking met Aziatische landen, waartoe de minister zich in het kader van de ASEM-ministeriële conferentie verbond, zal duren. Daarnaast informeert ze met welke partners de minister nog deze regeerperiode een bilaterale onder-

wijssamenwerking zal opzetten in het kader van het Vlaams Actieplan Mobiliteit Brains on the Move (OD 2.9).

Heeft de minister plannen om de samenwerking met VVOB, toch een unieke partner op het vlak van internationalisering, nog deze regeerperiode te concretiseren? Mevrouw Poleyn kondigt daarover een voorstel van resolutie aan.

3.7.6. *Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert*

De heer *Boudewijn Bouckaert* weet dat de LOP-werking, hoewel ervaren als een beperking van de onderwijskeuzevrijheid, toch aanvaard wordt omdat ze de capaciteitsproblemen in de grote steden aanpakt (OD 6.4). Buiten de steden ligt de zaak helemaal anders, in heel wat gemeenten is er een pluralistisch onderwijsaanbod zonder capaciteitsproblemen. Leidt de LOP-werking (de zonale fora) daar niet tot een sluipende aantasting van de keuzevrijheid?

3.7.7. *Antwoorden van de minister*

Minister *Pascal Smet* zegt dat de nota over de capaciteit scholenbouw met de criteria klaar is om aan de Vlaams Regering te worden voorgelegd. Op hetzelfde moment zal de regering beslissen over de verdeling van de extra middelen. Pas nadien zal hij dus de vragen over het masterplan en de verwachtingen beantwoorden.

Het onderzoek naar de maximumfactuur is er nog niet omdat aanvankelijk niemand tot dat onderzoek bereid gevonden werd, waardoor er bijkomende aanbestedingen en procedures nodig waren. Meer en meer gebeurt dat in het vakgebied onderwijs. De minister zal de onderzoeksvraag bezorgen (zie bijlage 3 op de [dossierpagina](#) van dit stuk op [www.vlaamsparlement.be](#)).

Het departement werkt nog aan de doelstellingen van de internationale dimensie van het onderwijs. Het werkbezoek aan Brazilië heeft de associatievoorzitter en de rectoren doen beseffen dat ook zij dat moeten herbekijken.

In het voorontwerp van decreet over leerlingenparticipatie, dat nog in december 2013 door de regering besproken zal worden, staat een beroepsprocedure ingeschreven onder meer tegen kosten als middel tot uitsluiting en tegen tuchtmaatregelen. Nadat de regering er haar goedkeuring aan hecht, geeft de Raad van State er zijn advies over en kan het in januari 2014 bij het parlement ingediend worden.

Het onderzoek over de schoolkosten van de ouderkoepels wordt eind november 2013 opgeleverd. Het zal aan het parlement bezorgd worden. De evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten verloopt volgens schema en zal klaar zijn in februari 2014. Hij suggereert het parlement de heer Monard daarover te horen.

De inspectie besteedt aandacht aan GOK- en zorgbeleid bij de doorlichting van de scholen. Het maakt wel deel uit van het schoolwerkplan dat ook gecontroleerd wordt door de inspectie. Daarnaast bekijkt ze ook de context (context-input-proces-output) en ze onderzoekt aan haar gesignaleerde problemen. Als er verbeterpunten zijn, worden die volgens de gebruikelijke procedure van de inspectie verwerkt. De scholen moeten dan eventueel een verbetertraject volgen. Minister *Smet* werpt op dat een aparte rapportage als planlast beschouwd werd. Daarom moest het een onderdeel zijn van de inspectie. Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* ziet heel wat onzekerheden, een goede controle hangt niet alleen af van wat de school blootgeeft, maar ook van wat en hoe de inspectie onderzoekt. Zij zou in ieder geval de controle niet op die manier organiseren. Minister *Pascal Smet* acht het beter even af te wachten hoe een en ander verloopt. Hij zal aan de inspectie vragen om te rapporteren over GOK- en zorgbeleid.

Het begrijpend lezen maakt deel uit van de peiling Nederlands.

Er kan pas een simulatie van het ontwerp van M-decreet op het leerlingenvervoer gemaakt worden als het aangenomen en uitgevoerd is. Zodra de programmatie van type 9 er is, zal het leerlingenvervoer eraan aangepast worden. Daarover zijn al afspraken gemaakt.

De schoolgebouwmonitor loopt.

Hij zal nagaan of de vertragingen van DBFM, in handen van een privéfirma trouwens, vier tot zes maanden oplopen.

Vooraleer de vragen over het Inschrijvingsdecreet te beantwoorden, wil de minister eerst de evaluatie kennen. Dan pas kan beoordeeld worden of er aanpassingen nodig zijn, ook voor Brussel trouwens. Zo nodig wordt bijgestuurd in Onderwijsdecreet XXIV. De minister wijst de leden erop dat scholen tijd vragen om nieuwe regels toe te passen en niet al na één jaar te evalueren. Nieuwe regelgeving heeft tijd nodig om zich te zetten.

Een gezond evenwicht tussen het wenselijke en haalbare is ook wat de minister nastreeft bij de kwaliteitscriteria voor scholengebouwen. Luchtkwaliteit is wel degelijk belangrijk. Onderzoek wijst uit dat kinderen suf worden van slechte luchtkwaliteit.

De ASEM-overeenkomsten zijn afgesloten voor onbepaalde duur. Het protocol met VVOB is niet voor deze regeerperiode. Vlaanderen werkt samen met Korea, Marokko, Zuid-Afrika, China, Brazilië. Ook met deelstaten worden akkoorden gesloten, bijvoorbeeld met Brasilia. Een akkoord met Goias, een andere Braziliaanse deelstaat, is gepland voor maart 2014, als er een delegatie naar Vlaanderen komt. De minister bezorgt de volledige lijst van de toekomstlanden aan het parlement (zie bijlage 4 op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be).

De minister is het eens met de heer Bouckaert dat het zinloos is problemen te zoeken waar er geen zijn. De zonale onderwijsfora krijgen echter meer taken dan het LOP, onder meer het subregionale overleg over het studietoelaanbod.

4. Bespreking van het advies van de Vlor

4.1. Tussenkomen van de leden

Voor de heer *Kris Van Dijck* bevat het advies van de Vlor weinig verrassingen of bijkomende elementen (zie bijlage 5 op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be).

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* vraagt de algemene reactie van de minister op het Vlor-advies, maar ook zijn mening over enkele specifieke elementen. Zo maakt de Vlor zich zorgen over de timing, de implementatie en de middelen van het M-decreet.

De raad vraagt ook meer duidelijkheid over de transitie van de mpi's naar het GO! en de gevolgen voor de andere regelgeving voor de internaten. Eigenlijk wil ze de reactie van de minister over alle opmerkingen van de raad over coherent onderwijsbeleid. De raad wijst ook op de spanning tussen de pedagogische vrijheid van onderwijs en het overheidsbeleid. Voor de grote onderwijsdossiers zou de overheid te weinig houvast bieden, aldus de Vlor. De overheid zet dan wel de schaalvergroting in gang, terwijl er nog altijd alleen maar nagedacht wordt over één publiek onderwijsnet. Die afstemming is de taak van de overheid. Anderzijds houdt de overheid zich wel bezig met lespakketten, games, toolkits. Voor de raad zaken die wel tot de pedagogische vrijheid behoren en waar de overheid zich terughoudender moet in opstellen. De Vlor vraagt voorts wanneer er de evaluaties van de pedagogische begeleidingsdiensten, het decreet Volwassenonderwijs, het decreet Leren en Werken en de nieuwe financieringssystemen er zullen zijn.

4.2. *Antwoord van de minister*

Voor minister *Pascal Smet* moet elke minister tot zijn laatste werkdag ambitieus zijn. Dat de Vlor de beleidsbrief aldus betitelt, vindt hij dus een compliment. Deze regeerperiode komt er nog het M-decreet, het Rechtspositiedecreet voor leerlingen met de beroepsprocedures, en een regeling voor de de zijinstroom. Dat betekent veel werk, ook voor de Vlor. Eindeloos blijven discuten tot er voor alles een draagvlak is, betekent echter stilstaan. Zo is het gegaan bij de hervorming van het secundair onderwijs die ondertussen al twintig jaar aansleept. De huidige regering heeft eindelijk een beslissing genomen, na goed geluisterd te hebben dat het onderwijsveld geen decreet wil maar een masterplan, zodat de hervorming geleidelijk kan gaan. De politiek moet beslissen, maar moet zijn tijd nemen en het juiste moment kiezen. Voor de schaalvergroting en het loopbaanpact is de tijd nog niet rijp.

Ook de minister is voor een coherent onderwijsbeleid. Net om een ad-hocbeleid te vermijden heeft hij altijd een globale visie uitgewerkt. Zo passen de voorbereidende stappen voor het lerarenloopbaanpact in de visie van de concept- en oriëntatienota. Dat mag dan als een voorafname bestempeld worden, maar wachten op algemene steun voor alle aspecten betekent dat er over tien jaar nog niets van in huis gekomen is. Hij is het dus niet eens met de kritiek van sluipende besluitvorming. De visie is er en de stappen ter realisatie worden openlijk genomen. De minister noemt dat proactief besturen.

Zeggen dat er meer overheidsoptreden moet zijn, betekent dat men vindt dat de pedagogische vrijheid aan banden moet worden gelegd. Dat is de consequentie van wat mevrouw Meuleman in de plenaire vergadering van 4 december 2013 gevraagd heeft. De regering heeft altijd de taakverdeling tussen overheid en onderwijsverstrekkers gerespecteerd, maar dat er enige spanning op zit, vindt de minister evident. Dat blijkt ook trouwens duidelijk uit het advies.

Ook de minister wacht op de beleidsevaluaties. Meestal is de vertraging veroorzaakt omdat er geen enkele universiteit geïnteresseerd was om de evaluatie uit te voeren. De evaluatie van de pedagogische begeleidingsdiensten is klaar tegen het voorjaar 2014. De evaluaties van het decreet Leren en Werken en van het decreet Volwassenenonderwijs kunnen nu toegewezen worden. Misschien moet er eens nagegaan worden waarom er zo weinig intekenaars zijn op onderwijsonderzoeksopdrachten.

De minister investeert veel in communicatie met het onderwijsveld. De huidige ronde van Vlaanderen met de leerkrachten verloopt voorspoedig. Hij heeft alleen spijt dat hij niet over de e-mailadressen van de leerkrachten beschikt. Zo had hij zonder ruis kunnen communiceren wat allicht enkele problemen vermeden had.

De minister heeft van OVSG een brief gekregen dat ze het niet eens is met wat het Vlor-advies zegt over het M-decreet. Blijkbaar zijn er nog anderen die het er niet mee eens zijn. Hij stelt voor het daarover te hebben als het M-decreet in de commissie besproken wordt.

Kortom, de minister heeft het Vlor-advies goed gelezen. Hij neemt sommige delen ter harte en zegt duidelijk waar hij het niet eens mee is. De Vlor blijft voor hem een volwaardige partner.

4.3. *Replieken*

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* corrigeert dat zij de pedagogische vrijheid van de scholen wel degelijk heel belangrijk vindt. Er zijn een aantal cruciale factoren voor goed onderwijs, onder meer uitstekende leerkrachten en een grote pedagogische vrijheid voor de scholen. Daarmee wordt bedoeld dat scholen zelf kunnen bepalen hoe ze de eindtermen bereiken, voor welke onderwijsmethodes ze kiezen, welke onderwijsprojecten ze uitvoeren.

Ook het lid vindt dat die vrijheid moet worden bewaakt, maar onder punt 4 somt de Vlor op op welke vlakken de overheid zich volgens haar te veel mengt.

De contouren van de schaalvergroting uitzetten, raakt volgens het lid niet aan de pedagogische vrijheid. Het gaat immers over onderwijsorganisatie, waarin de overheid wel degelijk een taak heeft. Mevrouw Meuleman stelt voor om de discussie over de rol die de overheid in het belang van het onderwijs dient te spelen, toch te voeren. Op de opmerking van de heer *Jos De Meyer* dat ze de onderwijsvrijheid op toch wel een bijzondere manier interpreteert, repliceert mevrouw *Elisabeth Meuleman* dat voor haar de overheid wel degelijk de krijtlijnen moet trekken en een kader scheppen, bijvoorbeeld van de hervorming van het secundair onderwijs.

De heer *Boudewijn Bouckaert* vindt dat er in de plenaire discussie essentiële punten aangebracht zijn, onder meer over de rol van de overheid. Dat ziet hij als voer voor een colloquium, een debat, een partijcongres. Hij ziet de pedagogische vrijheid als een van de krachten van het Vlaamse onderwijs, maar vindt net als mevrouw Meuleman dat de structuren niet onder de vrijheid van onderwijs vallen en dat de overheid er dus wel een rol in te spelen heeft. Hoewel hij het gevoel heeft dat momenteel de rol van de overheid door andere krachten gespeeld wordt.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Jos DE MEYER
Kathleen DECKX,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AKOV	Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming
ASEM	Asia-Europe Meeting
aso	algemeen secundair onderwijs
bso	beroepssecundair onderwijs
CANON	Cultuurcel van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CLIL	Content and Language Integrated Learning
DBFM	Design Build Finance Maintain
dko	deeltijds kunstonderwijs
EVRM	Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden
FOD	Federale Overheidsdienst
FOV	Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
GO!	Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
GOK	gelijke onderwijskansen
kso	kunstsecundair onderwijs
LOP	lokaal overlegplatform
mpi	medisch-pedagogisch instituut
OD	Onderwijsdecreet
OD	operationele doelstelling
OKOT	onderwijskwalificerende opleidingstrajecten
OVS	Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap
RTC	regionaal technologisch centrum
SD	strategische doelstelling
SNPB	Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
tbs	terbeschikkingstelling
tso	technisch secundair onderwijs
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VVOB	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

BIJLAGE:
Schriftelijke vraagstelling

Parlementaire vragen m.b.t.de Beleidsbrief Onderwijs 2013-2014**PARLEMENTAIRE VRAGEN M.B.T.DE BELEIDSBRIEF ONDERWIJS 2013-2014**

OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap	39
Bouckaert	39
Celis	39
Kris Van Dijck	40
OD 1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie	41
Vanderpoorten	41
OD 1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken	42
Durnez	42
Brussee	44
OD 1.5: het deeltijds kunstonderwijs verdiepen en verbreden	46
Bouckaert	46
Deckx	46
Durnez	47
Poleyn	47
Vanderpoorten:	49
OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken	51
Bouckaert	51
Deckx	51
De Knop	51
Durnez	52
Helsen	54
Kris Van Dijck	56
Vanderpoorten	56
OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken	57
Bouckaert	57
Helsen	57
Vanderpoorten	57
OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van de scholen, universiteiten en hogescholen integreren	59
Bouckaert	59
OD 1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen	60
Delva	60
Vanderpoorten	61
OD 2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen	62
Bouckaert	62
Deckx	62
Helsen	63
Kris Van Dijck	63
OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren	64
Demeyer	64
De Knop	64
Durnez	65

Helsen.....	65
Vanderpoorten	65
OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen	67
Celis	67
Helsen.....	67
Vanderpoorten	68
OD 2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op sporen zetten	69
Bouckaert	69
Deckx	69
Demeyer	70
Helsen.....	70
Poleyn.....	71
Vanderpoorten	71
OD 2.6 Het hoger beroepsonderwijs (HBO5) concreet vorm geven	72
Poleyn.....	72
OD 2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren	73
Demeyer	73
Bouckaert	73
OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren	74
Bouckaert	74
Celis	74
Helsen.....	75
OD 2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren:	76
Demeyer	76
Kris van Dijck	76
OD 2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen	77
Delva.....	77
Helsen.....	77
Kris Van Dijck	78
Vermeiren.....	78
OD 2.12 De digitale kloof wegwerken	79
Bouckaert	79
OD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving	80
Delva.....	80
OD 3.2 Het leren van Nederlands in de scholen versterken:	81
Delva.....	81
De Knop	81
OD 3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren	83
Kris Van Dijck	83
OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren	84
Delva.....	84
Vanderpoorten	84

OD 3.6 Een talenbeleid in elke school aanmoedigen	86
Brusseel	86
OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming	87
Bouckaert	87
OD 4.3 Werkplekieren uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren	88
Deckx	88
De Knop	88
Vermeiren	88
OD 4.4 Leren en werken consolideren	89
Bouckaert	89
De Knop	89
Helsen	89
Vermeiren	90
OD 4.6 Werk maken van de beroepskolom	91
Vanderpoorten	91
OD 4.7 De Regionale Technologische Centra (RTC) verder uitbouwen	92
Helsen	92
Poleyn	92
Kris Van Dijck	93
Vermeiren	94
OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie	95
Poleyn	95
Vanderpoorten	97
Vermeiren	98
OD 4.9 Topsportscholen evalueren en topcultuurscholen mogelijk maken	100
Vanderpoorten	100
OD 4.10 Ondernemerscompetenties bevorderen	101
Bouckaert	101
Vermeiren	101
OD 5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken	103
Bouckaert	103
Deckx	103
Demeyer	103
Helsen	103
Vanderpoorten	104
OD 5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten	105
Bouckaert	105
OD 5.3 Competentieontwikkeling stimuleren	106
Vanderpoorten	106
OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen	107
Kris Van Dijck	107
OD 6.1 Het pedagogische partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen	108
Vanderpoorten	108

OD 6.2 Brede scholen realiseren	109
Bouckaert	109
OD 6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid versterken:.....	110
Bouckaert	110
Deckx	110
Demeyer	110
Vanderpoorten	110
OD 6.4 Scholengemeenschappen versterken	111
Bouckaert	111
Deckx	111
Demeyer	112
Vanderpoorten	112
O.D 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken	113
Bouckaert	113
Deckx	113
De Knop	113
Demeyer	115
Durnez	115
Kris Van Dijck	116
OD 6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's sneller erkennen	117
Bouckaert	117
Kris Van Dijck:	117
OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken	118
Bouckaert	118
OD 7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen	119
Vanderpoorten	119
OD 7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen	120
Bouckaert	120
De Knop	120
Helsen	120
Kris Van Dijck	124
OD 7.6. Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn.....	125
De Knop	125
OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren	126
Deckx	126
De Knop	126
OD 7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren	127
De Knop	127
Helsen	128
OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werk- en leefomgevingen	129
De Knop	129
Durnez	129
OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur	130
De Knop	130
Demeyer	130

OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap

Bouckaert

De lijst met aanbevolen opleidingsonderdelen voor de opleiding van imams en imams in opleiding aan de AUHA wordt jaarlijks gepubliceerd. De opleiding zou reeds in september 2014 van start gaan. Wanneer komt die lijst er? Wat is de betekenis van de term 'aanbevolen' hier, gaat het om optievakken?

De lijst met aanbevolen opleidingsonderdelen werd nog niet definitief vastgelegd. Een werkgroep met vertegenwoordigers van de moslimgemeenschappen en de instellingen die het aanbod zullen verzorgen, buigt zich momenteel nog over welke vakken idealiter deel zullen uitmaken van het professionaliseringstraject.

Met 'aanbevolen' wordt bedoeld dat deze opleidingsonderdelen geschikt zijn om de competenties te verwerven of versterken die nodig zijn om als imam (maar ook vb. islamconsulent) werkzaam te zijn in onze Westerse maatschappij (vb: recht, sociaal-agogische vaardigheden, interculturele competenties, ethiek,...).

Het volgen van deze opleidingsonderdelen is geen verplichting. De Raad van Theologen van de moslims in Vlaanderen en de leden van het Instituut Jisr-Al-Amana zullen zich wel engageren om imams en imams-in –opleiding te stimuleren in te gaan op het vormingsaanbod.

Celis

“Op 1 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering de nieuwe kaderovereenkomst goed met de Koning Boudewijnstichting (KBS) voor hun werking rond burgerschapsvorming. Met deze overeenkomst, die loopt tot eind 2015, wil ik de KBS in staat stellen hun aanbod aan burgerschapseducatie voor het leerplichtonderwijs en de lerarenopleiding verder uit te breiden en het onderwijsbeleid ter zake te ondersteunen.”

Op welke manier zal deze ondersteuning rond burgerschapseducatie concreet worden ingevuld?

Net zoals de vorige kaderovereenkomst rond burgerschapseducatie met de Koning Boudewijnstichting (KBS) heeft ook deze een tweeledige doelstelling:

- De verdere uitbreiding van het aanbod aan burgerschapseducatie voor het leerplichtonderwijs en de lerarenopleiding. De focus ligt op de verdere invulling van hiaten in het aanbod, in het bijzonder voor specifieke doelgroepen (basisonderwijs, bso en buitengewoon onderwijs). Er wordt hierbij voortdurend gezocht naar de link met de actualiteit en de leefwereld van de jongeren.
- Via het tweede luik van de kaderovereenkomst is het de bedoeling het onderwijsbeleid op het vlak van burgerschapseducatie te stimuleren of te ondersteunen rekening houdend met vanuit het veld of vanuit onderzoek gesignaleerde behoeften. Vanuit het gegeven dat onderwijs een belangrijke rol heeft in het bevorderen van de maatschappelijke cohesie en vanuit de vaststelling dat ook bij jongeren de vraag leeft naar meer maatschappelijke en politieke vorming (zie o.a. het Jongerenpact) wil de KBS een traject opzetten rond maatschappelijke stages. De hoofddoelstelling van dit traject is jongeren (tussen 15 en 18 jaar, van alle onderwijsvormen) rijkere maatschappelijke ervaring laten opdoen om bewustere persoonlijke en maatschappelijke keuzes te maken en hun burgerschapscompetenties en sociale vaardigheden verder te ontwikkelen. Dit schooljaar wordt het plan van aanpak met de belangrijkste stakeholders uitgewerkt en wordt een pilootproject opgestart met een tiental scholen met een lerend netwerk voor de betrokken leerkrachten.

Kris Van Dijk

Wanneer en door wie zal de screening van de bestaande eindtermen inzake beeldgeletterdheid gebeuren?

Het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) is belast met de taak om de nood aan nieuwe eindtermen beeldgeletterdheid te onderzoeken en heeft daartoe een stuurgroep opgericht. De stuurgroep heeft de opdracht in twee fasen opgesplitst. In een eerste fase is een referentiekader beeldgeletterdheid ontwikkeld. In een tweede fase vond de eigenlijke screening plaats. Daarvoor werd een studieopdracht uitgeschreven. De studieopdracht omvatte de ontwikkeling van een analysekader, screening van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van het kleuter-, lager en secundair onderwijs, conclusies formuleren en onderbouwen in verband met de aan- of afwezigheid van beeldgeletterdheid in de ontwikkelingsdoelen en eindtermen en tenslotte aanbevelingen formuleren in verband met beeldgeletterdheid in de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van het kleuter-, lager en secundair onderwijs. De opdracht liep van 1 juni tot 27 september 2013 en werd uitgevoerd door K.U.Leuven Research & Development o.l.v. Anneloes Vandenbroucke samen met Lode Vermeersch. Ik verwacht het referentiekader, een vulgariserende brochure van dit referentiekader en het rapport pas in de eerste helft van december en zal dan pas beslissen over de vrijgave.

OD 1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie*Vanderpoorten*

Er wordt een traject gestart om met de koepels en het GO! te bekijken hoe verder kan gegarandeerd worden dat o.a. de Holocaust in het curriculum aan bod komt: waarom wordt dit onderwerp niet specifiek benoemd in de eindtermen? Is er hiertegen weerstand bij de onderwijsverstrekkers: zo ja bij wie en waarom? Hoe zal de minister dit traject aanpakken en waaruit bestaat het?

Dit onderwerp wordt niet specifiek benoemd in de eindtermen, aangezien zij in het kader van de hervorming van het Secundair Onderwijs omgezet worden in competenties. De huidige eindtermen laten leerkrachten al toe om vanuit verschillende invalshoeken het thema herinneringseducatie of Holocausteducatie te benaderen. Het behoort tot de eigenheid van de Vlaamse scholen om een kwalitatief programma rond de eindtermen in te vullen aangepast aan hun concrete context en behoeften. De onderwijsoverheid heeft er daarnaast voor geopteerd de mogelijkheden voor het onderwijzen van de Holocaust in een ruimer (historisch, politiek-sociaal,...) kader te plaatsen en geen eenduidige definitie op te leggen – dit vanuit de overtuiging dat de Holocaust niet als een geïsoleerd probleem kan bekeken worden, maar in een ruimere (historische, politieke, sociale, economische, culturele,...) context moet worden geplaatst.

Ik stel vast dat er vanuit het parlement een duidelijk wil is dit duidelijker te formuleren naar de scholen toe en zal daarom een overleg organiseren met de koepels en het GO!

OD 1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken

Durnez

In de Beleidsbrief van 2012-2013 konden volgende plannen lezen: “begin dit schooljaar startte de ondersteuning van regionale ExpertiseNetwerken voor CultuurEducatie (ENCE). De bevindingen uit dit onderzoek zullen voorgelegd worden bij de hervorming van het secundair onderwijs. Verder zal een beleidsdomeinoverschrijdende commissie een advies formuleren over de afstemming van de diverse beleidsinstrumenten en kwaliteitskaders met betrekking tot cultuureducatie”. Hoe worden de 7 ENCE's geëvalueerd? Zijn er kansen dat de projecten ook opgenomen worden in het reguliere beleid rond cultuureducatie?

Jaarlijks dienen de ENCE's verschillende documenten in:

- ten laatste op 21 juni een voortgangsrapport;
- ten laatste op 30 september een actieplan met begroting;
- ten laatste op 31 oktober een activiteitenverslag inclusief financieel eindverslag.

Op basis van deze documenten evalueren de bevoegde administraties, in nauw overleg, of de vooropgestelde acties, doelstellingen en begroting gehaald worden.

Het eventueel verder zetten van deze beleidsmaatregel is momenteel nog onderhevig aan evaluatie.

Uiterlijk in juni 2014 volgt de uitspraak.

Het onderzoek ‘Cultuur in de spiegel in Vlaanderen’ gaat tijdens de tweede fase in op cultuureducatie in het DKO en de lerarenopleiding.

In de tweede conceptnota over het Deeltijds Kunstonderwijs werd beslist om de tweede strategische doelstelling uit de conceptnota, namelijk het bevorderen van kunst- en cultuureducatie in kleuter- en leerplichtonderwijs, niet verder als dusdanig op te nemen. De tweede prioritaire doelstelling, namelijk de link met het cultuureducatie in het basis – en secundair onderwijs, geschrapt. Niettegenstaande positieve geluiden die vandaag te horen zijn in de tijdelijke projecten kunstinitiatie en muzische vorming blijkt in het onderwijsveld, zowel scholen als academies, een vrij grote consensus te bestaan over het feit dat samenwerking tussen de verschillende onderwijsniveaus best op vrijwillige basis gebeurt. Toch mag het verlaten van de tweede strategische doelstelling niet gezien worden als een eindpunt. De vaststelling door de onderwijsinspectie dat het leergebied muzische vorming nog te vaak ondermaats wordt ingevuld, illustreert de noodzaak om de knowhow van het deeltijds kunstonderwijs op dat vlak niet onbenut te laten. In de toekomst zal dan ook een piste uitgedacht worden die een verrijking garandeert voor zowel DKO als kleuter- en leerplichtonderwijs.

Is het de bedoeling met de tweede fase van dit onderzoek alsnog na te gaan wat de meerwaarde van het DKO kan zijn voor de uitbouw van de cultuureducatie binnen het reguliere onderwijs?

Het onderzoek Cultuur in de Spiegel in Vlaanderen zal in kaart brengen hoe uitgangspunten van ‘Cultuur in de Spiegel’ in de huidige dko-praktijk aan bod komen. Niet al te zeer vooruitlopend op de resultaten van het onderzoek, kan dit wellicht de verschillen tussen de studierichtingen en leeftijden verder bloot leggen.

Doordat dit onderzoek tegelijkertijd, op basis van dezelfde uitgangspunten en eenzelfde

methode gebeurt binnen de geledingen van het leerplichtonderwijs, verwacht ik dat dit de opportuniteiten voor complementaire aansluiting tussen basisonderwijs en DKO verheldert en verder concretiseert.

Is het mogelijk dat het DKO alsnog de taak krijgt om de uitbouw van de cultuureducatie binnen het basis – en/of secundair onderwijs te ondersteunen?

In de tweede discussietekst is de ondersteuning van scholen op het vlak van cultuur- en kunsteducatie niet meer als strategische doelstelling voor het DKO behouden. Deze afzwakking kwam er op vraag van het onderwijsveld zelf. Men vreesde dat niet alle academies over de nodige expertise beschikken om deze opdracht te vervullen. Ook moeten scholen ten allen tijde zelf kunnen beslissen met wie ze samenwerken, DKO of andere partners.

Het vooropstellen van vrijwilligheid betekent niet dat het DKO geen rol meer te spelen heeft bij de ondersteuning van scholen op het vlak van cultuureducatie. In heel wat regio's zijn er duurzame vormen van samenwerking tot stand gekomen tussen het basisonderwijs en de academie.

De tweede discussietekst stelde dan ook een structurele ondersteuning voor ten behoeve van academies die een professionaliseringsaanbod op maat van leerkrachten basis- en secundair onderwijs ontwikkelen. Op dit moment verloopt de ondersteuning voor dergelijke initiatieven enkel projectmatig via een tijdelijk project in een begrensd aantal academies.

Indien het DKO deze taak niet krijgt, wie kan dan die noodzakelijke en ondersteunende rol op zich nemen?

Ik zie voor het DKO een belangrijke rol weggelegd in de ondersteuning op het vlak van cultuureducatie. Het DKO beschikt over hoogopgeleide leerkrachten met zowel artistieke als pedagogische competenties, die leerkrachten van het basis- en secundair onderwijs kunnen ondersteunen op het vlak van cultuureducatie.

Aangezien DKO-scholen aangewezen partners blijven voor het regulier onderwijs vervullen ze ook hun rol als cultuurschakel binnen het dynamo3.

DKO is echter niet de enige speler. De CANON Cultuurcel heeft, onder meer met dynamo 3, op Vlaamse niveau een belangrijke rol in het stimuleren van cultuur op school.

Daarnaast zijn er zowel in het beleidsdomein Cultuur als in het beleidsdomein Jeugd een veelheid van culturele en cultuureducatieve organisaties actief, met een voor het leerplichtonderwijs relevant aanbod.

Om dit aanbod dichterbij het onderwijsveld te brengen lanceerden CANON Cultuurcel en CultuurNet Vlaanderen recent het online en interactief platform www.cultuurkuur.be.

Op bovenlokaal niveau richtte ik samen met mijn collega Schauvliege Regionale ExpertiseNetwerken rond Cultuureducatie op, die als taak hebben om, op bovenlokaal niveau, aanbod en vraag af te stemmen en te werken rond expertiseontwikkeling.

Brusseel

Via dynamo3 hebben zich ruim 1600 scholen geëngageerd voor meer cultuur op school. Dat blijkt ook uit de cijfers die ik opvroeg in mijn SV's 239 van 22/12/2011 en SV 902 van 13/09/2013.

Het gaat hier om een totaal cijfer van de verschillende jaren (sinds 2008-2009) samen, kunt u bevestigen dat dit cijfer cumulatief is? Ik vraag me af in welke mate deze scholen een permanent engagement of een tijdelijk engagement op vlak van cultuureducatie genomen hebben. M.a.w. zijn de scholen die zich in 2008-2009 engageerden nog steeds op dezelfde actieve manier bezig met cultuureducatie of ging het over een éénmalig project?

Dynamo3 combineert dynamoPLAN (een lange termijn visie rond cultuur op school), dynamoPROJECT (ondersteuning van creatieve schoolprojecten) en dynamoOPWEG (gratis openbaar vervoer voor klassen naar cultuurschakels).

Sinds de lancering van dynamo3 in het voorjaar van 2009 hebben 1600 scholen zich in dynamo ingeschreven en een dynamoPLAN aangemaakt. De cijfers over het gebruik tonen een evenwicht tussen enerzijds een aangroei van het systeem met nieuwe scholen en anderzijds hergebruik van de mogelijkheden die dynamo3 biedt.

Zo maakte de overgrote meerderheid van deze scholen meermaals gebruik van zowel dynamoOPWEG als dynamoPROJECT:

Voor dynamoOPWEG tellen we sinds de lancering van dynamo3 in het voorjaar van 2009, 474 unieke instellingsnummers. In totaal dienden zij samen 6382 dynamoOPWEG aanvragen in.

Aantal x dynamoOPWEG aangevraagd	Procentueel aantal instellingen
1	21,7 %
2-10	48,5 %
11 - 25	17,1 %
26-50	6,5 %
51-100	6,2 %

Voor dynamoPROJECT tellen we sinds de lancering van dynamo3 in het voorjaar van 2009, 1072 unieke instellingen. In totaal dienden zij samen 2169 projectaanvragen in.

Aantal x dynamoPROJECT aangevraagd	Procentueel aantal instellingen
1	50,3 %
2	24,5 %
3	11,5%
4	7,1 %
5 – 16	6,6 %

Dit evenwicht tussen continuïteit in het systeem en de aangroei met nieuwe scholen blijkt ook uit het percentage 1^{ste} dynamoPROJECTEN uit de meest recente juryrondes.

Indienronde	Percentage 1 ste projecten
September 2011	54,70%
Januari 2012	44,70%
Mei 2012	52,70%
Januari 2013	44,20%
Mei 2013	31,30%

De integratie van dynamo3 in het interactief platform cultuurkuur.be ten slotte, zal toelaten om frequentie cultuureducatieve initiatieven van de diverse scholen nog nauwkeuriger in beeld te brengen.

Hoe is de rolverdeling tussen het beleidsdomein “Onderwijs & Jeugd” en “Cultuur”? Is er een duidelijke taakverdeling tussen uzelf en minister Schauvliege?

De rolverdeling inzake cultuureducatie spoort met de bevoegdheidsverdeling Jeugd, Cultuur en Onderwijs.

Zowel in de ‘Nota groeien in cultuur’ als in de ‘Nota doorgroeien in cultuur’ zijn er specifieke bepalingen opgenomen m.b.t. de ambtelijke coördinatie van cultuureducatie. Deze gebeurt in een samenwerking tussen CANON Cultuurcel voor wat betreft beleidsdomein Onderwijs en via de ambtelijke collegagroep ACCE voor het beleidsdomein CJSJ.

Deze rolverdeling tussen de verschillende beleidsdomeinen is beschreven in de ambtelijke protocoltekst O&V – CJSJ

Ter ondersteuning van de ENCE draagt Onderwijs €100.000 bij; Cultuur €100.000 en Jeugd €50.000.

Als antwoord op mijn SV 903 van 13 september stelde u dat “Een aantal in de nota Groeien in cultuur geformuleerde acties belangrijke kansen zijn voor cultuureducatie in beleidsdossiers ruimer dan cultuureducatie alleen. Het niet realiseren van deze acties tijdens deze legislatuur hangt samen met de complexiteit van deze specifieke dossiers waar verdere afstemming voor nodig is tijdens de volgende regeerperiode. Deze zullen besproken worden tijdens de beleidsbrief.” Ik zit hier een beetje op mijn honger vermits de passage rond cultuureducatie in O.D. 1.4. zeer kort is. Kunt u hieromtrent nadere uitleg verstrekken? Om welke verdere acties gaat het hier concreet?

Concrete acties uit de nota Groeien in Cultuur die niet gerealiseerd werden tijdens deze legislatuur, omdat daarvoor verdere afstemming nodig is in beleidsdossiers ruimer dan cultuureducatie alleen zijn:

- artistieke toptalenten maximale ontwikkelingskansen bieden binnen een hervormd DKO.

OD 1.5: het deeltijds kunstonderwijs verdiepen en verbreden***Bouckaert***

De hervorming van het DKO wordt dus doorgeschoven naar de volgende Vlaamse legislatuur. Kan de minister aanduiden welke elementen die naar voor kwamen in het overleg met de verschillende stakeholders over de discussietekst min of meer afgewerkt zijn en als basis kunnen meegenomen voor de verdere discussie in de volgende legislatuur? In hoeverre is de verandering in naamgeving van kunstacademies een reële verandering of allen maar een semantische? Wat is de stand van zaken inzake de inschrijvingsgelden?

De uitgebreide gesprekken met de stakeholders, die van start gingen in februari, leidden tot een nagenoeg volledig akkoord over de nieuwe opleidingsstructuur en het principe van de flexibele leertrajecten. Het opleidingsaanbod, de studieomvang en de opbouw van de leertrajecten zijn daardoor al behoorlijk concreet uitgewerkt.

Onder begeleiding van AKOV hebben ontwikkelcommissies basiscompetenties voor de 1^{ste} en 2^{de} graad (en bijhorende leeswijzer) ontwikkeld. De basiscompetenties vormen de essentie van de inhoudelijke vernieuwing en geven daardoor ruggengraat aan de opleidingsstructuur.

Zoals gezegd in het antwoord aan mevrouw Vanderpoorten (**zie verder, zie ook mevrouw Deckx**) bieden de huidige criteria om kunstacademie te worden onvoldoende garantie op een sterke instelling zoals de regelgever voor ogen had.

Er is dus in een brede waaier voorbereidend werk gedaan dat in een volgende legislatuur kan ingebed worden als startbasis. Een visietekst in het voorjaar zal daarvoor als leidraad kunnen dienen. Eén van de redenen om dit niet meer volledig te beslissen is van financiële aard.

Deckx

Nieuw DKO decreet niet meer haalbaar. U zegt tot een visietekst te willen komen na het overleg. U wil deze legislatuur wel nog enkele aanpassingen in de huidige regelgeving doorvoeren om het landschap te laten evolueren in de richting van kunstacademies. Over welke concrete maatregelen gaat het hier?

De huidige criteria waaraan kandidaten moeten voldoen om een kunstacademie (= academie met de studierichtingen beeldende kunst, muziek en minstens één andere studierichting) te kunnen worden, blijken onvoldoende garantie te geven op sterke kunstacademies. Enerzijds kunnen een aantal valabele kandidaten met voldoende visie en beleidskracht en een leerlingenpopulatie uit een ruime regio geen aanvraag indienen, omdat hun hoofdinstantie in een gemeente met minder dan 19.300 inwoners ligt. Anderzijds vraagt de regelgever niet naar een inhoudelijke visie, wat erin bepaalde omstandigheden toe kan leiden dat aanvragen voor kunstacademies puur administratieve operaties zijn zonder inhoudelijk project. Het is dan ook aangewezen om de huidige criteria voor het oprichten van kunstacademies zoals geformuleerd in Onderwijsdecreet II, aan te passen.

Het voorzien van een puntenenveloppe voor bestuurs- en ondersteunend personeel (beleidskader) waarvan sprake is in de discussietekst komt er voorlopig niet. Dit moet meegenomen worden in het grote verhaal van het nieuwe dko-decreet.

Ook wil ik de mogelijkheid van een overgangsmaatregel bekijken, zodat hoofdinstanties die fusioneren tot kunstacademie niet aan bestuurskracht inboeten. Volgens de huidige regelgeving verliest men bij fusie een directeursambt waardoor op dit moment heel wat

instellingen die in de praktijk al functioneren als kunstacademie toch de stap naar één instelling niet zetten.

Durnez

“Via pilootprojecten, nascholingsinitiatieven en een informatiecampaagne wil men met de uitdagingen van het DKO en mogelijke beleidsvoorstellen in overleg treden met leerkrachten, directeurs en lokale beleidsverantwoordelijken.”

De pilootprojecten die in september 2012 opstart werden, zijn in drie thema's onder te brengen: (1) de domeinoverschrijdende focus in de initiatieopleiding; (2) de wisselwerking en inhoudelijke afstemming tussen de verschillende componenten van de muziekopleiding in de lagere graad; (3) competentiegerichte inschaling en evaluatie van leerlingen.

Worden deze thema's behouden of worden ze vervangen of uitgebreid?

Worden er naast de bestaande pilootprojecten nog nieuwe projecten opgestart?

De vier pilootprojecten bouwen pedagogische en didactische expertise op die verspreid zal worden naar het brede werkveld. De pilootprojecten omvatten twee krachtlijnen: ten eerste het verzamelen en het verspreiden van expertise in de meewerkende academies door het opnemen van een regisseursrol. Ten tweede (de belangrijkste component), op basis van de eerste krachtlijn, het uitwerken van een instrument dat als concrete leidraad fungeert, zodat andere leerkrachten de vernieuwingen kunnen implementeren. In onderwijsdecreet XXVII Onderwijsdecreet XXVIII werd de verlenging van de pilootprojecten tot nader te bepalen datum goedgekeurd, zonder hun inhoud te wijzigen.

Aangezien de pilootprojecten werken rond thema's die de kern van de inhoudelijke vernieuwing uitmaken, is het aangewezen om deze verder uit te diepen en de opgedane expertise verder te verspreiden, in bijzonder naar academies die tot nu toe nog niet bij de projecten betrokken waren. In het voorjaar worden inspiratiedagen voor het veld georganiseerd.

Nieuwe projecten worden voorlopig niet opgestart.

“Zo wordt gestreefd om het landschap verder laten evolueren in de richting van kunstacademies. In dat kader zullen we onderzoeken of de programmatiestop kan beëindigd worden en of nieuwe programmatiecriteria kunnen ontwikkeld worden.”

Betekent dit dat de academies die reeds stappen gezet hebben richting dé Kunstacademie in aanmerking komen voor het opstarten van nieuwe richtingen?

Ook voor bestaande kunstacademies zullen voor de oprichting van nieuw aanbod de programmatienormen en –voorwaarden die we willen uitwerken gelden.

Poleyn

“Het overleg met de sector zal worden verder gezet om te komen tot een visietekst deeltijds kunstonderwijs met concepten inzake (...);

“Ik roep de sociale partners op om mee na te denken over hoe de personeelsregelgeving voor het deeltijds kunstonderwijs moet evolueren om de uitdagingen zoals opgenomen in de visietekst aan te gaan”;

Hoe ver bent u gevorderd met dit overleg?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot:

- de opgesomde concepten;

- de personeelsregelgeving;
- Is een ‘visietekst’ haalbaar voor het einde van de legislatuur?

Het overleg met het GO! en de koepels over de concepten die in de visietekst zullen komen, is op dit moment nog steeds aan de gang. Ik hoop tegen midden december dit overleg af te ronden. De visietekst wil ik vervolgens in de loop van februari of maart 2014 aan het brede werkveld voorstellen.

Gelet op een overvolle overlegagenda, werd het overleg met de sociale partners over de personeelsuitdagingen nog niet opgestart.

“Via pilootprojecten, nascholingsinitiatieven en een informatiecampagne wil ik met de uitdagingen van het DKO en mogelijke beleidsvoorstellen in overleg treden met leerkrachten, directeurs en lokale beleidsverantwoordelijken”;

Wat zijn de gevolgen voor de pilootprojecten van het feit dat een nieuw DKO-decreet tijdens deze legislatuur niet meer haalbaar is?

Zoals u weet, is in Onderwijsdecreet XXIII de verlenging van de pilootprojecten tot nader te bepalen datum goedgekeurd. Op die manier kunnen de pilootprojecten de brug slaan naar de inwerkingtreding van het nieuwe decreet in een volgende legislatuur en vermijden we dat de opgedane expertise verloren zou gaan.

“Zo wil ik het landschap verder laten evolueren in de richting van kunstacademies. In dat kader zullen we onderzoeken of de programmatiestop kan beëindigd worden en of nieuwe programmatiecriteria kunnen ontwikkeld worden”;

Zelf zien we ook een belangrijke rol voor kunstacademies in de toekomst van het DKO; en ook lijkt het ons aangewezen om de programmatiestop te evalueren; maar we zouden het dan weer geen goed idee om in deze fase op weg naar een ‘toekomst van kunstacademies’ alleen de programmatiestop op te heffen voor die instellingen die vandaag al een kunstacademie zijn of dat op korte termijn wensen te worden; kan de minister bevestigen dat ook voor DKO-instellingen die geen kunstacademie zijn zal worden onderzocht of de programmatiestop kan worden beëindigd?

Het opheffen dan wel versoepelen van de programmatiestop is voor mij een eerste stap in de richting van het nieuwe dko. Wat mij betreft, gaat het niet enkel over kunstacademies. Oprichtingen die de inhoudelijke vernieuwing een duw in de rug geven, moeten mogelijk worden. Zo denk ik dat de oprichting van bepaalde opleidingen en instrumenten de afstemming van het dko-aanbod op de lokale amateurkunstbeoefening kan bevorderen en de wisselwerking tussen beide kan verstevigen.

De budgettaire context dwingt ons echter om de uitbreiding van het dko-aanbod toch vrij strikt te reguleren en temporiseren. We zullen alleszins prioriteit moeten geven aan de meest dringende noden. Op basis van deze uitgangspunten ontwikkelt mijn administratie op dit moment een aantal scenario’s die ik eerstdaags met de collega’s van de Vlaamse Regering wil bespreken.

Vanderpoorten:

Een nieuw decreet DKO is niet meer haalbaar deze legislatuur. Wat is er misgelopen waardoor dit reeds lang aangekondigde decreet er niet komt?

Ik zie drie hoofdredenen:

- de budgettaire mogelijkheden om tegemoet te komen aan alle behoeften (waaronder bvb. niet zo'n drastische verhoging van de inschrijvingsgelden zoals in de discussietekst voorzien was) zijn momenteel en in de nabije toekomst ontoereikend.
- er is meer tijd nodig om alle draagvlakgesprekken met de stakeholders af te ronden gezien de veelheid en impact van onderwerpen en verschillende meningen.
- het ontwikkelwerk in de commissies voor het vastleggen van de basiscompetenties (1^e en 2^e graad) werd pas op 28 juni 2013 voltooid. Het ontwikkelen van basiscompetenties en specifieke eindtermen voor de 3^e en 4^e graad moet nog van start gaan;

Er zullen weliswaar kleine aanpassingen gebeuren in de richting van kunstacademies: waaruit bestaan deze "kleine aanpassingen"? Komt er een middenkader? Zo ja, onder welke voorwaarden?

De huidige criteria waaraan kandidaten moeten voldoen om een kunstacademie (= academie met de studierichtingen beeldende kunst, muziek en minstens één andere studierichting) te kunnen worden, blijken onvoldoende garantie te geven op sterke kunstacademies. Enerzijds kunnen een aantal valabele kandidaten met voldoende visie en beleidskracht en een leerlingenpopulatie uit een ruime regio geen aanvraag indienen omdat hun hoofdinstelling ligt in een gemeente met minder dan 19.300 inwoners. Anderzijds vraagt de regelgever niet naar een inhoudelijke visie, wat erin bepaalde omstandigheden toe kan leiden dat aanvragen voor kunstacademies puur administratieve operaties zijn zonder inhoudelijk project. Het is dan ook aangewezen om de huidige criteria voor het oprichten van kunstacademies zoals geformuleerd in Onderwijsdecreet II, aan te passen.

Het voorzien van een puntenenveloppe voor bestuurs- en ondersteunend personeel (beleidskader) waarvan sprake is in de discussietekst komt er voorlopig niet. Dit moet meegenomen worden in het grote verhaal van het nieuwe dko-decreet.

Wel wil ik een overgangsmaatregel voorzien, zodat hoofdinstellingen die fusioneren tot kunstacademie, niet aan bestuurskracht inboeten. Volgens de huidige regelgeving verliest men bij fusie een directeursambt waardoor op dit moment heel wat instellingen die in de praktijk al functioneren als kunstacademie, toch de stap naar één instelling niet zetten.

Waaruit zal de bredere en meer op procesgerichte evaluatie leerlingen in het DKO bestaan?

De huidige regelgeving legt een sterke focus op de eindproeven, waardoor de evaluatie toegespitst wordt op een momentopname. Bovendien is de organisatie van de evaluatie sterk geformaliseerd. Zo schrijft de regelgeving in detail voor, wanneer de evaluaties plaats moeten vinden en hoe de jury's samengesteld moeten worden. Bovendien is de evaluatie vakgebonden, terwijl competentiegericht onderwijs (waarnaar het dko op termijn normaal gezien naar zal evolueren) evaluatie meer geïntegreerd en procesmatig benadert om zo het totaalbeeld van de artistieke ontwikkeling van de leerling in kaart te brengen.

Ik wil dergelijke formalistische bepalingen verlaten en vervangen door een regelgeving die ruimte laat voor een eigen visie op evalueren van de academie. Vanuit die visie zullen academies zelf keuzes maken, waarbij ze de betrouwbaarheid, validiteit en transparantie van de evaluatie waarborgen.

Hoe zal de know how en de expertise van het DKO kunnen doorgegeven worden aan het leerplichtonderwijs zodat alle kinderen een stukje kwaliteitsvol onderricht op het vlak van cultuur kunnen meepikken?

Een beperkt aantal academies organiseren momenteel het tijdelijke project ‘professionaliseringsaanbod muzische vorming voor leerkrachten bao’. Leerkrachten verwerven er op een praktijkgerichte manier inzicht in het leergebied muzische vorming en proberen zelf muzische werkvormen uit en leren lesmateriaal te ontwikkelen. Tegelijkertijd gaan er ook dko-leerkrachten aan de slag in de scholen.

De discussietekst wil het in de toekomst voor alle academies die dat wensen mogelijk, maken om een professionaliseringsaanbod te organiseren, zowel voor leerkrachten bao, so en studenten van de lerarenopleiding. De middelen van de tijdelijke projecten muzische vorming worden daarom geheroriënteerd naar gerichte professionalisering.

OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken***Bouckaert***

Het overleg over de invulling van een niet-bindende oriëntatieproef in het SO wordt voortgezet en stappen worden gezet naar de implementatie ervan. Is het mogelijk zinvol over deze oriëntatieproeven te spreken wanneer de structuur van het SO nog niet vastligt. De VLOR zal immers in de komende jaren een screening doen van alle richtingen. Kan er voor die screening al iets gezegd worden over de invulling van de oriëntatieproeven?

Het tijdstip van de oriënteringsproef in de secundaire schoolloopbaan, de feitelijke uitwerking van de proef en andere aspecten ervan zijn onderdeel van de uitrol van de hervorming van het Secundair Onderwijs. De operationalisering van deze beleidsintentie zal tijdens het huidige schooljaar geleidelijk aan geconcretiseerd worden. Zoals in de beleidsbrief vermeld, worden via een commissie/taskforce binnen de schoot van de VLOR de aanbieders en afnemers van secundair en hoger onderwijs betrokken, dus inclusief de universiteiten, hogescholen en de koepels. De verdere ontwikkelingen inzake de oriënteringsproef zullen uiteraard rekening houden met andere lopende beleidsdossiers.

Deckx

OD 1.6 U zet het overleg verder om tot een niet bindende oriënteringsproef te komen in het secundair onderwijs. U zet stappen om de implementatie daarvan te bewerkstelligen. Hoe ziet u dit concreet? Zullen alle leerlingen deze test naast hun eindexamens, eindwerken en dergelijke moeten afleggen? Wat is de (meer)waarde van dergelijke proef? In welke mate worden de universiteiten en de koepels hierbij betrokken?

Zie antwoord bij vraag Bouckaert

De Knop

Actieplan vroegtijdig schoolverlaten:

Welke middelen staan er tegenover het actieplan vroegtijdig schoolverlaten?

Welke acties moeten vertaald worden in decreetgeving?

Het betreft een budgetneutraal actieplan. Bij de uitvoering van de acties zullen evenwel aan sommige acties specifieke middelen verbonden worden zoals bijvoorbeeld bepaalde middelen uit het actieplan jeugdwerkloosheid voor de transitietrajecten.

Actie 11 van het actieplan omvat vanaf 2013-2014 de geleidelijke invoering van de stageverplichting in derde graad BSO en TSO. Welke stappen heeft u hiertoe reeds ondernomen?

Gezien de praktische implicaties van deze verplichting, opteren we voor een gefaseerde uitrol naar onderwijsvormen, studiegebieden, structuuronderdelen en mogelijks leerjaren. Momenteel bekijken we in samenwerking met sectoren en VOKA voor welke richtingen deze verplichting als eerste in voege kan treden.

Een beleid om vroegtijdig schoolverlaten effectief aan te pakken zal moeten bestaan uit steun geven aan lokaal maatwerk, waarbij het regelmatig ter beschikking stellen van cijfers over vroegtijdig schoolverlaten en informatie over leerlingenloopbaan aan het lokale niveau van groot belang is. Welke acties zijn er binnen dit kader op til?

Er zal een structureel overleg opgestart worden met de centrumsteden en Brussel om de concrete aanpak te bepalen en te monitoren. Wat is de stand van zaken?

Recent werd voor de eerste maal een rapport gepubliceerd waarin de cijfers van vroegtijdig schoolverlaten werden opgesplitst naar regio. Daarbij werd er een onderscheid gemaakt tussen de vestigingsplaats van de school en de woonplaats van de leerling. Dit rapport zal in de toekomst jaarlijks worden gepubliceerd, wat scholen en lokale besturen toelaat het effect van genomen inspanningen ter voorkoming van vroegtijdig schoolverlaten cijfermatig te beoordelen.

In functie van het betrekken van de lokale besturen zullen we eerst en vooral werken via de gebruikelijke kanalen van het flankerend onderwijsbeleid zoals bvb. het overlegplatform met de centrumsteden. VVSG is een andere partner en voorts zullen we gericht samenwerken met de grootsteden. De opmaak van een draaiboek als lokaal afsprakenkader voor scholen-CLB's-VDAB en eventueel andere betrokken actoren die ingezet kunnen worden bij het bestrijden van vroegtijdig schoolverlaten, is in dit perspectief de belangrijkste actie.

Het plan legt sterk de nadruk bij gemeenten en steden. Welke financiering staat daar tegenover?

Er wordt geen specifieke financiering voorzien voor de lokale aanpak, aangezien dit tot de normale coördinerende aanpak van een gemeente/stad behoort.

Durnez

De feitelijke transitie van de onderwijsinternaten en MPI van het GO! van Onderwijs naar Welzijn krijgen verder vorm.

Er zal gewerkt worden aan een algemene visie voor een allesomvattend denkkader rond de residentiële opvang van jongeren.

Momenteel kunnen leerlingen die niet woonachtig zijn in Vlaanderen en toch school lopen in Vlaanderen terecht in de internaten en MPI's van het GO! Dit is niet geval in instellingen die momenteel al onder Welzijn vallen. Leerlingen die in zich in de voorgestelde situatie bevinden, moeten vaak beroep doen op instanties die veraf van hun school liggen. Zal dit ook het geval zijn bij de leerlingen die momenteel geholpen worden door opname in een internaat of een MPI?

Als de voorzieningsgedeeltes van de instellingen van het GO! de transitie naar Welzijn maken, dan maken ze die transitie volledig en dan zal de gehele Welzijnsreglementering op hen van toepassing zijn (zowel de mogelijkheden als de beperkingen).

De plaats waar iemand verblijft, kan inderdaad een rol spelen bij de toekenning van een ondersteuningsvorm van het VAPH (voor eventueel meer info zie bijlage). Het zou dus kunnen dat er op dit punt effecten zijn voor de scholen en voorzieningen van het Gemeenschapsonderwijs.

Het behoort tot de voorbereidende activiteiten van de transitie om dergelijke zaken te detecteren en daarover dan een beleidsbeslissing te nemen. Indien we tot de conclusie komen dat de bestaande Welzijnsregeling ook ratio heeft voor de voorzieningen van het GO!, dan zal dat nieuwe gegeven ook voor het GO! gelden, indien dat niet zo is dan kunnen er in principe

ook aanpassingen gebeuren aan de Welzijnsregelgeving (een transitie is immers per definitie het verhaal van twee sectoren). Zowel in de ene als in de andere situatie zijn er dan overgangsmaatregelen (bvb. ten aanzien van de huidige populatie) te overwegen.

Daarnaast zou het gegeven van de leerlingen die nood hebben aan bijkomende opvang, maar die buiten Vlaanderen wonen, binnen het geheel van de visieontwikkeling rond de (semi)residentiële opvang een plaats kunnen krijgen.

Ter info bij vraag Durnez 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken

Voorwaarden ondersteuning vanuit VAPH

Om ondersteuning te kunnen krijgen van het VAPH, moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor meer informatie over deze voorwaarden kunt u steeds terecht bij de provinciale afdelingen van het VAPH.

Handicap

U moet een handicap hebben.

Voor het VAPH hebt u een handicap als uw mogelijkheden om aan het sociale leven deel te nemen langdurig en in ernstige mate beperkt zijn door een samenspel van verstandelijke, psychische, lichamelijke of zintuiglijke functiestoornissen, en andere persoonlijke en externe factoren.

Leeftijd

U moet jonger zijn dan 65 op het moment dat u de eerste keer ondersteuning vraagt.

Diende u al een aanvraag voor ondersteuning in voor uw 65ste, dan kunt u na uw 65ste blijven gebruik maken van de dienstverlening van het VAPH.

Voor hulpmiddelen en aanpassingen geldt dat u na uw 65ste enkel tegemoetkomingen kunt krijgen voor zover die verband houden met een aandoening van voor uw 65ste.

Verblijf

U moet in Vlaanderen wonen of verblijven. Concreet betekent dat het volgende:

- U bent in Vlaanderen ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister. Dit is de voorwaarde van *wettig verblijf*.
- U verblijft effectief in Vlaanderen. Dit is de voorwaarde van *werkelijk verblijf*.
- U verblijft, voorafgaand aan uw aanvraag, al 5 jaar ononderbroken (of 10 jaar in de loop van uw leven) in België. Dit is de voorwaarde van *voorafgaand verblijf*.

Als u als wettelijk vertegenwoordiger (ouder of voogd) een aanvraag voor ondersteuning wilt indienen, dan moet u zelf ook voldoen aan de bovenstaande voorwaarden.

Samenwerkingsakkoorden met andere gewesten

Woont u in Brussel, Wallonië of Duitstalig België, dan kunt u onder bepaalde voorwaarden ook een beroep doen op het VAPH.

Inwoners van Wallonië kunnen terecht bij het VAPH via een samenwerkingsakkoord. Omgekeerd kunnen Vlamingen ook terecht bij de AWIPH, de Waalse tegenhanger van het VAPH.

Er zal in samenwerking met de minister bevoegd voor Welzijn een nieuw besluit inzake time-out projecten worden uitgewerkt.

Welke visie wordt er gehanteerd bij het uitwerken van het nieuwe besluit?

Welke link zal er gelegd worden met het ontwerpdecreet diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende participatie op school?

De drie sporen waarop er zal ingezet worden kwamen op 20 april 2012 reeds als mededeling op de Vlaamse Regering. Concreet werd gesteld dat er zou ingezet worden op :

- via Via een doorgedreven samenwerking tussen onderwijs en welzijn mogelijk maken dat het recht op leren voor zoveel mogelijk jongeren gegarandeerd wordt binnen het reguliere onderwijs;
- komen Komen tot een continuüm aan trajecten op maat voor jongeren die toch tijdelijk zouden uitvallen op school;
- uitklaren Uitklaren wie binnen het geheel de regiefunctie kan opnemen.

Momenteel is de stuurgroep onderwijs-welzijn-jeugd volop bezig met de uitrol van deze mededeling.

Het onderwijslandschap wordt gesensibiliseerd voor meer alternatieve oplossingen bij grensoverschrijdend gedrag waardoor definitieve uitsluiting meer een ultieme remedie wordt. De overheid voorziet namelijk de mogelijkheid op specifieke alternatieven binnen het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school. Dit voorontwerp van decreet werd op 17 april 2013 voor het eerst geagendeerd op de Vlaamse Regering en wordt momenteel met de sociale partners onderhandeld.

De mogelijkheid houdt in dat de onderwijsverstrekker aan leerlingen die de leefregels van de instelling schenden, bepaalde voorzieningen kan ontfemen of bepaalde verplichtingen kan opleggen, zonder onmiddellijk een tuchtsanctie op te leggen. Het kadert dan in de pedagogische autonomie van de onderwijsverstrekker om rekening houdend met o.m. het pedagogisch project en de lokale omstandigheden hier concreet invulling aan te geven.

Helsen

Op welke manier wordt het pilootproject in de regio Oost-Vlaanderen waar het nieuwe decreet integrale jeugdhulp voor het eerst uitgerold wordt, geëvalueerd bij CLB? Hoe wordt een bijsturing mogelijk gemaakt vooraleer het decreet in heel Vlaanderen uitgerold wordt?

Er is met middelen van mijn collega bevoegd voor welzijn, een ondersteuner aangesteld voor de CLB's in Oost-Vlaanderen, die naast het ondersteunen van de centra bij de implementatie van het decreet ook de opdracht heeft om de impact van het decreet op de CLB-werking in de regio na te gaan. Bijsturen gebeurt continu.

Kan u verduidelijken op welke manier en binnen welke termijn de transitie van de onderwijsinternaten en MPI's van het GO! verloopt?

Voor de opvangcentra stellen we een transitie in 2014 voorop, als eerste fase. Ook mijn collega van Welzijn heeft daar in zijn beleidsbrief (pag. 66 – 67) een passage over en hij verwoordt het als volgt: “We continueren de onderhandelingen met het beleidsdomein Onderwijs over de beweging van de opvangcentra en internaten van het Gemeenschapsonderwijs naar het beleidsdomein WVG. In de eerste fase in 2014 geven we prioriteit aan de doelgroep met de grootste zorgnoden. ...”

Er wordt gestart met een audit van de CLB's. Wie wordt aangesteld om de audit uit te voeren? Wat houdt de audit precies in? Hoeveel CLB's zijn bij deze audit betrokken? Wanneer wordt de audit gestart?

Mijn administratie schrijft momenteel de opdracht voor deze audit uit. Voor deze audit zal de procedure van overheidsopdrachten gevolgd worden. Het is de bedoeling om de audit in deze legislatuur op te starten.

Er wordt gestart met de invoering van een individueel elektronisch leerlingendossier. Betreft het een leerlingendossier van en voor de scholen? Is er een verband met het leerlingendossier van de CLB's?

Het persoonlijk leerlingendossier (PLD) is een systeem van gegevensdeling: het gemakkelijker ter beschikking stellen en raadplegen van informatie door de verschillende betrokkenen. Dit project is een onderdeel van het kenniscentrum.

In een eerste fase gaat het om een dossier met gegevens die door de huidige school van de leerling worden aangeleverd via Discimus en die toegankelijk zijn voor de school en de ouders/leerling. Bij een schoolverandering kunnen een deel van deze gegevens overgedragen worden, in het belang van de leerling en met als doel het continueren van de zorg en het verbeteren van de studie- en beroepskeuzebegeleiding voor die leerling.

In een latere fase zal uitgewerkt worden hoe ook andere gegevens zoals bepaalde gegevens uit het CLB-dossier, opgenomen worden in dit dossier.

De algemene visie voor een allesomvattend denkkader rond de residentiële opvang van jongeren: betreft het hier alle internaten binnen onderwijs? Over welke opvanginitiatieven gaat het hier?

Het gaat hier om het volledige aanbod van gezinsvervangende en gezinsondersteunende opvang van schoolgaande jongeren (bed-bad-brood-begeleiding) waarbij we bekijken of die algemene internaatsopvang ook voorwerp kan of moet zijn van een (al dan niet gedeeltelijke) transitie naar het beleidsdomein welzijn (Gezin). Hierover worden gesprekken opgestart met verschillende verantwoordelijken uit het beleidsdomein Welzijn (Gezin).

Wat zijn de intenties van de minister voor het nieuwe besluit inzake time-out projecten?

De drie sporen waarop er zal ingezet worden kwamen op 20 april 2012 reeds als mededeling op de Vlaamse Regering. Concreet werd gesteld dat er zou ingezet worden op :

- via een doorgedreven samenwerking tussen onderwijs en welzijn mogelijk maken dat het recht op leren voor zoveel mogelijk jongeren gegarandeerd wordt binnen het reguliere onderwijs;
- komen tot een continuüm aan trajecten op maat voor jongeren die toch tijdelijk zouden uitvallen op school;
- uitklaren wie binnen het geheel de regiefunctie kan opnemen.

Momenteel is de stuurgroep onderwijs-welzijn-jeugd volop bezig met de uitrol van deze mededeling.

Kris Van Dijck

In een eerdere vraag om uitleg over de audit van de CLB's antwoordde u dat de audit van de CLB's nog deze legislatuur zal worden opgestart. Is er ondertussen meer duidelijkheid over de timing van de gunningsprocedure?

Mijn administratie schrijft momenteel de opdracht voor deze audit uit. Voor deze audit zal de procedure van overheidsopdrachten gevolgd worden. Het is de bedoeling om deze audit in deze legislatuur op te starten.

Kunnen de resultaten van de wetenschappelijke nulmeting van waaruit de actieplannen van het PSEO-project zullen vertrekken, worden bezorgd aan het Vlaams Parlement?

De nulmeting is een eerste fase in de monitoring van de resultaten van het PSEO-project. Het heeft geen enkele meerwaarde om deze resultaten apart te publiceren en bekend te maken. Er is wel voorzien in een regelmatige rapportering over de resultaten van de monitor.

Voor de ondersteuning van het oriëntatietraject maak ik onmiddellijk en éénmalig 200.000 euro vrij. Deze fondsen dienen besteed te worden aan directe kosten voor de begeleiding van de projecten. Wat behelzen die directe kosten?

-Dit betekent dat er geen indirecte overhead- of andere administratieve kosten kunnen worden ingebracht. Het bedrag dient dus te gaan naar de projecten die op basis van het advies van de task force o.l.v. Prof. Em. Ludo Melis zal verdeeld worden.

Zowel de SNPB als cavarria krijgen een gedetacheerde medewerker toegewezen waardoor de expertise inzake gender en seksuele identiteit van de verschillende onderwijsactoren verder kan versterkt worden. Dit biedt inhoudelijke meerwaarde op onderwijsvlak en een ondersteuning van het Vlaamse gelijkekansenbeleid met betrekking tot deze thema's. Waarom krijgen beide organisaties elk een eigen gedetacheerde medewerker toegewezen? Zal erop toegezien worden dat de versnippering van middelen niet leidt tot een versnippering van informatie?

De beide organisaties hebben gedurende schooljaar 2013-14 en schooljaar 2014-15 één gezamenlijke opdracht. Voor dit project 'gender en seksuele identiteit' werden ze bereid gevonden om samen te werken aan het ondersteunen van scholen basis- en secundair onderwijs. Het gaat om professionaliseringsinitiatieven voor directeurs, hun teams, maar ook voor leraren in hun klaspraktijk. De voortgang wordt overigens goed opgevolgd door een overkoepelende stuurgroep waarin SNPB en Cavarria vertegenwoordigd zijn en rapporteren.

Vanderpoorten

Nog deze legislatuur zal het decreet rechtspositie leerlingen en participatie op school worden goedgekeurd: wat is de stand van zaken ?

Het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school werd momenteel met de sociale partners onderhandeld.

Hoe zullen de lokale besturen betrokken worden bij de screening en de opvolging van de problematiek rond het vroegtijdig schoolverlaten en de ongekwalificeerde uitstroom?

Voor antwoord zie gelijkaardige vraag De Knop.

OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken***Bouckaert***

Omtrent de doktersbriefjes en het spijbelen. Vindt u de praktijk waarbij artsen hypocriet schrijven dat ze constateren dat het kind hen zegt dat het ziek is en daar mee de illusie wekken dat er een volwaardig doktersbriefje is, correct ?

U verwijst naar de zogenaamde ‘dixit’-attesten. U weet dat er in het verleden en ook nu nog steeds op regelmatige basis overleg is tussen mijn administratie en de medische sector met het oog op het tegengaan van misbruik van medische attesten. Omtrent de dixit-attesten is de regelgeving reeds in 2007 aangepast: scholen moeten een dixit-attest registreren met de code B van problematische afwezigheid en dus niet aanvaarden als een wettiging van de afwezigheid wegens ziekte. Artsen willen met een dixit-attest vaak net een letterlijk signaal geven naar de school dat de leerling niet ziek is, maar dat er iets anders aan de hand is en dat de school dus, eventueel in samenwerking met het CLB, de situatie moet opvolgen. Artsen kunnen er in dit geval uiteraard ook voor kiezen om geen attest te schrijven. Ze kunnen ook contact opnemen met de CLB-arts van de leerling om aan te geven dat ze zich zorgen maken over de leerling. Er zijn verschillende mogelijkheden, maar ze dienen allemaal hetzelfde doel: signaleren dat er een probleem is bij de leerling en de afwezigheid dus goed opvolgen.

Helsen

Laat de discimus-aanpak ook toe om tegemoet te komen aan het OVSG-voorstel waar u over sprak in de commissie onderwijs van 26 september 2013. Welke obstakels moeten nog weggewerkt worden om te kunnen ingaan op de vraag van OVSG en binnen welke termijn kan dat?

Discimus biedt nu al zicht op dubbele inschrijvingen. Het voorstel van OVSG houdt in dat in Discimus een inschrijving automatisch een eerdere inschrijving overschrijft. De administratie onderzoekt dit voorstel naar haalbaarheid op juridisch en technisch vlak en dit in het kader van de evaluatie van het inschrijvingsrecht (najaar 2013).

Vanderpoorten

Hoe zal de regeling m.b.t. huisonderwijs aan tienermoeders concreet uitgewerkt worden?

De voorbije periode werden - onder meer door beroep te doen op een focusgroep met experts van op het terrein - de mogelijkheden onderzocht om de ongekwalificeerde uitstroom van tienermoeders te verminderen, hun leerrecht te garanderen en de band met de school te blijven behouden. Een systeem van moederschapsrust -maximaal 10 weken- gekoppeld aan een systeem van tijdelijk onderwijs aan huis volgens de modaliteiten zoals deze nu reeds geformuleerd waren voor zieke kinderen, werden opgenomen in het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school. Op 17 april 2013 werd dit voorontwerp van decreet een eerste keer geagendeerd op de Vlaamse Regering. Momenteel zijn de onderhandelingen met de sociale partners lopende.

Leerplichtige leerlingen die zwanger zijn of zelf reeds ouder zijn, dienen blijvend te voldoen aan de leerplicht. Dat wil zeggen dat zij zich ofwel moeten inschrijven in een school die erkend, gesubsidieerd of gefinancierd is door de Vlaamse Gemeenschap, ofwel kunnen opteren voor huisonderwijs. Indien zij opteren voor huisonderwijs, dan dienen zij in principe

aan alle maatregelen te voldoen inzake het huisonderwijs die recent ingevoerd zijn met het decreet betreffende het Onderwijs XXIII.

In het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van de leerling in het basis- en het secundair onderwijs en betreffende de participatie op school wordt evenwel voorzien dat tienermoeders recht hebben op 10 weken moederschapsverlof en dat zij recht hebben op tijdelijk onderwijs aan huis, zij het onder de gebruikelijke voorwaarden.

Let wel, tijdelijk onderwijs aan huis is niet hetzelfde als huisonderwijs. Tijdelijk onderwijs aan huis impliceert het toekennen van extra uren leraar aan de school (die erkend, gesubsidieerd of gefinancierd is door de Vlaamse Gemeenschap), waar die leerling ingeschreven is en blijft om die leerling tijdens zijn afwezigheid verdere ondersteuning te bieden op zijn verblijfplaats, bij de afwerking van het leerprogramma.

OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van de scholen, universiteiten en hogescholen integreren***Bouckaert***

Er is heel wat kritiek op het doortrekken van genderquota in alle bestuursorganen tot en met zeer specifieke commissie toe. Er wordt in deze kritiek gewezen op praktische problemen en perverse effecten. Is de minister principieel bereid een evaluatie van deze genderquota op middellange termijn te ondersteunen?

Ja, ik ben bereid om een evaluatie van de toepassing van de decretale bepalingen met betrekking tot een evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in de bestuursorganen, de adviesorganen en in de selectiecommissies van de universiteiten te ondersteunen.

Op dit moment voer ik ook al overleg met de universiteiten over de toepassing van die decretale bepalingen.

Ik wil dan toch nog eens de doelstellingen van die bepalingen herhalen: het realiseren van een evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten op alle niveaus binnen een instelling: de bestuursorganen maar ook in het personeelsbestand.

Rechtzetting: het gaat om de selectiecommissies in het bijzonder voor de selectie van leden van het zelfstandig academisch personeel en niet om zeer specifieke commissies. Een evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in die selectiecommissies is een belangrijke hefboom om te komen tot een evenwichtige samenstelling van het professorencorps.

In 2013 hebben de universiteiten een actieplan gender voorgelegd aan de ministers bevoegd voor wetenschapsbeleid en onderwijs. Op basis hiervan werd een charter opgesteld met daarin o.a. “De universiteiten engageren zich om bij nieuwe aanwervingen post-doc en ZAP op werkingsmiddelen nauwlettend het genderbeleid op instellingsniveau te implementeren waarbij een richtsnoer, te behalen binnen de 5 jaar, zal voorgesteld worden in het instellingseigen beleidsplan.”

Tegen begin 2014 zal elke universiteit haar eigen beleidsplan gender moeten uitwerken. UGent, VUB en UA hebben een eerste draft voorgelegd aan de Task Force Gender op 8/10.

Universiteiten werken aan de beleidsplannen en gebruiken het actieplan / charter als startbasis = belangrijk om draagvlak te zoeken binnen de hele instelling

Binnen de task force is overeengekomen om de beleidsplannen uit te wisselen = positief, uitwisseling van good practices

timing indienen van plannen bij ministers: 15 februari 2014

OD 1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen

Delva

“Ik heb via het ontwerpdecreet betreffende belangrijke en noodzakelijke maatregelen (BNM) voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften – dat ik ter goedkeuring zal indienen in het Vlaams Parlement – een regelgevende basis voorzien voor de ontwikkelingsdoelen voor de opleidingsvormen 1 en 2 van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO). Deze gaan in op 1 september 2014”;

Kunt u verduidelijken hoe de ontwikkelingsdoelen van deze bestaande opleidingsvormen zullen worden beïnvloed door BNM?

De ontwikkelingsdoelen die ontwikkeld zijn voor opleidingsvorm 1 en 2, dateren reeds van 2008, maar zijn nog steeds niet goedgekeurd. Dit, omdat eerst de regelgeving i.v.m. de doelstellingen en inhoud van opleidingsvorm 1 en 2 moet worden aangepast. Deze nodige actualiseringen van de doelstellingen en de inhoud van opleidingsvorm 1 en 2, die tot nu toe opgenomen zijn in het KB van 28/6/1978, waren eerst opgenomen in het leezorgkader, vervolgens in het DAM-decreet, daarna in het BNM-decreet en zitten nu opgenomen in het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (het M-decreet). Het dus is niet zo dat de ontwikkelingsdoelen nog moeten aangepast worden aan het M-decreet, maar omgekeerd: het M-decreet omvat de aanpassingen aan de regelgeving die nodig zijn om de ontwikkelingsdoelen eindelijk te kunnen goedkeuren (opdat ze in werking zouden kunnen treden op 1/9/2014 - dezelfde datum waarop de artikelen uit het M-decreet in werking treden die betrekking hebben op opleidingsvorm 1 en 2).

“(…) en ik zet de uitrol van het masterplan verder”;

“de uitrol van het masterplan wordt ondertussen verdergezet”;

Bestaat er een concreet en gedetailleerd uitrolplan waaruit blijkt welke maatregelen op welke manier en binnen welke termijn (nog deze legislatuur) zullen worden uitgerold/gerealiseerd?;

of blijft dit beperkt tot:

- koppelen van getuigschrift basisonderwijs eindtermgerelateerde leerplandoelstellingen;
- het competentiegericht formuleren van de eindtermen;
- “de screenings van de basisopties van de 1^{ste} graad en van de studiegebieden koeling en warmte, voeding en handel wordt deze legislatuur nog afgerond; de screenings van de resterende studiegebieden worden opgestart; aan de hand van de screenings en van de beroepenclusters van de beroepskwalificaties wordt een matrix van studierichtingen opgesteld”;
 - ons inziens mag de ambitie groter zijn dan de uitrol van de genoemde maatregelen;

Voor de uitrol van het masterplan hervorming secundair onderwijs werkt mijn administratie inderdaad aan een draaiboek waarin voor de maatregelen die beslist of te beslissen zijn deze legislatuur per maatregel wordt aangegeven wat de uitvoering van de maatregel concreet inhoudt, hoe de maatregel wordt uitgevoerd en de vooropgestelde timing. Het gaat daarbij om meer dan de maatregelen die u opsomt. Zodra het draaiboek is gefinaliseerd, zal ik het ter beschikking stellen.

Vanderpoorten

In het verleden liet de minister zich regelmatig kritisch uit t.o.v. de vakoverschrijdende eindtermen in de zin dat ze beter zouden ingebed worden in de eindtermen zelf. Wat is het standpunt vandaag en welke concrete acties worden er gepland?

Zoals aangegeven in het masterplan hervorming secundair onderwijs, worden eindtermen en vakoverschrijdende eindtermen ondergebracht in competenties. Deze competenties worden niet vastgehaakt aan vakken waardoor het artificiële onderscheid tussen vakgebonden en vakoverschrijdende en eindtermen vervalst. De vakkenlijsten blijven bestaan en het zijn de leerplanmakers die beslissen welke competenties in welke vakken of vakkenclusters behaald moeten worden. Daarbij moet het ook duidelijk zijn welke leraar er verantwoordelijk is voor de uitwerking en realisatie ervan.

Momenteel wordt nagegaan of het format voor het competentiegericht formuleren van doelen/eindtermen voldoet aan de uitgangspunten van het masterplan. Daarnaast wordt in het voorontwerp van OD XXIV het competentiegericht formuleren van eindtermen opgenomen in de regelgeving van alle onderwijsniveaus.

OD 2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen***Bouckaert***

Uit de beleidsbrief blijkt dat de automatische toekenning van de studietoelagen eerder een semi-automatische blijkt te zijn. Kan u daar wat meer uitleg over geven? Ondergraaft dit niet de doelstelling van de automatische toekenning die een Mattheus-effect wil vermijden waarbij de iets beter opgeleiden de toelage aanvragen maar de minst opgeleiden dit verwaarlozen?

De proactieve screening, waarbij het recht op studiefinanciering van alle hernieuwers onderzocht zal worden zonder dat zij hiervoor een aanvraag moeten indienen, is inderdaad een semi-automatische toekenning.

Op termijn moet deze semi-automatische toekenning, naarmate meer en meer gegevens beschikbaar en geautomatiseerd verwerkt kunnen worden, uitmonden in een volledig automatische toekenning. Vandaag is een volledige automatische toekenning nog niet mogelijk, o.a. omdat nog toegang verleend moet worden tot een aantal externe databanken en vervolgens interfaces moeten gebouwd worden.

In afwachting daarvan zullen de huidige inspanningen op het vlak van communicatie om burgers ertoe aan te zetten om een aanvraag in te dienen, op dezelfde schaalgrootte en met dezelfde intensiteit verder gezet worden. Er is dus geen sprake van een Mattheus-effect: de kans dat een burger die recht heeft op studiefinanciering, geen toelage ontvangt, omdat hij geen aanvraag indient, wordt dankzij de semi-automatische toekenning aanzienlijk kleiner.

Deckx

U zet met de semiautomatische toekenning van studietoelagen een goede stap. Wat is de stand van zaken? Blijft de vooropgestelde timing om tot een volledige automatisatie te komen behouden?

De semi-automatische toekenning, waarbij het recht op studiefinanciering van alle hernieuwers (nl. leerlingen en studenten die het vorige schooljaar een toelage ontvingen) zal worden onderzocht zonder dat zij een nieuwe aanvraag moeten hebben ingediend, wordt operationeel tijdens dit schooljaar. In de loop van februari/maart zal het zogenaamde vangnet als het ware worden uitgeworpen.

Op termijn moet deze semi-automatische toekenning, naarmate meer en meer gegevens beschikbaar en geautomatiseerd verwerkt kunnen worden, uitmonden in een volledig automatische toekenning. Wanneer dat proces precies voltooid zal zijn, is vandaag niet duidelijk. Er zijn immers enkele relevante factoren waarmee rekening gehouden moet worden:

- de noodzaak aan gegevensuitwisseling met een groot aantal externe databanken en interfaces die moeten worden (verder) uitgebouwd met CORVE en andere overheden; dit proces zal minstens tot 2015 duren en is bovendien vaak afhankelijk van de medewerking van andere overheden;
- de noodzaak om de bestaande fijnmazigheid van de huidige regelgeving te blijven garanderen;
- de budgettaire inspanningen voor ICT-doeleinden;
- de budgettaire inspanningen op eenmalig vlak in het jaar waarop de automatische toekenning gestart wordt, aangezien de meerderheid van de dossiers in het begin van het schooljaar betaald zullen worden .

Omwille van bovenstaande redenen werd geopteerd voor een alternatief, namelijk de semi-automatische toekenning. Deze semi-automatische toekenning is wel een belangrijke stap op weg naar het einddoel, nl. de automatische toekenning.

Helsen

U zal m.b.t. de studiefinanciering ook een aantal aanpassingen aan de regelgeving doorvoeren. Kunt u verduidelijken over welk soort aanpassingen het hier gaat?

Cf antwoord op vraag van Kris Van Dijck.

Kris Van Dijck

Welke aanpassingen inzake studiefinanciering zullen nog worden doorgevoerd?

In het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIV worden een aantal bepalingen over studiefinanciering opgenomen die het volgende beogen te regelen:

- een administratieve vereenvoudiging waardoor aanvraagdossiers waarin buitenlandse opleidingen beoordeeld moeten worden, sneller behandeld kunnen worden. De wetswijziging wil namelijk mogelijk maken dat de afdeling Studietoelagen niet meer voor ieder individueel dossier het advies van Naric moet inroepen, maar ook een beroep mag doen op de door Naric reeds eerder ter beschikking gestelde informatie;
- een verduidelijking van de nieuwe regeling voor pleegkinderen. Hoewel de essentie van deze regeling, nl. dat het recht op studiefinanciering van kinderen die langer dan een jaar in de pleegzorg zitten bepaald wordt zonder rekening te houden met het inkomen van de pleegouders, al duidelijk was, moet er een referentiemoment bepaald worden waarop het pleegkind aan deze voorwaarde moet voldoen. Naar analogie met andere bepalingen van het decreet studiefinanciering, wordt voorgesteld om 31 december van het betrokken schooljaar te gebruiken als referentie;
- niet langer een vaste datum waarop de proactieve screening (vangnet) start, waardoor de afdeling Studietoelagen in de mogelijkheid gesteld wordt om sneller met de proactieve screening te starten, nl. zodra alle noodzakelijke informatiegegevens uit de verschillende databanken aangeleverd werden;
- een technische correctie van de regelgeving, die mogelijk moet maken dat jongeren die reeds twee kandidaatsdiploma's bezitten maar nog geen master- of licentiaatsdiploma hebben, ook studiefinanciering kunnen ontvangen voor het volgen van het derde jaar van de bacheloropleiding, zodat zij daaropvolgend alsnog een masterdiploma kunnen behalen.

OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren

Demeyer

De campagne “Starterspakket: naar de kleuterklas” zal worden herhaald.

Op welke manier wordt specifiek naar de doelgroepen toegewerkt? Hoe bereiken we de (ouders van de) kleuters uit kansarme en anderstalige gezinnen? (Roma)

Het ‘Starterspakket: naar de kleuterklas’ is inhoudelijk en vormelijk afgestemd op kansengroepen. Na focusgroep gesprekken verscheen in 2010 een aangepaste versie, met nog meer laagdrempelig taalgebruik, een overzichtelijke vormgeving, betekenisvolle illustraties en enkele nieuwe onderwerpen (kinderen met speciale noden en welzijn op school).

Ook de verspreiding van het pakket is afgestemd op kansengroepen. Het pakket wordt niet alleen verdeeld door scholen, maar ook door sociale organisaties die intensieve face-to-face contacten met kansengroepen hebben. Denk aan: schoolopbouwwerkers, brugfiguren, verenigingen, OCMW’s... Kind en Gezin neemt het pakket mee op huisbezoek bij ouders van wie het kind niet ingeschreven is. Sommige leraren NT2 werken ermee in oudergroepen op school.

Voor anderstalige ouders is er een instapbrief. Daarin lezen ze de basisboodschappen uit het pakket, in negen talen. De brief is alleen beschikbaar als download en wordt verdeeld door scholen en sociale organisaties die dat wensen.

Onze kleuterparticipatie is hoog, maar net de niet-bereikte kleuters zijn de kinderen die stimulans van de school nodig hebben. Wordt Kind en Gezin via preventieve gezinsondersteuning een rol toegewezen in het bewust opsporen van niet-schoollopende kleuters?

In de periode september - oktober 2013 gaven de initiatiefnemers van de klaverbladprojecten preventieve gezinsondersteuning een mondelinge toelichting over hun project ten aanzien van de verschillende administraties, zoals bepaald in de besluiten ter toekenning van een facultatieve subsidie.

De voorlopige conclusie is dat de verschillende initiatiefnemers aangeven dat de financiering vanuit verschillende beleidsdomeinen hen ondersteunt in het voorzien van een geïntegreerde aanpak in de strijd tegen kinderarmoede. Het laat hen toe de ontwikkeling van een kind te ondersteunen, met veel aandacht voor het gezin en de ruimere context waarin het kind opgroeit. Allen werken doelgericht aan de link naar onderwijs en aan ruime activering van het gezin (werk, onderwijs, ondersteuning bieden in het gebruik van andere ondersteuningsbronnen, informele netwerken,...).

De Knop

Welke pistes worden thans onderzocht door de administratie Onderwijs en Kind en Gezin voor bijkomende samenwerking in het kader van kleuterparticipatie?

Mijn administratie en Kind en Gezin zijn gestart met de exploratie van de contouren van de bijkomende samenwerking. De basis van de samenwerking is de nota met betrekking tot het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding dat tot stand gekomen is n.a.v. ‘Studio Kinderarmoede’. De nota bevat acties om de warme en naadloze overgang tussen thuismilieu, kinderopvang en onderwijs te faciliteren.

Hoe ver staat de evaluatie van de taalproef? Kan een beslissing nog deze legislatuur verwacht worden?

De voorbereiding van de evaluatie loopt. Het rapport is voorzien voor eind januari, begin februari 2014.

Wat is het traject voor kinderen die niet slagen na de taalproef? In welke mate is dit aangepast aan de specifieke taal- en of leerproblemen van de leerling?

Mijn administratie heeft geen informatie over het begeleidingstraject dat niet geslaagde leerlingen na de taalproef afleggen of de extra begeleiding die ze wel of niet krijgen. Ik ga er vanuit dat het niet slagen voor de taalproef voor scholen een knipperlicht kan zijn. En ik heb er alle vertrouwen in dat scholen hiermee professioneel omgaan.

Durnez**Het nieuwe omkaderingsdecreet moet scholen en kinderen meer pedagogisch comfort bieden. Zijn er cijfergegevens die aantonen dat de kleuterparticipatie gestegen is door het creëren van de circa 1350 extra leerkrachten in het basisonderwijs?**

Het nieuwe omkaderingssysteem vanaf 1 september 2012 in het basisonderwijs realiseert, naast de verhoging van het pedagogisch comfort van de scholen, twee grote doelstellingen: enerzijds legt het de lat gelijk in omkadering tussen het kleuter- en het lager onderwijs en anderzijds kent het een groter deel van de omkaderingsmiddelen toe op basis van leerlingenkenmerken.

Uit de vergelijking van de cijfers van het aantal teruggevonden versus niet-teruggevonden kleuters in het Vlaamse Gewest blijkt dat het percentage ingeschreven kleuters stabiel is gebleven: 98,7% in het schooljaar 2011-2012 én 2012-2013. Nochtans is het aantal ingeschreven kleuters in het laatste jaar toegenomen met 2887, nl. 224.647 in 2012-2013 t.o.v. 221.760 in 2011-2012.

Helsen**U bent bereid om de taalproef af te schaffen. U gaat een evaluatie uitvoeren waarbij de scholen en CLB's zullen betrokken worden. Wat gaat u precies evalueren? Wanneer start de evaluatie? Wie doet de evaluatie? Hoelang loopt de evaluatie? Worden in de evaluatie alternatieven gezocht om de kleuterparticipatie te verhogen?**

Ik heb niet gezegd dat ik bereid ben de taalproef af te schaffen. Ik heb gezegd dat ik wil onderzoeken of we een goed alternatief voor de taalproef kunnen vinden. Ik heb al meer dan eens herhaald dat de taalproef slechts het sluitstuk is van de toelatingsvoorwaarde van voldoende aanwezigheid in het kleuteronderwijs met het oog op inschrijven in het lager onderwijs is. Ik zal de taalproef aan sich evalueren. Met andere woorden, voldoet deze als sluitstuk, zijn er ter zake alternatieven mogelijk, enz. De voorbereiding van de evaluatie loopt. Het rapport is voorzien voor eind januari, begin februari 2014. Ik heb ook nog geen suggesties vanuit het parlement gekregen.

Vanderpoorten**Worden er momenteel stappen gezet om, in het kader van het aanmoedigen van kleuterparticipatie, de inschrijvingsverplichting verder te verlagen naar 4 jaar?**

Ik veronderstel dat u bedoelt of de 220/185 halve dagen aanwezigheden (respectievelijk voor

6- en 5-jarigen) die als toelatingsvoorwaarde gelden voor de 3^{de} kleuterklas, nu ook zouden gelden voor de 2^{de} kleuterklas. Ik heb geen plannen om deze regeerperiode bijkomende toelatingsvoorwaarden voor vierjarigen voor te stellen aan dit parlement.

Ik blijf wel sterk inzetten op sensibilisering. Om ouders hiertoe te stimuleren is een impulsplan met diverse assen uitgewerkt, dat incentives naar ouders én naar scholen bevat: <http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13874> (Maatregelen ter stimulering van de participatie van kleuters aan het onderwijs; referentie: BaO/2007/04; publicatiedatum: 22.06.2007)

OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen

Celis

“Op basis van de resultaten van het OBPWO-onderzoek naar GON en ION, zal een werkgroep zich buigen over een toekomstgerichte organisatie en bekostiging van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs en hierover advies verstrekken. Er zal een studie- en reflectiedag georganiseerd worden om met een bredere groep van betrokkenen de geformuleerde denkpistes te bespreken. Dit moet mij toelaten om een aantal beleidsvoorstellen te formuleren. Het vormt de basis voor een belangrijke tweede stap na het BNM-decreet in de realisatie van een omvattend referentiekader over het onderwijs en ondersteuning aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en de leerkrachten die met hen werken.”

Wie zal er in deze werkgroep zetelen?

Op welke termijn kunnen we de eerste resultaten verwachten?

De werkgroep die de resultaten en beleidsaanbevelingen van het wetenschappelijk onderzoek over GON en ION zal bespreken, is opgestart. In de werkgroep zetelen de partners die ook deel uitmaakten van de stuurgroep van het OBPWO (GO!, onderwijskoepels, vakbonden, CLB, overheid). Initieel was voorzien in een advies tegen eind december 2013. Deze timing is niet meer haalbaar, omdat de vakorganisaties meer aandacht vragen voor de specifieke personeelsaspecten (statuut, ...). We bekijken momenteel alle betrokkenen welke nieuwe timing haalbaar is.

“In dit kader zal ik inzetten op de professionalisering van het personeel in het onderwijs, in het bijzonder de leerkrachten in het gewoon onderwijs en medewerkers in de centra voor leerlingenbegeleiding.”

Hoe en in samenwerking met wie zal deze professionalisering gerealiseerd worden?

Hoe zal u garanderen dat de ondersteuning zoveel mogelijk ten goede komt van de leerkracht in de klas?

Het professionaliseringproject wordt uitgewerkt door het Samenwerkingsverband van netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten (SNPB). Twee doelstellingen staan voorop:

- de basiscompetenties van leraren verbreden en verdiepen op het gebied van (vak)didactiek, pedagogiek en de uitgangspunten van handelingsgericht werken zodat lerarenteams inclusiever kunnen werken en in de diversiteit sterker tegemoet kunnen komen aan specifieke onderwijsbehoeften;

- leraren(teams) ondersteunen in verbindend samenwerken met partners aan competentieontwikkeling met het oog op de maximale ontplooiing van alle leerlingen en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het bijzonder.

SNPB stelt momenteel een groep competentiebegeleiders samen die in samenwerking met de reguliere begeleiders professionaliseringstrajecten zullen opzetten om de hoger genoemde doelstellingen te realiseren in de scholen (meer informatie op www.lucvanacker.net).

Helsen

De engagementsverklaring over de inzet van buitenschoolse logopedie voor schoolgerelateerde problemen werd op 18 september 2013 ondertekend. Kan u weergeven wat de inhoud is van deze verklaring?

De tekst van de engagementsverklaring over de inzet van buitenschoolse logopedie bij schoolgerelateerde problemen is opgebouwd volgens de fasen van het zorgcontinuüm (basiszorg,

verhoogde zorg en uitbreiding van zorg) en beschrijft daarbij de relatie tussen het zorgbeleid en de inzet van buitenschoolse logopedie. De partijen die de engagementsverklaring ondertekend hebben, engageren zich om de tekst binnen de eigen organisatie te hanteren als referentiekader voor de samenwerking tussen onderwijs en buitenschoolse logopedie, de organisaties of personen die ze vertegenwoordigen te informeren over de inhoud van de teksten, ze te sensibiliseren voor de toepassing van de principes hoe in situaties van schoolgerelateerde problemen best wordt omgegaan met het inzetten van schoolinterne zorg en buitenschoolse logopedie met het oog op een meer kwaliteitsvolle samenwerking van de betrokken partijen.

U zal inzetten op de professionalisering van het personeel. Wat houdt dit precies in? Zijn de professionaliseringsnoden in kaart gebracht? Welke zijn deze? Wie werkt de professionaliseringstrajecten uit? Worden hier extra middelen voor vrijgemaakt? Voor welke periode? U zal verdere gesprekken voeren over een duurzaam professionaliseringstraject. Zijn niet alle professionaliseringstrajecten duurzaam?

www.lucvanacker.netwww.lucvanacker.netwww.lucvanacker.netZie hoger bij vraag over professionalisering van mevr. Celis.

Wanneer beëindigt de werkgroep, die zich buigt over de toekomstgerichte organisatie en bekostiging van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs, zijn werkzaamheden?

Zie hoger bij vraag over GON-ION van mevr. Celis.

Vanderpoorten

In het kader van het BNM- decreet zal ingezet worden op de professionalisering van het personeel in het onderwijs, bijzonder de leerkrachten in het gewoon onderwijs : wat houdt dit concreet in, aangezien alle leerkrachten hiermee kunnen geconfronteerd worden?

www.lucvanacker.netwww.lucvanacker.netwww.lucvanacker.netZie hoger bij vraag over professionalisering van mevr. Celis.

In het kader van de tweede fase BNM zal een werkgroep zich buigen over de bekostiging van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs. Wat is de timing van de werkzaamheden?

Zie hoger bij vraag over GON-ION van mevr. Celis.

OD 2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op sporen zetten***Bouckaert***

U zal veel aandacht besteden aan de communicatie van het masterplan. Zal u daarbij ook letten op de dubbelzinnigheid met de communicatie van andere ministers en ook vanuit uw eigen partij. Mevrouw Gennez heeft in een interview in Knack gezegd dat het masterplan maar slappe kost is en dat dit te wijten is aan de N-VA. Staat dit niet wat haaks op uw ‘trionfalistische’ kijk op de afloop?

Communicatie over de hervorming van het secundair onderwijs is belangrijk om alle betrokken partners ‘mee’ te hebben in het verhaal: niet alleen de sociale partners, maar ook directeurs, leraren, schoolteams, ouders, leerlingen en de brede samenleving. Het masterplan zelf is uiteraard steeds de basis voor mijn communicatie. Zo is er een website ontwikkeld en zijn er brochures naar leraren en naar ouders verstuurd. Ik heb al een Ronde van Vlaanderen voor directeurs georganiseerd en volgende week begin ik aan mijn Ronde van Vlaanderen voor leraren.

Het masterplan stelt maatregelen voor op heel veel verschillende vlakken (basisonderwijs, inhoud, structuur, attestering, ...) en is in die zin heel omvattend. Dit betekent ook dat het de bakens in het secundair onderwijs verzet, maar ook dat de implementatie stapsgewijs moet gebeuren en dus tijd vergt.

In het masterplan wordt het behalen van een getuigschrift BO automatisch gekoppeld met toelating tot de A-stroom. Neemt u nu al maatregelen om het niveau van getuigschrift BO te versterken zodat in de A-stroom geen te zwakke leerlingen terechtkomen?

In het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIV wordt al een belangrijke stap gezet in de uniformisering van het getuigschrift basisonderwijs. Zo wordt het uitreiken van het getuigschrift gekoppeld aan de eindtermgerelateerde leerplandoelstellingen. In overleg met de netten zal ik bekijken hoe de netgebonden proeven kunnen ingezet worden.

Hebt u al enig zicht op de mogelijkheid de ancienniteitsregeling van de nieuwkomers in de zij-instroom ook toe te passen op degenen die reeds vroeger zonder bonus zij-instroomden?

Voor zij-instroom zie OD 5.1

Deckx

U wil tot een decreet komen om de bestuurlijke schaalvergroting te bekomen en verdere stappen zetten in het leerkrachtenloopbaanbeleid. Wordt het decreet rond bestuurlijke schaalvergroting deze legislatuur nog verwacht?

Het voorontwerp van decreet is voor de eerste keer met de sociale partners is besproken. U hebt zelf ervaring genoeg om te weten dat het ontwerp dat nu op tafel ligt, niet het eindresultaat zal zijn wanneer het overleg serieus genomen wordt. De afgelopen vier jaar hebben wij het overleg altijd serieus genomen. Dat men dan discussies krijgt, lijkt me nogal evident.

Die gesprekken moeten nu verder worden gevoerd. Intussen heb ik zelf vertegenwoordigers van het GO!, het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV) en het Onderwijssecretariaat van

de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG) gezien. Ook de andere sociale partners komen nog aan bod. Bedoeling is te horen wat hun huidige standpunt is en wat de problemen zijn. Op basis van de gesprekken met die mensen zullen we een afweging maken van alle belangen en beslissen hoe we daarmee aan de slag zullen gaan.

Een heel belangrijk resultaat van het proces is dat de schaalvergroting als principe eigenlijk verworven is. De uitvoering nog niet, maar het is al een grote stap voorwaarts. Het principe van de schaalvergroting is er dus: men gaat het doen op het terrein. Voor een aantal zaken is een decreet nodig (bv. het probleem van de benoeming van het personeel). Ik zal de komende weken de gesprekken met de betrokkenen en de stakeholders voortzetten. Zij hebben duidelijk aangegeven dat ze dat ook willen doen. We zullen zien hoever we geraken en op het moment dat de regering een beslissing kan nemen, zullen we terugkoppelen wat de stand van zaken is.

Welke concrete maatregelen zal u nog nemen in het leerkrachtenloopbaandebat? U vermeldt hier de vakleerkrachten en de zij-instroom. Plant u op korte termijn nog maatregelen om de uitval van jonge leerkrachten tegen te gaan en om de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep voor net afgestudeerden te vergroten? Welke?

Maatregelen jonge leerkrachten en aantrekkelijkheid beroep zie OD 5.1

Goed dat u wil inzetten op communicatie. Op welke manier zal u de komende maanden het overleg structuren met de onderwijspartners en garanderen dat zij betrokken worden bij onder andere de invulling van de matrix en de brede eerste graad? Op welke manier zal u een gecoördineerd antwoord geven op de concrete vragen en bezorgdheden van het onderwijsveld en de VLOR (zoals bv. geformuleerd in het vloraadvies)?

In het algemeen worden onderwijspartners steeds betrokken bij het besluitvormingsproces dat inherent is aan de uitvoering van nieuwe beleidsmaatregelen. Dit zal in dit dossier niet anders zijn.

Op korte termijn is een overleg gepland met de Vlaamse Onderwijsraad met betrekking tot het advies over het masterplan. Ik organiseer ook eind november/begin december een Ronde van Vlaanderen specifiek gericht naar leraren. Bovendien voorziet het masterplan zelf dat de matrix op volledigheid, inhoudelijke consistentie en invoerbaarheid met de stakeholders (onderwijsverstrekkers, vakbonden, socio-economische partners, ..) geëvalueerd en afgetoetst zal worden. Het uitrolplan wordt momenteel afgewacht.

Demeyer

“Ik zal nieuwe regelgeving aan de sociale partners voorleggen waarbij de mogelijkheid om vakleerkrachten aan te stellen in het basisonderwijs en de versterking van nieuwe leerkrachten via zij-instroom wordt uitgewerkt”.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de zij-instroom?

Zie OD 5.1

Helsen

Blijft u achter de keuze van het masterplan staan om incentives te voorzien voor domein- en campusscholen, zoals bepaald in het masterplan? Waarom is daar niets over opgenomen in de managementverklaring?

De keuze om incentives te voorzien voor domein- en campusscholen is genomen door de

Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het masterplan hervorming secundair onderwijs op 4 juni 2013. Uiteraard blijf ik achter die keuze staan. In de managementsamenvatting staan de maatregelen uit het masterplan die dit werkjaar nog gerealiseerd zullen worden. Het uitwerken van een incentivebeleid voor domein- en campusscholen zal pas relevant zijn, wanneer het nieuwe schoolconcept is uitgeklaard.

Poleyn

“Ik zal nieuwe regelgeving aan de sociale partners voorleggen waarbij de mogelijkheid om vakleerkrachten aan te stellen in het basisonderwijs en de versterking van nieuwe leerkrachten via zij-instroom wordt uitgewerkt”:

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de mogelijkheid om vakleerkrachten aan te stellen?

Mijn administratie bereidt momenteel de nodige wijzigingen aan de regelgeving voor. Om bijkomende ambten van leermeesters in het gewoon basisonderwijs reglementair mogelijk te maken, moeten immers de besluiten die de ambten, de bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen, de personeelsformatie en de opdracht van het personeel in het gewoon basisonderwijs aangepast worden, evenals het besluit rond terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking. Rekening houdende met de verplicht te vragen adviezen, zullen deze wijzigingsbesluiten in de loop van volgende lente op de onderhandelingskalender met de sociale partners moeten komen. Bedoeling is dat een school voor basisonderwijs ten laatste vanaf het schooljaar 2015-2016 vakleerkrachten kan inzetten.

Vanderpoorten

Er zal een screening van de opties van de eerste graad gebeuren, in het kader van de hervorming van het SO: wat betekent dit concreet?

Screening basisopties (en beroepenvelden): momenteel is gestart met de kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de bestaande basisopties (en beroepenvelden). Het is de intentie om vanaf 1 september 2017 gereduceerde en van update voorziene basisopties (en beroepenvelden) te hebben in het tweede leerjaar van de eerste graad.

Wat is de stand van zaken van de reeds zeer lang aangekondigde reductie van studierichtingen?

Ook met de voorbereidingen voor de reductie van de studierichtingen in de tweede en derde graad is al van start gegaan. Hiervoor worden in de eerste plaats de studiegebieden van het secundair onderwijs gescreend in overleg met de arbeidsmarkt (i.k.v. de uitrol van de kwalificatiestructuur) en het hoger onderwijs. Een aantal screenings zijn al lopende of voltooid: koeling en warmte, voeding en handel. De screenings van de resterende studiegebieden zijn opgestart. Op basis van de screenings en van de beroepenclusters van de beroepskwalificaties wordt gestart met het uittekenen van de matrix met minder en met inhoudelijk geactualiseerde, duidelijk geprofileerde studierichtingen.

Wat houdt de "eerste stap" in om te komen tot een professionalisering van leerkrachten in gedifferentieerd werken?

Een eerste stap tot professionalisering van leerkrachten in gedifferentieerd werken wordt gezet d.m.v. de prioritaire nascholings thema's op initiatief van de Vlaamse Regering. Voor het schooljaar 2013-2014 is één van de nascholings thema's 'Differentiatie binnen en buiten de klas'.

OD 2.6 Het hoger beroepsonderwijs (HBO5) concreet vorm geven*Poleyn*

**“De programmatieprocedure voor de bijhorende HBO5-opleiding is in ontwikkeling”;
Zal de programmatieprocedure op tijd klaar zijn om een start op 1/9/2014 mogelijk te maken?**

De programmatieprocedure werd reeds opgestart in het najaar van 2013. De onderwijskwalificatie ‘winkelmanagement’ is de eerste die deze procedure doorloopt. Voor eind november kunnen geïnteresseerde samenwerkingsverbanden een dossier voor de ‘toets nieuwe HBO5-opleiding’ indienen bij de NVAO, met het oog op een daadwerkelijke start van de opleiding in september 2014.

**“Daarnaast wordt de decretaal bepaalde werkgroep opgestart”;
Tegen wanneer verwacht u resultaten van deze werkgroep?**

De decretaal bepaalde ambtelijke werkgroep heeft deadlines per onderwerp. Deze zijn opgenomen in de memorie van toelichting van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen.

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2012-2013/g2067-1.pdf> (vanaf pagina 19)

OD 2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren*Demeyer*

“De hogeronderwijsinstellingen kunnen nog dit najaar dossiers indienen bij de VR voor de uitbreiding van de studieomvang van masteropleidingen”;

Het najaar nadert zijn einde? heeft u al een zicht op de ingediende dossiers en de inhoud er van?

Overeenkomstig het decreet (decreet van 19 juli 2013 houdende maatregelen met betrekking tot wijziging aan de studieomvang van opleidingen in het hoger onderwijs) heeft de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) een aanvraagdossier voor de uitbreiding van de studieomvang van de opleidingen in de Oosterse studies aan de Universiteit Gent (Oosterse talen en Culturen) en aan de KU Leuven (Taal- en regiostudies: Arabistiek en islamkunde, Taal- en regiostudies: Japanologie en Taal- en regiostudies: Sinologie) overgemaakt aan de NVAO.

In beide gevallen gaat het om een aanvraag voor een uitbreiding tot 120 studiepunten: vakinhoudelijke master van 90 studiepunten + differentiatie van 30 studiepunten (lerarenopleiding, beroepsgerichte competenties en vakinhoudelijke specialisatie).

Voor 15 maart 2014 zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen over de aanvragen, op basis van het advies van de accreditatieorganisatie en het ingediende dossier.

**“Wat de gewijzigde taalregeling betreft, zullen de decretale aanpassingen gebeuren”;
Wordt dit mee opgenomen in OD XXIV?**

Ik ga inderdaad voorstellen om een aantal aanpassingen aan de taalregeling op te nemen in OD XXIV. Deze hebben enerzijds betrekking op het beter afstemmen van data en procedure bij de verschillende procedures voor aanvraag anderstalige opleiding en afwijking equivalentievoorwaarde.

Anderzijds zal de VR een amendement indienen om de regeling inzake taalkennis van docenten (C1-niveau op ERK-niveau, B2 –niveau voor de kunsten) niet te laten ingaan dit academiejaar, maar ten laatste bij de start van het tweede semester van het academiejaar 2014-15, dit in overeenstemming met de beslissing van de Vlaamse Regering hierover.

Bouckaert

De universiteiten kunnen dit najaar dossiers indienen voor de verlenging studieduur van masteropleidingen. Heeft de minister weet van reeds ingediende dossiers ?

Zie

antwoord

Demeyer

OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren

Bouckaert

De minister wil komen tot één punt van, aansturing en monitoring wat betreft de kwaliteit van mobiliteit. Dit streven naar meer controle op de kwaliteit is een goed initiatief maar hoe verhoudt het initiatief van één aansturingspunt zich tot de autonomie van de hogeronderwijsinstellingen?

Binnen Vlaanderen zijn op dit moment heel veel verschillende actoren betrokken bij de internationalisering van het hoger onderwijs. Deze actoren werken allen met verschillende systemen inzake registratie, financiering, communicatie, procedures, ... Indien we een coherent beleid willen voeren, dan is het noodzakelijk om de werking van alle actoren op elkaar af te stemmen. Er dient enerzijds een duidelijke rolverdeling te zijn en anderzijds dient er naar gestreefd te worden om te komen tot een eengemaakte structuur waardoor we naar de 'klant' toe een transparante en kwalitatieve werking kunnen bieden. De klanten zijn in de eerste plaats de studenten, maar daarnaast ook de instellingen van hoger onderwijs, ouders, koepels en andere organisaties. Het ontwikkelen van een dergelijk systeem van één aansturingspunt heeft op zich geen (of nauwelijks) invloed op de autonomie van de hogeronderwijsinstellingen. Het zal de lasten m.b.t. tot registratie verminderen voor de instellingen en communicatie en procedures zullen duidelijker worden. Eventueel zullen de instellingen vertegenwoordigd zijn bij het aansturen van deze nieuwe structuur. Overleg met de betrokken actoren (o.a. huidige reeds bestaande agentschappen, de VLUHR,) zal moeten uitwijzen welke vorm van structuur we het beste aannemen en hoe dit zich verhoudt tot de autonomie van de instellingen.

Celis

U stelt dat u verschillende acties omtrent internationale stages wil uitvoeren met als doel een evenwicht te vinden tussen inkomende en uitgaande studenten. Aan welke acties denkt u?

Zowel omtrent stages als studie willen we inzetten op het bereiken van een goed evenwicht tussen inkomende en uitgaande mobiliteit. Er zijn op dit moment nog geen acties gepland, specifiek gericht op het behalen van een evenwicht bij internationale stages. In eerste instantie willen we vooral de inkomende en uitgaande stagemobiliteit registreren en nagaan of er zich eventuele problemen gelinkt aan evenwichten voordoen.

Wat we wel zullen ontwikkelen met betrekking tot internationale stagemobiliteit is een online platform waarop zowel binnenlandse als buitenlandse bedrijven en organisaties hun stageaanbod kunnen plaatsen en waarop vervolgens zowel Vlaamse als internationale studenten stages kunnen zoeken. Dit platform wordt momenteel ontwikkeld binnen een Europees project, samen met internationale partners en gericht op stages voor afgestudeerden. In een tweede fase zal het beschikbaar zijn voor alle studenten (niet enkel afgestudeerden). Daarnaast plannen we ook een forum op te zetten waar problemen rond registratie, begeleiding, procedures, enz... van zowel inkomende als uitgaande stages in kaart zullen worden gebracht. Op basis hiervan zullen we de nodige initiatieven nemen om obstakels weg te werken.

Helsen

Kan u verduidelijken wat internationale zomercampussen zijn en in welke mate ze het studeren in het buitenland stimuleren. Welke concrete acties zijn gericht op kansengroepen?

Internationale zomercampussen zijn kort lopende, intensieve programma's rond specifieke thema's (bvb. heel gespecialiseerde of opleidingsoverschrijdende thema's) die doorgaan tijdens de zomervakantie. Ze zijn gericht op zowel Vlaamse als internationale studenten en hebben bij voorkeur ook zowel Vlaamse als buitenlandse docenten. Op die manier komt men tot een international classroom waar internationale en interculturele competenties bij de studenten ontwikkeld worden.

De acties gericht op ondervertegenwoordigde groepen zijn verspreid over het ganse actieplan mobiliteit. Enerzijds willen we inzetten op extra communicatie, motivatie en begeleiding van deze studenten. Anderzijds zullen extra financiële middelen worden ingezet, zowel in het generieke als specifieke beurzensysteem voor mobiele studenten. We zullen ook nader onderzoek uitvoeren naar de obstakels bij ondervertegenwoordigde groepen om deel te nemen aan mobiliteit. Tot slot zal de deelname aan mobiliteit uiteraard geregistreerd worden en gekoppeld hieraan zal een extra weging in het financieringsmechanisme van de instellingen toegekend worden.

OD 2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren:*Demeyer*

“Wat het toekomstproject “De school als leer- en werkplek in 2030” betreft, volgt dit najaar een participatieve conferentie om de output van het learning lab af te toetsen met het brede veld”; Najaar loopt. Voor wanneer is de participatieve conferentie gepland?

De participatieve conferentie gaat door op 20 november 2013.

Kris van Dijck

Hoe zal de stijging van de publicatiedruk worden onderzocht?

Zal er rekening gehouden worden met de verschillen tussen wetenschappelijke disciplines, zoals het verschil tussen exacte en humane wetenschappen?

Zal er ook onderzocht worden wat specifiek de oorzaken zijn van de publicatiedruk?

Zal er tevens rekening worden gehouden met valorisatie van onderwijs en maatschappelijke dienstverlening?

Als reactie verwijs ik naar het uitgebreide antwoord dat ik heb gegeven op vragen om uitleg van mevrouw Katleen Helsen, de heer Jos De Meyer, Katleen Deckx, mevrouw Ann Brusseel, mevrouw Elisabeth Meuleman, de heer Kris Van Dijck en de heer Boudewijn Bouckaert in de commissievergadering van 24 oktober 2013. Ook verwijs ik naar het gecoördineerd antwoord van de minister bevoegd voor wetenschap en innovatie en mijzelf op de schriftelijke vraag nr 580 van 6 augustus 2013 van mevrouw Marijke Dillen over publicatiedruk bij onderzoekers.

Intussen hebben de actievoerders hun klemtoon verlegd van publicatiedruk naar prestatiedruk en concurrentie onder gedoctoreerden voor het beperkt aantal plaatsen binnen het zelfstandig academisch personeel.

Zoals in de beleidsbrief staat zal ik samen met mijn collega bevoegd voor wetenschappen en innovatie aan het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring (ECCOM) vragen om te kijken naar de stijging van het aantal publicaties gerelateerd aan de stijging van het aantal onderzoekers en dat in een internationaal perspectief.

Daarnaast is er de afspraak in cao IV, punt 4.4. Ik wil ook nog verwijzen naar het OJO programma (Omkadering Jonge Onderzoekers) waarvoor mijn collega bevoegd voor wetenschappen en innovatie extra middelen heeft vrijgemaakt.

In de commissievergadering van 24 oktober 2013 heb ik ook al gezegd dat het niet evident is om goede en betrouwbare indicatoren te ontwikkelen voor wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening die in een financieringsmodel kunnen gebruikt worden. Verder onderzoek en overleg met alle betrokken is nodig. Een aantal parameters met betrekking tot kennis- en technologietransfer worden wel al meegenomen in de allocatie van de middelen van het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) dat beheerd wordt door het departement Economie, Wetenschap en Innovatie.

OD 2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen***Delva***

“De evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs werd bijgestuurd tot een brede visievorming waarbij vertegenwoordigers uit de sector samen met de administratie in zes thematische werkgroepen nadenken over de toekomst van het volwassenenonderwijs”. Wanneer worden resultaten/beleidsinitiatieven verwacht?

Op 18 maart 2014 wordt een afsluitende rondetafelconferentie gehouden. Daarna wordt de visietekst aan de minister van onderwijs overhandigd en publiek bekend gemaakt.

Helsen

De evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs is een visieoefening geworden. Waarom deze keuze? De sector evalueert zichzelf in zes thematische werkgroepen. Wat zijn de thema's? Hoe zijn deze thema's gekozen? Hoe bekomt u dat de sector kritisch wil kijken naar zichzelf?

In de beleidsbrief Onderwijs 2012-2013 werd reeds aangekondigd dat er in de plaats van een evaluatie werk zou gemaakt worden van een globale beleidsvisie over het volwassenenonderwijs die in de volgende legislatuur kan gerealiseerd worden. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- er is tot tweemaal toe (in 2011 en 2012) een vergeefse aanbesteding van de evaluatie van het decreet via OBPWO gebeurd;
- een globale beleidsevaluatie van het decreet is nog weinig zinvol, omdat het decreet volwassenenonderwijs sinds 2007 in belangrijke mate werd gewijzigd;
- de VLOR pleitte in zijn advies over de beleidsbrief 2012-2013 voor een coherente, transparante en consequente visie op de verdere ontwikkeling van het volwassenenonderwijs en het hoger beroepsonderwijs. Dit, omdat een aantal concrete dossiers (HBO, leeradvies en oriëntering) in het veld vragen oproepen over de toekomstige missie van de centra voor volwassenenonderwijs.

Er zijn zes thematische werkgroepen:

- Landschap
- Financiering
- Personeel
- Cursisten
- Kwaliteit
- Curriculum

De keuze voor deze thema's is bepaald op basis van vroegere en nieuwe uitdagingen:

- beleidsontwikkelingen in aanverwante dossiers (VKS, EVC, geïntegreerd kwaliteitskader,...);
- onafgewerkte debatten uit 2007:
 - positie van de basiseducatie in het volwassenenonderwijs;
 - rechtspositieregeling personeel in het volwassenenonderwijs;
 - positie van volwassenenonderwijs in het globale onderwijslandschap;
 - financieringsmodel volwassenenonderwijs;

- resultaten onderzoeken:
 - tussentijdse evaluatie
 - rapport Rekenhof
 - evaluatie pedagogische begeleiding
 - klantentevredenheidsonderzoek bij cursisten van CBE en CVO (resultaat wordt binnenkort verwacht);
- nieuwe ontwikkelingen en beleidslijnen vanuit de EU.

Om te vermijden dat er niet met een kritische blik aan visieontwikkeling wordt gewerkt, zijn:

- medewerkers uit de administratie voorzitter van de thematische werkgroepen
- de werkgroepen divers samengesteld (bvb. ook vertegenwoordigers van cursisten, VDAB (via de VLOR), VLUHR,...).

U werkt verder aan de organisatie van leeradvies en –oriëntering voor volwassenen. Wat is de stand van zaken in dit verband?

Ik bereid momenteel een nota voor met het oog op een beslissing door de Vlaamse Regering. Voor het kerstreces moeten beslissingen genomen worden.

Kris Van Dijk

U kondigt aan de nodige stappen te zetten om afstandsonderwijs te blijven ontsluiten voor Vlaamse studenten, zoals onder meer de Open Universiteit. Welke stappen hebt u voor ogen en wanneer zal u overleggen met uw Nederlandse collega?

Ik heb met mijn Nederlandse collega overleg gehad tijdens de vergadering van het Comité van ministers van de NVAO begin november. Tijdens dat overleg hebben we het gehad over de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en de Nederlandse Open Universiteit en over de mogelijkheden van Open Educational Resources (OER) en Massive Open Online Courses (MOOC) en op welke manier Nederland en Vlaanderen daar beleidsmatig kunnen mee omgaan. Mijn kabinet en mijn administratie zullen verder gesprekken voeren met het Nederlandse ministerie, de Open Universiteit en de Vlaamse universiteiten om scenario's te ontwikkelen hoe die samenwerking kan versterkt worden, mede in het licht van de nieuwe onderwijstechnologische ontwikkelingen en uitdagingen.

Vermeiren

Wat is de einddatum van de brede visieoefening over het volwassenenonderwijs?

Op 18 maart 2014 wordt een afsluitende rondetafelconferentie gehouden. Daarna wordt de visietekst aan de minister van onderwijs overhandigd en publiek bekend gemaakt.

OD 2.12 De digitale kloof wegwerken***Bouckaert***

Er wordt een congres georganiseerd over de toekomst van het hoger onderwijs. Kan dit nog plaatsgrijpen voor de verkiezingen? Of is dit iets voor uw opvolger? Het congres lijkt eenzijdig te zullen gaan over de toepassing van ICT, een interessant thema weliswaar maar is dit wel prioritair? Zijn er geen belangrijkere uitdagingen (toegang tot HO, verhouding onderzoek- onderwijs, kwaliteit op internationaal niveau, internationalisering) ?

Dit congres zal inderdaad nog plaats vinden voor het eind van de legislatuur, we hebben dit gepland in het voorjaar van 2014 en de eerste voorbereidende gesprekken hiervoor zijn gestart. De Vlaamse Onderwijsraad zal als medeorganisator optreden. Het congres zal gaan over de toekomst van het hoger onderwijs in het licht van de internationale maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en uitdagingen.

We hebben o.a. voor het thema van de MOOC's (Massive Open Online Courses) geopteerd, omdat we verwachten dat deze de meeste invloed zullen hebben op de vormgeving van de hogeronderwijsinstellingen. MOOC's hebben namelijk het potentieel om de "iron triangle" van toegang, kwaliteit en kost te doorbreken. Ze kunnen een bredere toegang tot hoger onderwijs betekenen, een verbetering van de kwaliteit doordat iedereen toegang kan krijgen tot de cursussen van topuniversiteiten en dit aan een redelijke kostprijs.

De andere uitdagingen die u noemt, komen in diverse dossiers reeds aan bod:

- toegang tot HO:
 - o oriëntering;
 - o aanmoedigingsfonds;
- verhouding onderzoek-onderwijs → evaluatie financieringsdecreet
- Kwaliteit op internationaal niveau/internationalisering:
 - o zie decreet kwaliteitszorg met instellingsreview;
 - o zie actieplan mobiliteit.

Uiteraard kunnen die aspecten ook aan bod komen tijdens het congres. Hoe kan je bvb. de kwaliteit van MOOC's garanderen in een systeem van kwaliteitszorg die we nu kennen? Zal de organisatie van MOOC's leiden tot een grotere en betere instroom van ondervertegenwoordigde groepen?

OD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving***Delva***

“In een ambitieus talenbeleid is het streefdoel dat elk kind, elke jongere uitstekend Nederlands spreekt met daarnaast een degelijke kennis van twee of meer vreemde talen.” Mogen we hierin de ambitie van de minister lezen of overal in de basisvorming van het secundair onderwijs twee vreemde talen in te voeren, dus onder andere ook in de B-stroom en in de tweede en derde graad van het BSO?

In het masterplan hervorming secundair onderwijs van 4 juni 2013 staat dat er per graad een set sleutelcompetenties wordt vastgelegd die door iedereen te behalen zijn. Die zijn gebaseerd op de Europese sleutelcompetenties. Op die manier wordt verzekerd dat de component algemene vorming voor alle leerlingen goed verankerd is.

OD 3.2 Het leren van Nederlands in de scholen versterken:***Delva***

“Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen te volgen, kan de school een taalbad tot 1 jaar aanbieden of tot drie uur extra verplichte taallessen Nederlands organiseren”;

Mogen we ervan uitgaan dat – zoals geregeld in OD XXIII de correcte lezing hier het volgende is: “Voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen te volgen, kan de school in het lager onderwijs een taalbad tot 1 jaar aanbieden en in het secundair onderwijs tot drie uur extra verplichte taallessen Nederlands organiseren”?

Ja, dit is de correcte lezing.

De Knop

Hoeveel leerlingen stromen er jaarlijks voor de eerste keer in het gewoon lager onderwijs en het gewoon voltijds secundair onderwijs?

In het gewoon lager onderwijs stroomde er in 2012-2013 18,7% van de leerlingen voor de eerste keer in. In het gewoon voltijds secundair onderwijs ging het om 16,7%.

Zijn er scholen waar het percentage eerste instroom (bijzonder) hoog ligt?

Wat is het stappenplan voor de implementatie van de maatregelen uit de talennota, in het bijzonder ten aanzien van taalscreenings en taalbaden?

Ik heb een aantal ondersteunende initiatieven uitgevoerd om de scholen te ondersteunen bij de uitvoering van de maatregelen uit de talennota, in het bijzonder de taalscreening en het taalbad. Wat betreft de taalscreening werd al een Toolkit Breed Evalueren (TBE) voor het secundair onderwijs ontwikkeld. De TBE voor het basisonderwijs zal afgewerkt zijn tegen eind 2013 en wordt gelanceerd op een studiedag op 26 februari 2014. Deze toolkit biedt scholen een kader voor de keuze van een geschikt instrument om de screening op taalvaardigheid Nederlands uit te voeren. Bovendien zijn “breed evalueren” en “taalontwikkeling Nederlands voor leerlingen met een andere thuistaal” als subthema’s van het thema talenbeleid opgenomen in het aanbod van de prioritaire nascholing 2014-2015. We gaan er bovendien vanuit dat ook de pedagogische begeleidingsdiensten de scholen hierbij zullen ondersteunen.

Hoe ziet de praktische organisatie van de taalscreenings er uit?

De praktische organisatie van de taalscreening kan er in elke school anders uitzien, afhankelijk van de keuze van de instrumenten die de scholen hiervoor zullen inzetten. De school is verplicht de taalscreening af te nemen met een betrouwbaar en valide instrument en, in het lager onderwijs, de screening te laten volgen door een taaltraject voor de leerling. De manier waarop ze dit invult, behoort tot de vrijheid van de school.

Zijn de scholen vandaag in staat om, op basis van hun huidige personeelsbestand, zulke taalscreenings te organiseren?

De screening moet ervoor zorgen dat scholen de beginsituatie van hun leerlingen op het vlak van taalvaardigheid Nederlands zo goed mogelijk kunnen inschatten. Deze kernopdracht moet haalbaar zijn binnen het huidige personeelsbestand. Tijdens de bespreking van OD XXIII

gaven het GO! en de koepelorganisaties overigens aan dat veel scholen nu reeds dergelijke screenings uitvoeren.

Wat houdt de taalscreening op ‘taalvaardigheid Nederlands’ in? In welke mate loopt die gelijk of gaat die verder dan de taalproef die peilt of een kind het Nederlands voldoende beheerst om het gewoon lager onderwijs te kunnen aanvatten?

De taalproef is het sluitstuk van de maatregelen om de kleuterparticipatie te bevorderen en biedt kinderen die niet aan voldoende aanwezigheid in het kleuteronderwijs komen, de mogelijkheid om toch naar het lager onderwijs over te stappen. De taalproef is een onderdeel van de toelatingsvoorwaarden, daar waar de screening dit uitdrukkelijk niet is. De taalscreening kan enkel na de instap van de leerling gebeuren.

Beide hebben dus een andere finaliteit. Ik heb me er wel toe geëngageerd om na te laten gaan of we een ander, evenwaardig sluitstuk voor de kleuterparticipatie kunnen vinden. Mijn administratie voert deze opdracht momenteel uit.

Welke ondersteunde instrumenten zullen scholen ter beschikking krijgen?

Cf. supra: Toolkit Breed Evalueren secundair onderwijs en basisonderwijs, prioritaire nascholing

Kunnen scholen, die taalbadan organiseren en extra uren taallessen organiseren, een beroep doen op bijkomende ondersteuning buiten de reguliere werkingsmiddelen?

Er is geen budgettaire ruimte om extra middelen vrij te maken. Taal is wel al een factor in de berekening van de omkadering: SES-lestijden gewoon basisonderwijs (reguliere omkadering op basis van de SES-kenmerken, o.a. TNN), GOK-middelen gewoon secundair onderwijs, lestijden onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers en werkingsmiddelen. Scholen kunnen ook middelen groeperen.

OD 3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren

Kris Van Dijck

Is er al geweten wanneer de studiedag hierover zal plaatsvinden?

De studiedag is gepland op donderdag 20 maart 2014.

OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren***Delva***

In het secundair onderwijs krijgen scholen de kans om andere vreemde talen aan hun leerlingen aan te bieden”;

“Ik zal de bekwaamheidsbewijzen voor de lesgevers van andere vreemde talen in het voltijds en deeltijds gewoon secundair onderwijs vastleggen”

Hoe ver bent u gevorderd in het vastleggen van deze bekwaamheidsbewijzen?

Kan mogelijke vertraging hierbij ervoor zorgen dat de implementatie van deze maatregel op 1 september 2014 in het gedrang komt?

Momenteel bereidt mijn administratie de nodige wijzigingen voor aan het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs. De voorziene ingangsdatum is 1 september 2014.

Vanderpoorten

welke maatregelen gaat de minister nemen om te scholen te stimuleren om in het basisonderwijs vanaf het 3de leerjaar Frans aan te bieden en/of aan taalinitiatie te doen vanaf het kleuteronderwijs?

FORMAPRIM is een nascholingsinitiatief van de Vlaamse overheid en de Franse ambassade om de competenties van onderwijzers basisonderwijs om Frans aan te leren te ontwikkelen en te verbeteren. Ook de verschillende onderwijsnetten zijn nauw verbonden bij de uitrol van het programma dat driejaarlijks wordt opgemaakt. In het programma dat in september 2013 van kracht zal zijn, worden ook nascholingsinitiatieven uitwerkt om deze doelgroepen (leerkrachten 3^e leerjaar en kleuteronderwijzers) te bedienen. Wat taalinitiatie betreft, verwijs ik naar de talenwebsite van KlasCement, www.delathoogvoortalen.be, die een focuspagina over taalinitiatie voorziet. Uiteraard gaan we ook via omzendbrief wijzen op de mogelijkheden die er bestaan inzake vervroegd Frans en vreemdetaleninitiatie

Idem voor CLIL? Of blijft het bij "informerer"?

Afgezien van de infonamiddagen rond CLIL die al in oktober 2013 plaatsvonden, is CLIL als subthema van het thema talenbeleid opgenomen in het aanbod van de prioritaire nascholing 2014-2015. Schoolteams kunnen dus een traject volgen gedurende een heel schooljaar zodat zij CLIL kunnen toepassen en integreren. De talenwebsite van KlasCement voorziet ook een focuspagina voor CLIL.

Welke concrete stappen moeten er gezet worden om de bekwaamheidsbewijzen voor de lesgevers van andere vreemde talen in het voltijds en deeltijds gewoon secundair onderwijs vast te leggen? Over welke "andere" vreemde talen gaat het?

Zoals bepaald in de Codex Secundair Onderwijs worden alle bestaande levende talen als algemene vakken beschouwd. De keuze om een of meer van deze vakken in het lessenpakket op te nemen, behoort tot de autonomie van de school.

Als eerste concrete stap gaat de administratie in samenspraak met de inspectie na wat de beste manier is om dit te vertalen in de regelgeving bekwaamheidsbewijzen. Deze stap wordt

momenteel uitgewerkt. Zodra de voorbereidingen klaar zijn, zal het gebruikelijke besluitvormingsproces van start gaan en kan het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs worden aangepast. Het is alleszins de bedoeling om dit op 1 september 2014 te laten ingaan.

OD 3.6 Een talenbeleid in elke school aanmoedigen***Brusseel***

Taalontwikkeling Nederlands van leerlingen met een andere thuistaal is één van de thema's voor de prioritaire nascholing voor volgend schooljaar.

Kan ik aannemen dat er de voorbije jaren niet vaak of onvoldoende ingezet werd op nascholing 'Nederlands voor & met anderstalige leerlingen'?

Dit nascholingsthema blijft relevant. Ik heb het als thema naar voren geschoven voor de prioritaire nascholing om scholen te ondersteunen bij de organisatie van een taalbad en van extra taallessen Nederlands voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen om de reguliere onderwijsactiviteiten te kunnen volgen.

De prioritaire nascholing heeft als doel de implementatie van onderwijshervormingen te ondersteunen. Ik wil op die manier leerkrachten de nodige competenties laten ontwikkelen om een aantal beleidsprioriteiten met hun leerlingen in hun klas te implementeren. Dit subthema - maar ook de subthema's CLIL en breed evalueren - sluiten aan op de beleidsmaatregelen die uitvoering geven aan de Talennota (maatregelen die vorm hebben gekregen via het onderwijsdecreet XXIII).

Als overheid hebben we geen zicht op de exacte thema's waarrond leerkrachten, directeurs, ... nascholing volgen op basis van de nascholingsmiddelen die de instellingen ontvangen om hun nascholingsplan te realiseren. Instellingen hebben namelijk de autonomie om op basis van dat nascholingsplan zelf nascholingen aan te kopen die inspelen op de behoeften van hun leerkrachten, directeurs, ... Nascholing is als het ware een vrije markt waar vraag en aanbod elkaar kunnen kruisen.

Daarnaast zijn er andere vormen van nascholing, zoals gesprekken met collega-leerkrachten over het verbeteren van het lesgeven, collegiale visitaties, intervisies, vakwerkgroepen, waarbij leerkrachten hun competenties kunnen verhogen. We weten dat sommige instellingen ook leerkrachten die veel ervaring hebben met anderstaligen (bvb. okanklassen) inzetten om hun collega's te informeren, te ondersteunen. Op die manier krijgen hun collega's pedagogisch-didactische tips om het aanleren van de Nederlandse taal op een adequate manier aan te pakken.

OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming***Bouckaert*****Plannen: welke resultaatsverbintenis wordt hieraan gekoppeld? Wat is de deadline voor het bereiken van resultaten hieromtrent?**

Zoals opgenomen in het ‘Afsprakenkader onderwijskwalificerende opleidingstrajecten’ (OKOT) wordt op Vlaams niveau een ‘begeleidingscommissie onderwijskwalificerende opleidingstrajecten’ opgericht met het oog op de opvolging, evaluatie en eventuele bijsturing van deze samenwerkingsverbanden en van de in het afsprakenkader opgenomen engagementen (artikel 11).

Deze begeleidingscommissie heeft minimaal de volgende taken:

- begeleiding van het afsprakenkader door een concretisering en opvolging van de engagementen;
- coördinatie van de organisatorische aspecten, voortvloeiend uit het afsprakenkader;
- jaarlijkse evaluatie van de werking;
- jaarlijkse rapportering aan het Managementcomité Onderwijs & vorming en Werk.

De begeleidingscommissie schept dus een kader voor gezamenlijke informatie- en expertise-uitwisseling tussen de provinciale samenwerkingsverbanden. Dit zowel voor inhoudelijke als organisatorische aspecten van de opleidingstrajecten.

Het is de bedoeling om de samenwerking tussen de betrokken partijen te stimuleren en ondersteunen om bijgevolg de onderwijskwalificerende opleidingstrajecten in aantal te doen toenemen.

OD 4.3 Werkplekleren uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren***Deckx***

Wanneer wordt het rapport van de werkgroep precies verwacht? U zal samen met Minister Muyters werk maken van de implementatie van verplichte leerlingenstages. Wat is het tijds kader dat u voorziet?

Het rapport wordt momenteel gefinaliseerd.

De Knop

Wanneer precies kunnen we het eerste rapport van de werkgroep ‘Harmonisering statuten werkplekleren’ verwachten?

Het rapport wordt momenteel gefinaliseerd.

Welke stappen zijn er dit schooljaar reeds ondernomen met betrekking tot de implementatie van de verplichte arbeidsmarktgerichte leerlingenstages in de derde graad van het tso en bso?

Zie antwoord bij OD 1.6

Vermeiren

Wanneer zal de werkgroep “Harmonisering statuten werkplekleren” het eerste rapport opleveren over het stelsel van leren en werken?

Het rapport wordt momenteel gefinaliseerd.

Kan dit rapport bezorgd worden aan de leden van het Vlaams parlement?

Het rapport zal aan de leden van het Vlaams Parlement bezorgd worden als het gefinaliseerd is.

OD 4.4 Leren en werken consolideren***Bouckaert*****Wat houdt dit verder optimaliseren van het aanbod precies in?**

De screening van het bestaande opleidingsaanbod DBSO en Leertijd, met het oog op de actualisatie van dat aanbod, wordt overeenkomstig de procedure van het decreet Leren en Werken verder gezet, waarbij het ook de bedoeling is tot een maximale afstemming tussen DBSO en Leertijd te komen. De timing van de screening wordt evenwel gekoppeld aan de progressieve uitrol van de kwalificatiestructuur. Het is evident dat vanaf nu nog uitsluitend een door de Vlaamse Regering erkende beroepskwalificatie het referentiekader kan en mag zijn voor de vastlegging van het studieaanbod en voor de inhoudelijke invulling van de desbetreffende studierichting.

De Knop**Wat houdt de verdere optimalisatie van het aanbod aan trajecten in?**

De screening van het bestaande opleidingsaanbod DBSO en Leertijd, met het oog op de actualisatie van dat aanbod, wordt overeenkomstig de procedure van het decreet Leren en Werken verder gezet, waarbij het ook de bedoeling is tot een maximale afstemming tussen DBSO en Leertijd te komen. De timing van de screening wordt evenwel gekoppeld aan de progressieve uitrol van de kwalificatiestructuur. Het is evident dat vanaf nu nog uitsluitend een door de Vlaamse Regering erkende beroepskwalificatie het referentiekader kan en mag zijn voor de vastlegging van het studieaanbod en voor de inhoudelijke invulling van de desbetreffende studierichting.

Helsen**In afwachting van de evaluatie van alle trajecten binnen het decreet leren en werken blijft u het aanbod verder optimaliseren. Wat houdt dit concreet in?**

De screening van het bestaande opleidingsaanbod DBSO en Leertijd, met het oog op de actualisatie van dat aanbod, wordt overeenkomstig de procedure van het decreet Leren en Werken verder gezet, waarbij het ook de bedoeling is tot een maximale afstemming tussen DBSO en Leertijd te komen. De timing van de screening wordt evenwel gekoppeld aan de progressieve uitrol van de kwalificatiestructuur. Het is evident dat vanaf nu nog uitsluitend een door de Vlaamse Regering erkende beroepskwalificatie het referentiekader kan en mag zijn voor de vastlegging van het studieaanbod en voor de inhoudelijke invulling van de desbetreffende studierichting.

Los van de evaluatie is het al langer duidelijk dat het wenselijk is om te evolueren naar één statuut. Welke initiatieven heeft de minister genomen om hiertoe te komen?

Een ambtelijke werkgroep focust momenteel op deze harmonisering van statuten, waarbij we streven naar een transparanter stelsel. Deze ambtelijke werkgroep bestaat uit mijn administratie, FOD WASO, Syntra-Vlaanderen, VDAB, het departement Werk en Sociale Economie en ESF.

Vermeiren

Wat wordt precies bedoeld met het aanbod van leren en werken verder optimaliseren?

Een ambtelijke werkgroep focust momenteel op deze harmonisering van statuten, waarbij we streven naar een transparanter stelsel. Deze ambtelijke werkgroep bestaat uit mijn administratie, FOD WASO, Syntra-Vlaanderen, VDAB, het departement Werk en Sociale Economie en ESF.

OD 4.6 Werk maken van de beroepskolom*Vanderpoorten*

Om de uitrol van de beroepskolommen voor te bereiden maakt de minister werk van de randvoorwaarden: welke randvoorwaarden zijn dit?

Een aantal randvoorwaarden worden in de beleidsbrief opgesomd zoals de screening van de basisopties en beroepenvelden (OD 2.4), de uitrol van het hoger beroepsonderwijs of HBO5 (OD 2.6) en het werkplekleren (OD 4.3). Beroepskolommen zijn ook maar mogelijk bij de uitrol van beroepskwalificaties van verschillende niveaus van de Vlaamse kwalificatiestructuur (OD 4.2).

Wat is de stand van zaken van de evaluatie van de procescontrole op de RTC's?

Kunnen de bestaande RTC's momenteel gans Vlaanderendekken wat de vraag naar praktijkervaring en stages betreft? Zo neen, welke stappen dienen nog gezet?

Antwoorden: zie 4.7

OD 4.7 De Regionale Technologische Centra (RTC) verder uitbouwen

Helsen

Scholen zijn verplicht om in de derde graad BSO en TSO stages in te richten. Meerdere scholen wijzen er op dat zij deze verplichting niet kunnen naleven omdat er te weinig aanbod van plaatsen is. Wat gaat de minister ondernemen om de problematiek aan te pakken?

We willen hier in de eerste plaats wel benadrukken dat heel wat scholen geen problemen signaleren in het vinden van stageplaatsen. Heel wat scholen onderhouden goede contacten met de lokale actoren, waardoor een stageplaats vaak snel is gevonden. Gelet op de vraag vanuit het werkveld voor meer praktijkervaring in het secundair onderwijs, zijn we er ook van overtuigd dat bedrijven inspanningen willen leveren in het aanbieden van zulke stageplaatsen. Afhankelijk van de gemaakte keuzes in welke onderwijsvormen, studiegebieden, structuuronderdelen en mogelijks leerjaren de stageverplichting eerst wordt ingevoerd, zullen eventuele knelpunten wat het aanbod van stageplaatsen vanaf volgend schooljaar betreft, zichtbaar worden. Ik voorzie uiteraard reeds dit schooljaar overleg met het beleidsdomein WSE en met VOKA, VKW, UNIZO ... en de sectoren om de gefaseerde invoering van de stageverplichting langs de kant van de werkgevers, met name in functie van de garantie op voldoende kwalitatieve stageplaatsen, voor te bereiden. Scholen die dus toch een probleem ondervinden, zullen ondersteund worden. De stageverplichting zal bovendien geleidelijk ingevoerd worden.

Poleyn

“ (...) en in overleg met mijn collega-minister van Werk aan de arbeidsmarktgerichte implementatie van verplichte leerlingenstages”;

4.3: “daarnaast wordt in overleg met mijn collega-Minister van Werk, werk gemaakt van een arbeidsmarktgerichte implementatie van verplichte leerlingenstages in de derde graad van het tso en bso”;

4.7: “met de gedifferentieerde invoering van de verplichting tot stage in de 3^{de} graad BSO en TSO, gaan scholen met de implementatie van deze maatregel van start en zet ik de RTC's in als belangrijke draaischijf in dit proces”;

voor het (deels) invoeren van verplichte leerlingenstages is in het kader van OD XXIII gesteld dat er voorafgaand aan een aantal voorwaarden zou moeten worden voldaan, waaronder de beschikbaarheid van voldoende stageplaatsen: *“De verplichting invoeren heeft tal van implicaties, onder meer het beschikbaar zijn van voldoende stageplaatsen, een aantal thema's uit het beleid van het welzijn op het werk waaronder de arbeidsgeneeskundige onderzoeken, de afwijkingen op het verbod op nacht- en zondagsarbeid, e.a., verder de mogelijke herziening van verzekeringspolissen van scholen. Deze en andere randvoorwaarden moeten ook worden afgesproken. Daarom is voorzien dat de inwerkingtreding van de maatregel wordt overgelaten aan een beslissing op een of meerdere data van de Vlaamse Regering. Die datum kan overigens variëren naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel (studierichting). Daarenboven zal de Vlaamse Regering de inwerkingtreding vast stellen in overleg met de afgevaardigden van de schoolbesturen en van de representatieve vakorganisaties.”*

Hoe ver staan u en de minister van Werk met het invullen van de genoemde randvoorwaarden?

We willen hier in de eerste plaats wel benadrukken dat heel wat scholen geen problemen signaleren in het vinden van stageplaatsen. Heel wat scholen onderhouden goede contacten

met de lokale actoren, waardoor een stageplaats vaak snel is gevonden. Gelet op de vraag vanuit het werkveld voor meer praktijkervaring in het secundair onderwijs, zijn we er ook van overtuigd dat bedrijven inspanningen willen leveren in het aanbieden van zulke stageplaatsen. Afhankelijk van de gemaakte keuzes in welke onderwijsvormen, studiegebieden, structuuronderdelen en mogelijks leerjaren de stageverplichting eerst wordt ingevoerd, zullen eventuele knelpunten wat het aanbod van stageplaatsen vanaf volgend schooljaar betreft, zichtbaar worden. Ik voorzie uiteraard reeds dit schooljaar overleg met het beleidsdomein WSE en met de sectoren om de gefaseerde invoering van de stageverplichting langs de kant van de werkgevers, met name in functie van de garantie op voldoende kwalitatieve stageplaatsen, voor te bereiden. Scholen die dus toch een probleem ondervinden, zullen ondersteund worden.

Een aantal thema's uit het beleid van het welzijn op het werk waaronder de arbeidsgeneeskundige onderzoeken, de afwijkingen op het verbod op nacht- en zondagsarbeid. Om de richtlijnen voor het voltijds secundair onderwijs verder te optimaliseren, werd een ad hoc commissie opgericht met vertegenwoordiging uit de verschillende onderwijskoepels en het GO!. In nauw overleg met FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) wordt duidelijkheid gebracht rond een aantal juridische aspecten en worden een aantal knelpunten weggewerkt.

Laat de stand van zaken van de werkzaamheden in dit verband toe om nu al beslissingen te nemen over de (gedeelte) implementatie (in een onderwijsvorm, studiegebied of structuuronderdeel)?

Op basis van beschikbaar cijfermateriaal omtrent stages worden momenteel verschillende pistes onderzocht.

Kunt u verduidelijken wat de rol van de RTC's hierbij precies is?

+ vraag Vanderpoorten (4.6): kunnen de bestaande RTC's momenteel gans Vlaanderen dekken wat de vraag naar praktijkervaring en stages betreft ? Zo neen, welke stappen dienen nog gezet?

Het invullen van de vraag naar praktijkervaring en stages is in de eerste plaats een zaak van de scholen en hun netwerk. De RTC's zullen de scholen bijstaan bij de uitvoering van de verplichting tot stage. Afhankelijk van de gemaakte keuzes in welke onderwijsvormen, studiegebieden, structuuronderdelen en mogelijks leerjaren de stageverplichting eerst wordt ingevoerd, zullen eventuele knelpunten wat betreft aanbod van stageplaatsen zichtbaar worden. Die keuzes zullen deze legislatuur nog gemaakt worden voor wat betreft de eerste fase van de invoering van de maatregel op 1 september 2014. We weten momenteel niet of de RTC's gans Vlaanderen dekken en of er nog bijkomende stappen dienen te worden gezet.

Kris Van Dijck

Wanneer zal de evaluatie van de procescontrole op de RTC's afgerond zijn? Wanneer mogen we de resultaten van deze evaluatie verwachten?

+ Vraag Vanderpoorten (4.6): wat is de stand van zaken van de evaluatie van de procescontrole op de RTC's?

Vermits de algemene evaluatie van de werking van de regionale technologische centra decretaal is voorzien, lijkt het meer opportuun de evaluatie van de procescontrole als onderdeel te beschouwen van de globale evaluatie. Deze zal starten in 2013 en doorlopen in 2014.

Vermeiren

Zal er binnen het aanbod van de RTC's rekening gehouden worden met de meerwaarde die de opleidingen hebben op de arbeidsmarkt?

Voor ieder werkingsjaar kan elk van de 5 RTC's zelf prioritaire studiegebieden binnen het tso en bso vastleggen. Het RTC dient erover te waken dat een evenwichtige verdeling over studierichtingen, gericht op wetenschappen en techniek enerzijds en de overige richtingen in het tso en bso anderzijds, blijft bestaan. Ideeën voor projecten worden geïntroduceerd in de provinciale thematische werkgroepen bestaande uit technische specialisten uit het onderwijs en socio-economische actoren. Een idee kan maar uitgroeien tot een project in een jaaractieplan indien het voldoet aan één van de opportuniteitscriteria, nl. de aansluiting van het idee op onderwijskundige en arbeidsmarktgerichte noden.

OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie***Poleyn***

In het Masterplan hervorming secundair onderwijs (Vla.Reg. 4.06.2013) lezen we dat in de eerste graad secundair onderwijs wetenschappen en techniek tot de basisdoelstellingen zullen horen.

In de prioritaire STEM-acties van de Vlaamse Regering, geformuleerd na de aanbevelingen van het STEM-Platform, wordt gesteld dat die vernieuwing van STEM-didactiek nodig is. En dat een centrum voor STEM-vakdidactiek dit tot stand kan brengen.

In de concrete acties wordt niet meer ingegaan op dit ‘centrum van STEM-didactiek’, maar worden enkele andere suggesties gedaan.

Op vandaag tonen verschillende studies echter aan dat er momenteel reeds wat vragen zijn rond de kwaliteit van het vak ‘Technologische opvoeding’. Leerkrachten geven dikwijls het vak ‘techniek’, zonder over specifieke competenties van dat vak te beschikken.

Wiskunde, wetenschappen, techniek en ICT worden vandaag van elkaar gescheiden, leerplannen zijn niet gesynchroniseerd. Dit is een gemiste kans omdat het juist essentieel is dat de STEM-componenten mekaar aanvullen en versterken. Dit is ook een aanbeveling van het recente SECURE onderzoek.

Er gebeurt te weinig vakdidactisch onderzoek voor STEM. De STEM-vakdidactiek is ondervertegenwoordigd in de lerarenopleiding. Op de hoorzitting werd aangehaald dat zij gemiddeld maar 9 tot 12 van 180 studiepunten kunnen besteden aan wereldoriëntatie. Dit is onvoldoende.

Zijn er plannen om het bekwaamheidsbewijs ‘techniek’ te beperken tot wie effectief het vak techniek heeft gevolgd? Of via EVC de gelijkwaardigheid kan aantonen?

Het huidige stelsel van bekwaamheidsbewijzen voor vakken in het secundair onderwijs maakt een indeling in ‘vereiste’, ‘voldoende geachte’ en ‘andere’ bekwaamheidsbewijzen. Als ‘vereiste’ bekwaamheidsbewijzen zijn die studiebewijzen opgelijst die een geschikte opleiding tot leraar voor het vak garanderen. Voor het TV techniek in de eerste graad is dat de bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs, technisch technologische opvoeding (en de voorlopers daarvan). Bij de eerstvolgende actualisatie van de betreffende reglementering zal ook de nieuwe benaming, namelijk bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs techniek, opgenomen worden. Deze is ingevoerd conform artikel 55quinquies, §3 van het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Daarmee zijn de vereiste bekwaamheidsbewijzen voor het vak techniek beperkt tot wie het onderwijsvak techniek gevolgd heeft.

De ‘voldoende geachte’ bekwaamheidsbewijzen zijn traditioneel ruim omschreven. Het behoort tot de bevoegdheid van de aanwervende instantie om te oordelen of een kandidaat met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs over de nodige vakkennis beschikt om aangesteld te kunnen worden. ‘Andere’ bekwaamheidsbewijzen vormen in principe alleen een noodoplossing en moeten aan een minimumniveau beantwoorden. Er zijn momenteel geen plannen om ingrijpende wijzigingen door te voeren in het stelsel van bekwaamheidsbewijzen.

Onderzoekt de minister de mogelijkheid tot integrale competenties m.b.t. wetenschappen, techniek, wiskunde en ICT?

We zijn ervan overtuigd dat een geïntegreerde aanpak van wetenschappen en techniek een

belangrijke aspect is dat in ons onderwijs aan bod moet komen. Leerlingen moeten weten dat onderzoek en innovatie meer en meer op een interdisciplinaire manier gebeuren. Daarom voorziet het STEM-actieplan in meerdere acties die interdisciplinariteit bevorderen. In het masterplan secundair onderwijs bevorderen we daarnaast de geïntegreerde aanpak door het competentiegericht formuleren van eindtermen en het koppelen van het curriculum aan sleutelcompetenties.

Wat is de stand van zaken van de oprichting van een Centrum van vakdidactiek, wat als prioriteit werd beschouwd door het STEM-platform? Werd reeds contact genomen met de lerarenopleiding techniek?

Er wordt niet gekozen voor de oprichting van een Centrum van Vakdidactiek. Op advies van het STEM-platform wordt geopteerd voor acties die de vakdidactiek versterken. Volgende acties werden in dit kader reeds genomen:

- het reflectie-instrument dat door de VLOR ontwikkeld wordt om leraren te laten reflecteren over hun didactische praktijk. Het reflectieproces wordt ondersteund door actueel STEM- didactisch onderzoek en inspirerende praktijkvoorbeelden.
- de publicatie door de onderwijsinspectie van haar bevindingen in de 'Onderwijsspiegel' 2014 over de stand van zaken rond STEM naar aanleiding van haar onderzoek in het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs tijdens het schooljaar 2012-2013.
- het opnemen van een thema rond STEM bij de oproepen binnen het innovatiefonds lerarenopleiding. Bedoeling is om de lerarenopleidingen te stimuleren om de STEM-didactiek in het basis- en secundair onderwijs te verbeteren. In het basisonderwijs ligt de focus op de didactiek voor techniek en in het secundair onderwijs op een meer geïntegreerde aanpak van wetenschappen en techniek.
- het toevoegen aan de beheersovereenkomsten van de expertisenetwerken en het regionaal netwerk lerarenopleidingen van een extra clausule om acties op te zetten ter verbetering van STEM didactiek. De expertisenetwerken ontwikkelen daarbij ook een leergemeenschap en een netwerk tussen STEM -leerkrachten binnen en buiten de school. Ze betrekken hierbij bestaande netwerken zoals lerarenverenigingen en andere netwerken voor leraren, bestaande relevante steunpunten, de expertisecellen wetenschapscommunicatie, internationale onderzoeksinitiatieven, e.d.m. Hierbij wordt extra geïnvesteerd in de professionalisering van zittende en toekomstige leraren in het basisonderwijs door wetenschappelijke onderbouwing van de didactiek voor STEM en voor techniek in het bijzonder.
- deze didactische vernieuwingen zullen ook verspreid worden via de Congressen Leraars Wetenschappen (jaarlijks) en Congressen Leraars Wiskunde (tweejaarlijks)

Is het VLOR-reflectie-instrument reeds publiek? Hoe wordt dit verder uitgewerkt?

Neen, dat is nog niet publiek. Er worden nog enkele kleinere aanpassingen gedaan aan het instrument. Vanaf het voorjaar van 2014 wordt het reflectie-instrument in gebruik genomen. Communicatie hierover zal worden voorzien.

Wat zijn de resultaten van de Onderwijsinspectie 2014 over de stand van zaken van STEM?

De resultaten zullen gepubliceerd worden in de ‘Onderwijsspiegel’ 2014.

Hoe kan de lerarenopleiding worden versterkt m.b.t. wetenschappen en techniek?

De hierboven vermelde acties hebben ook expliciet tot doel alle lerarenopleidingen te versterken door ze mee verantwoordelijk te maken en een voortrekkersrol te laten spelen bij de vernieuwing van wetenschappen en techniek.

De vrijwilligers die voorzien worden om thematische lessen in verband met STEM te geven, kunnen ook ingezet worden binnen de lerarenopleiding. Binnen de beleidsgroepen in het kader van de beleidsevaluatie van de lerarenopleiding wordt ook gewerkt aan het versterken ervan, met aandacht voor vakdidactiek (beleidsgroep onder de titel: ‘inhoud en uitstroom van de lerarenopleiding’).

Op welke manier zal de minister wetenschappen en techniek versterken in de basisvorming?

Een eerste stap is dat wetenschappen en technologie duidelijk uitgebouwd en ook een duidelijke plaats krijgen in het basiscurriculum. Wetenschappen en techniek zijn sleutelcompetenties die tot het basispakket horen van alle leerlingen. Zo hebben we dat ook opgenomen in het masterplan SO. Daarom heb ik in de derde graad van het lager onderwijs gekozen om Wereldoriëntatie te vervangen door een afzonderlijk leergebied voor enerzijds Wetenschappen en Techniek en anderzijds Maatschappelijke vorming. Dergelijke opsplitsing maakt duidelijk dat deze inhouden een belangrijke plaats in het curriculum innemen.

De maatregel laat bovendien toe om bijzondere leermeesters specifiek opgeleid in de didactiek van wetenschappen en techniek te voorzien. We onderzoeken ook of de opsplitsing leidt tot consistente gehelen van ontwikkelingsdoelen/eindtermen en of er een aanpassing van de ontwikkelingsdoelen/eindtermen noodzakelijk is. Tot slot kan de maatregel nascholingsorganisaties en lerarenopleidingen ertoe aanzetten om extra aandacht te besteden aan deze inhouden.

Het STEM-platform stelde voor gastdocentes rond STEM aan te spreken. Op vandaag kunnen voordrachtgevers ingeschakeld worden in HBO-verpleegkunde, 2^e en 3^e graad ballet KSO, 3^e graad TSO en 3^e & 4^e graad BSO. Zal de minister voorstellen dit uit te breiden?

Het is niet de bedoeling deze gastlesgevers in te schakelen binnen het systeem van de schoolexterne voordrachtgevers. Het betreft in de STEM -context vrijwilligers die thematische (occasionele) lessen geven over specifieke onderwerpen waarover onderzoek gedaan wordt of waarin bedrijven zich hebben gespecialiseerd enz. Dat is ook nu al mogelijk.

Door actief op zoek te gaan naar deze vrijwilligers en het aanbod gesystematiseerd kenbaar te maken, willen we scholen op ruimere schaal stimuleren hiervan gebruik te maken.

Vanderpoorten

Wie zal de taak van "techniekcoach" op zich kunnen/mogen nemen?

Techniekcoaches zullen we rekruteren onder ervaren mannen of vrouwen die werken of

gewerkt hebben in een technische sector en die zich op vrijwillige basis willen engageren om basisscholen te helpen bij het uitbouwen van technieklessen. Bij uitbreiding kan het ook gaan om leerkrachten (uit het basisonderwijs) die zeer ervaren zijn in het werken rond techniek en dit eveneens op vrijwillige basis aan andere leerkrachten door willen geven, ook buiten de eigen school. Er wordt ook een korte vorming voor techniekcoaches voorzien, zodat de techniekcoaches volgens dezelfde uitgangspunten werken.

Vermeiren

Wij zijn tevreden met de ondersteuning van de leraren basisonderwijs voor techniek. Zo komen er naast vakleraren voor wetenschappen en techniek ook techniekcoaches. Welke bijkomende vormen van ondersteuning worden mogelijk nog voorzien?

De verdere ondersteuning situeert zich voornamelijk in het ontwikkelen van een gedegen vakdidactiek voor techniek in het basisonderwijs. Hiervoor worden verschillende acties opgezet, onder andere:

- de VLOR ontwikkelde een STEM -reflectie-instrument dat gekoppeld is aan de VLOR-review 'Goesting in STEM'. Het is een instrument om leraren basisonderwijs te laten reflecteren over hun didactische praktijk. Het reflectieproces wordt ondersteund door actueel STEM -didactisch onderzoek en inspirerende praktijkvoorbeelden.
- bij de oproepen binnen het innovatiefonds lerarenopleiding is een thema rond STEM opgenomen om lerarenopleidingen te stimuleren om de STEM -didactiek in het basis- en secundair onderwijs te verbeteren. In het basisonderwijs ligt de focus op de didactiek voor techniek en in het secundair onderwijs op een meer geïntegreerde aanpak van wetenschappen en techniek.
- aan de beheersovereenkomsten van de expertisenetwerken en het regionaal netwerk lerarenopleidingen zal een extra clausule toegevoegd worden om acties op te zetten ter verbetering van de STEM -didactiek. Hierbij wordt extra geïnvesteerd in de professionalisering van zittende en toekomstige leraren in het basisonderwijs door wetenschappelijke onderbouwing van de didactiek voor STEM en voor techniek in het bijzonder.

Het is positief dat bestaande, niet-schoolse STEM-initiatieven zullen worden gebundeld en beter kenbaar zullen gemaakt worden. Op welke manier zullen deze initiatieven beter kenbaar gemaakt worden? Via welke kanalen?

Er zijn twee pistes om deze initiatieven kenbaar te maken.

We geven de STEM-academie vorm. Dit houdt in dat de organisatoren van initiatieven die onder het label STEM -academie kunnen vallen, samengebracht worden met het oog op een grotere zichtbaarheid, uitrol over heel Vlaanderen, een vaste benaming, ...

Anderzijds willen we ook alle mogelijke initiatieven, van verschillende organisatoren aanmoedigen hun project kenbaar te maken via de WIN-website (wetenschapsinformatie-netwerk) van EWI. Deze is ook gekoppeld aan de campagne "Richting Morgen".

Heeft minister kennis genomen van project SECURE?

Ja, ik heb hiervan kennis genomen.

Zal de minister de aanbevelingen van dit project meenemen in zijn beleid?

Ik ben het er mee eens dat de aanbevelingen en ook de onderliggende data van het SECURE-project een belangrijke bron van informatie zijn waarmee het STEM -beleid verder kan worden uitgewerkt.

OD 4.9 Topsportscholen evalueren en topcultuurscholen mogelijk maken*Vanderpoorten***Wat is de stand van zaken van de "topcultuurscholen"? hoe evolueert hun aantal leerlingen en is er reeds een doorlichting/evaluatie gemaakt?**

Ik heb beslist om het topcultuurstatuut niet verder in te voeren omwille van zowel inhoudelijke als budgettaire redenen. Zo is het niet evident om criteria te bepalen op basis waarvan het topcultuurstatuut aan een school kan verleend worden zonder het gelijkheidsprincipe niet te schenden. In tegenstelling tot het topsportstatuut voor scholen, dat destijds werd ingevoerd samen met de oprichting van afzonderlijke topsportrichtingen. Daarvoor werd toen een globaal topsportconvenant afgesloten tussen de bevoegde ministers voor Sport en Onderwijs, de representatieve verenigingen van schoolbesturen en GO! en de bevoegde sportinstanties (vb. Bloso). Dat convenant heeft geleid tot specifieke reglementaire initiatieven waaronder een bijzondere – en meer gunstige – lerarenomkadering voor topsportrichtingen. Uit verdere contacten met de cultuursector bleek dat eigenlijk vooral voor ballet een noodzaak bestaat tot oprichting van een topcultuurschool. De oprichting van een brede topcultuurschool vergt bovendien verregaande budgettaire gevolgen waarbij er momenteel andere prioriteiten zijn.

OD 4.10 Ondernemerschapscompetenties bevorderen*Bouckaert***Eerste alinea: waarom is een verlenging van de proefperiode nodig? Zijn er problemen opgedoken inzake de vervanging van leraren tijdens hun bedrijfsstage?**

Er werd een Forum Ondernemend Hoger Onderwijs opgericht met instellingen voor hoger onderwijs en andere actoren die actief zijn rond ondernemend hoger onderwijs. De leden van dit Forum geven zelf richting aan hun verdere werking. Er zijn alvast twee inhoudelijke forumdagen gepland komend voorjaar: één rond het statuut student-ondernemer en één rond het evalueren van competenties.

Er zijn geen problemen opgedoken. Wel is een herhaling van het proefproject wenselijk om een aantal zaken verder uit te klaren. Zo blijkt dat stageplaatsen best gevonden worden, door ter plaatse een bedrijf binnen te stappen en een afspraak te maken. Mijn inziens zouden leraren dus gestimuleerd moeten worden om dit zelf te doen. Bij een herhaling van dit experiment zal dus gekeken kunnen worden of dit haalbaar is.

Verder moet uitgeklaard worden of dit een eenmalig succesverhaal is of dat er grotere groepen leraren zijn die tot een bedrijfsstage gestimuleerd kunnen worden.

Tot slot is het ook wenselijk een aantal praktische zaken verder op punt te zetten, vooraleer de mogelijkheid tot verdere veralgemening overwogen kan worden.

Derde alinea: welke specifieke acties voorziet de minister in het hoger onderwijs?

Vanuit de verschillende Vlaamse overheden die het Actieplan Ondernemend Onderwijs opstelden en verder uitvoering geven werd een Forum Ondernemend Hoger Onderwijs opgericht, waarbij het Agentschap Ondernemen/VON het initiatief neemt om alle partijen samen te krijgen, mede met ondersteuning van andere overheden zoals het departement Hoger Onderwijs van het ministerie van Onderwijs. Het forum is een plaats van ontmoeting, kennis- en ervaringsdeling, waar instellingen voor hoger onderwijs (docenten, coördinatoren, profs, ...), studenten en andere actoren die actief zijn rond ondernemend hoger onderwijs, elkaar inspireren en gezamenlijk tot verrijking en vooruitgang kunnen komen.

Naast twee inhoudelijke forumdagen, één rond het statuut student-ondernemer en één rond het evalueren van competenties, zal er in april 2014 ook een themadag Ondernemend Hoger Onderwijs plaatsvinden voor een 'breed publiek' dat op alle mogelijke manieren bezig is met ondernemend hoger onderwijs, waarbij bijzondere aandacht wordt gegeven aan minder voor de hand liggende richtingen. Het departement Hoger Onderwijs is actief betrokken bij al deze initiatieven.

*Vermeiren***Welke acties zullen er in het hoger onderwijs worden genomen ter bevordering van kennisdeling tussen de instellingen voor hoger onderwijs en andere actoren die actief zijn rond ondernemend hogeronderwijs?**

Vanuit de verschillende Vlaamse overheden die het Actieplan Ondernemend Onderwijs opstelden en verder uitvoering geven werd een Forum Ondernemend Hoger Onderwijs opgericht, waarbij het Agentschap Ondernemen/VON het initiatief neemt om alle partijen samen te krijgen, mede met ondersteuning van andere overheden zoals het departement Hoger Onderwijs van het ministerie van Onderwijs. Het forum is een plaats van ontmoeting, kennis- en ervaringsdeling, waar instellingen voor hoger onderwijs (docenten, coördinatoren,

professoren, ...), studenten en andere actoren die actief zijn rond ondernemend hoger onderwijs, elkaar inspireren en gezamenlijk tot verrijking en vooruitgang kunnen komen. Naast twee inhoudelijke forumdagen, één rond het statuut student-ondernemer en één rond het evalueren van competenties, zal er in april 2014 ook een themadag Ondernemend Hoger Onderwijs plaatsvinden voor een ‘breed publiek’ dat op alle mogelijke manieren bezig is met ondernemend hoger onderwijs, waarbij bijzondere aandacht wordt gegeven aan minder voor de hand liggende richtingen. Het departement Hoger Onderwijs is actief betrokken bij al deze initiatieven.

Wordt er een nieuwe editie van Proleron opgestart (na Proleron en Proleron bis)?

Er werd een Forum Ondernemend Hoger Onderwijs opgericht met instellingen voor hoger onderwijs en andere actoren die actief zijn rond ondernemend hoger onderwijs. De leden van dit Forum geven zelf richting aan hun verdere werking. Er zijn alvast twee inhoudelijke forumdagen gepland komend voorjaar: één rond het statuut student-ondernemer en één rond het evalueren van competenties.

Er wordt geen nieuwe editie van Proleron opgestart. De daarvoor beschikbare Europese middelen kunnen niet ingezet worden een herhaling.

OD 5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken***Bouckaert***

Zij-instromers: Geldt de aangekondigde anciënniteitsaanpassing ook voor diegenen die al eerder de stap naar het onderwijs vanuit de private sector hebben gezet en wiens anciënniteit relevant is, en indien niet, rijst er dan geen probleem inzake het non-discriminatiebeginsel?

De bedoeling van deze maatregel is om nieuwe mensen voor het onderwijs aan te trekken. De maatregel is dan ook in eerste instantie bedoeld voor mensen die nog niet eerder in het onderwijs aangesteld zijn, er kan bij deze categorie dan ook geen sprake zijn van ongelijkheid.

Deckx

Welke concrete maatregelen zal u nog nemen in het leerkrachtenloopbaan debat? U vermeldt hier de vakleerkrachten en de zij-instroom. Plant u op korte termijn nog maatregelen om de uitval van jonge leerkrachten tegen te gaan en om de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep voor net afgestudeerden te vergroten? Welke?

Ik verwijs naar mijn antwoord op de actuele vraag in de plenaire vergadering nr.7 van 23 oktober 2013.

Demeyer

“Ik hoop het loopbaan debat verder te zetten en samen met de sociale partners tot een akkoord proberen te komen over een aantal specifieke deelmaatregelen, waarbij de focus in elk geval zal liggen op werkzekerheid en begeleiding van jonge leraren.”

Als er geen specifieke deelmaatregelen haalbaar zijn die gelden voor alle elementen van het personeelsbeleid voor bepaalde categorieën werknemers, is het dan niet wenselijk/nuttig om op zeer korte termijn (tegen 1 september 2014) proefprojecten mogelijk te maken waarin bestaande scholengemeenschappen kunnen proberen om de retentie van jonge leerkrachten te verhogen? We hebben het over een alternatieve vervangingspool waarbij ook oudere leerkrachten op vrijwillige basis kunnen worden ingezet in andere scholen dan die waaraan ze geaffecteerd zijn.

We denken daar inderdaad aan.

Helsen

In de beleidsbrief verwijst u naar het loopbaan debat dat ondertussen stopgezet is. Ik betreur dat het niet langer de ambitie is om voor het einde van deze legislatuur te komen tot een globaal loopbaan pact. Is een akkoord over deelaspecten haalbaar? Het verbeteren van de werksituatie voor beginnende leerkrachten is cruciaal. Welke initiatieven wil de minister nemen om de positie van de jonge leerkrachten alsnog te verbeteren?

Ik verwijs naar mijn antwoord op de actuele vraag in de plenaire vergadering nr.7 van 23 oktober 2013.

Vanderpoorten

De minister "hoopt" dat het lerarenloopbaandebat kan verder gezet worden. Welke deelmaatregelen "hoopt" en denkt hij nog te kunnen realiseren?

Ik verwijs naar mijn antwoord op de actuele vraag in de plenaire vergadering nr.7 van 23 oktober 2013.

Wat is de stavaza van het besluit m.b.t. de "zij-instroom"?

Het ontwerp van besluit wordt momenteel uitgewerkt. De voorziene ingangsdatum is 1 september 2014.

OD 5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten***Bouckaert*****Welke krachtlijnen zal die geplande regelgeving hebben?**

Begin oktober zijn de onderhandelingen over dit onderwerp met de sociale partners afgerond. De nieuwe maatregel is in werking getreden op 15 oktober 2013. Concreet komt het erop neer dat wie in een ambt van onderwijzer of kleuteronderwijzer aangesteld is met een ‘ander’ bekwaamheidsbewijs en een bewijs van inschrijving in een lerarenopleiding bachelor lager onderwijs, respectievelijk bachelor kleuteronderwijs levert, gedurende 5 jaar de hogere salarisschaal 300 krijgt in plaats van de tot nu toe altijd gangbare schaal 151. Die periode van 5 jaar moet het mogelijk maken om (deeltijds) les geven en studeren op een haalbare manier te combineren.

De geactualiseerde omzendbrief “Bekwaamheidsbewijzen in het gewoon basisonderwijs - PERS/2004/09 (MB)” licht de maatregel toe. De scholen zijn elektronisch op de hoogte gebracht van deze aanpassing en dit via zowel een attenderingsmail in Edulex eind oktober als via de Schooldirect-editie van 5 november. Tijdens de infosessies “Ronde van Vlaanderen” in Limburg en Oost-Vlaanderen (8 en 14 oktober) is de maatregel eveneens toegelicht.

OD 5.3 Competentieontwikkeling stimuleren

Vanderpoorten

Op de studiedag waar de beleidsevaluatie van de lerarenopleiding werd voorgesteld, is een werkplan gepresenteerd voor de rest van de legislatuur. Wat houdt dit in? Welke maatregelen voorziet de minister nog tijdens deze legislatuur te nemen?

In navolging van de beleidsevaluatie van de lerarenopleidingen worden tijdens deze legislatuur zes beleidsgroepen opgericht die, op basis van het werk van de commissie voor de evaluatie van de lerarenopleidingen, concrete beleidsvoorstellen moeten uitwerken.

De zes beleidsgroepen worden samengesteld rond volgende thema's:

- lerarenopleiders
- instroom in de lerarenopleiding
- inhoud en uitstroom van de lerarenopleiding
- stage
- aanvangsbegeleiding
- toekomst SLO en educatieve master.

Alle beleidsgroepen lopen van november 2013 tot juni 2014, met uitzondering van deze over de toekomst SLO en de educatieve master, die pas start, wanneer het nieuwe beroepsprofiel van de leraar beschikbaar is (voorzien januari 2014). Op het einde van de zes beleidsgroepen wordt er één geïntegreerd document opgemaakt, met alle beleidsvoorstellen, dat bezorgd zal worden aan de nieuwe Vlaamse Regering.

Elke beleidsgroep bestaat uit afgevaardigden van de lerarenopleidingen, de vakorganisaties, de werkgevers en binnen- en buitenlandse experts.

OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen

Kris Van Dijck

Welke stappen worden genomen om de intakeproef voor aspirant studenten in de lerarenopleiding vorm te geven en in te voeren?

De beleidsgroep ‘instroom in de lerarenopleiding’ zal zich hierover buigen en desgevallend concrete beleidsvoorstellen uitwerken.

OD 6.1 Het pedagogische partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen*Vanderpoorten*

Wat is de stand van zaken van de bevraging inzake schoolkosten? Zullen hieruit nog deze legislatuur beleidsmaatregelen voortvloeien?

Ik verwacht eerstdaags het rapport en verwacht er aanbevelingen te lezen zowel naar de scholen als naar het beleid toe. Ik zal deze aanbevelingen bekijken en nagaan in hoeverre ik hieromtrent nog actie kan ondernemen, eventueel nog voorbereidend werk kan doen.

OD 6.2 Brede scholen realiseren***Bouckaert***

De onderbouwing van de verlenging van de subsidie aan het steunpunt is vaag geformuleerd: “in te zetten op communicatie en ondersteuning rond mogelijke invulling van een brede school”. Vormt dit geen *carte blanche* voor het steunpunt?

De opdracht voor het Steunpunt Diversiteit en Leren voor 2014 is uiteraard veelzijdiger en omvangrijker dan wat in een zeer korte passage in de beleidsbrief kan worden weergegeven. Deze opdracht wordt vollediger uitgeschreven en wordt vastgelegd via het Ministerieel Besluit dat ook de subsidie voor 2014 regelt. Naast communicatie en ondersteuning blijft het Steunpunt zijn rol vervullen als consultant voor lokale Brede Schoolactoren, als wetenschappelijk onderzoeker, als verzamelaar en verspreider van expertise en als ondersteuner van het beleid op het niveau van de Vlaamse Overheid.

Lokale actoren die met een Brede School willen starten of ermee gestart zijn, doen nog steeds en zelfs steeds meer een beroep op de ervaring, gegevens en praktische expertise die het Steunpunt de afgelopen jaren verzamelde en onder meer verspreidde via brochures. Daarom had ik het Steunpunt gevraagd om in 2013 te starten met de ontwikkeling van één gebruiksvriendelijke website waar alle praktische en andere noodzakelijke info over Brede School in Vlaanderen en Brussel terug te vinden is. Op deze opdracht wordt in 2014 nog zwaarder ingezet, zodat het Steunpunt de website kan voltooien en online plaatsen.

Samen met mijn administratie volg ik net als de voorbije jaren nauw op in welke mate en hoe het Steunpunt de opdracht realiseert. De verlenging voor één jaar is ook een gevolg van een gunstige beoordeling van het degelijke werk van het Steunpunt de afgelopen jaren en geeft de volgende Vlaamse Regering tijd om te bekijken welke rol het Steunpunt al dan niet kan vervullen in het verdere Brede Schoolbeleid.

OD 6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid versterken:

Bouckaert

Welke zijn de knelpunten m.b.t. de sociale en andere voordelen?

Deckx

U plant decretale oplossingen voor de knelpunten die er zijn met betrekking tot sociale en andere voordelen m.b.t. het flankerend lokaal onderwijsbeleid. Welke mogelijke aanpassingen overweegt u?

Demeyer

**“Ik plan decretale oplossingen voor de knelpunten die er vandaag zijn met betrekking tot sociale en andere voordelen”;
aan welke knelpunten denkt de minister dan?;
hoe wil hij die dan meer concreet aanpakken?**

Vanderpoorten

Welke knelpunten m.b.t. de sociale en andere voordelen denkt de minister nog deze legislatuur weg te werken en op welke manier?

De keuzes die zullen worden gemaakt zullen het voorwerp zijn van overleg binnen de Vlaamse Regering. Vandaag kan daar nog niet dieper op ingegaan worden. Maar als voorbeeld kan ik verwijzen naar het leerlingenvervoer en de problematiek van de andere sociale voordelen.

OD 6.4 Scholengemeenschappen versterken***Bouckaert***

**Kijkt de minister niet al wat te ver vooruit want bezig met plannen voor 2017 en 2019?
Wat is het politieke draagvlak hiervoor?**

Het voorontwerp van decreet is in die mate ingrijpend dat het op het meso- en microvlak (GO!, koepels, schoolbesturen, lokale inspraakorganen...) zowel een cultuurwijziging, draagvlak als talrijke praktische voorbereidingen vergt. Daarom wordt de inwerkingtreding verschoven naar 2017. Het voorontwerp van decreet bevat ook tal van bepalingen waaraan de Vlaamse Regering in de volgende legislatuur uitvoering zal moeten geven. Ten slotte wordt vaak geopperd dat de overheid slechts doet aan korte termijnplanning en nooit een beleid op middellange, laat staan op lange, termijn uittekent wat nadelig is om ook op lokaal vlak een meerjarig schoolbeleid te ontwikkelen.

Deckx

wanneer plant u ontwerp in te dienen (zie ook OD 2.4)?

Zie mijn antwoord op OD 2.4.

Het is mijn intentie om nog deze legislatuur dit decreet aan het Vlaams Parlement ter stemming voor te leggen, dit is evenwel afhankelijk van de lopende gesprekken.

Demeyer

5.1: “in uitvoering van het decreet over de bestuurlijke schaalvergroting in het leerplichtonderwijs – dat ik bij het Vlaams Parlement zal indienen – zullen schoolbesturen de mogelijkheid krijgen om grote bestuurlijke entiteiten met rechtspersoonlijkheid te vormen”;

5.5: “de principes van de conceptnota zijn ondertussen vertaald in het voorontwerp van decreet betreffende de bestuurlijke schaalvergroting in het leerplichtonderwijs”;

6.4: “de principes zoals die werden uitgetekend in de conceptnota worden inmiddels vertaald in het voorontwerp van decreet betreffende de bestuurlijke schaalvergroting in het leerplichtonderwijs”;

Is de intentie om nog voor het einde van deze legislatuur tot een decreet te komen in de gegeven omstandigheden (na het ‘artikel 5-overleg’) nog haalbaar?

Zie mijn antwoord bij OD 2.4.

Is de timing die het voorontwerp voorstelt realistisch? Hoe wordt vermeden dat de bevoegdheid van scholengemeenschappen en “schoolbesturen met bijzondere kenmerken” overlappen in de periode dat ze beide bestaan?

Zie antwoord aan Mevr. Deckx inzake timing.

Zie bespreking in Commissie onderwijs (Commissievergadering nr. C65 – OND7 (2013-2014) – 14 november 2013)

Hoe wordt in gelijk welke schaalvergroting voorzien dat het overleg tussen personeel en bestuur evenwichtig kan zijn? In de eerste teksten was expliciet voorzien dat de officiële personeelsvertegenwoordigers in de grotere gehelen ook tijd kregen voor overleg en studie als deel van hun opdracht. Wordt dat principe behouden?

Zie bespreking in Commissie onderwijs (Commissievergadering nr. C65 – OND7 (2013-2014) – 14 november 2013)

Vanderpoorten

het aangekondigde decreet scholengemeenschappen is er nooit gekomen. In de plaats hiervan worden de bestaande scholengemeenschappen verlengd tot 2020 en wordt intussen een decreet bestuurlijke schaalvergroting voorbereid. Wat is de stand van zaken van dit decreet? Waarom werd het geweer van schouder veranderd?

Zie bespreking in Commissie onderwijs (Commissievergadering nr. C65 – OND7 (2013-2014) – 14 november 2013)

O.D 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken*Bouckaert*

Wat is de deadline voor dit voorstel voor een meer transparante en planmatige procedure? Wanneer zal het Parlement van dit voorstel op de hoogte gesteld worden?

Zie antwoord op vraag Kris Van Dijck.

Deckx

Niet alleen in centrumsteden worstelt men met capaciteit. Hoe staat u tegenover het voorstel van onder andere OVSG m.b.t het financieren van lokale DBFM projecten en infrastructuur die gedeeltelijk of tijdelijk als onderwijsruimte zullen fungeren? Plant u in dit kader overleg?

Ik zal nagaan in hoeverre dit voorstel aansluit bij de al door mijn administratie verzamelde mogelijke pistes met het oog op een hervorming van het Vlaams subsidie- en financieringsbeleid voor de scholenbouw en eventueel de al verzamelde pistes kan verrijken.

De Knop

Wanneer kan het voorstel voor een meer transparante en planmatige procedure /leidraad om capaciteitsmiddelen toe te kennen verwacht worden? Welke maatregelen omvat het voorstel?

Zie antwoord op vraag Kris Van Dijck.

In het najaar 2013 zal de minister opdracht geven om een capaciteitsmonitor te bouwen. Voor welke doeleinden wordt deze monitor in eerste instantie gecreëerd? Wie zal deze monitor kunnen consulteren?

De capaciteitsmonitor dient in 2013-2014 effectief ontwikkeld en getest te worden als een praktisch inzetbaar instrument. Deze monitor dient zowel bruikbaar te zijn voor de centrale planning van de betrokken overheidsactoren inzake scholenbouw (zoals onder andere AGION, GO!, centrale taskforce) als voor de werking van lokale taskforces capaciteit.

Het doel van deze oproep is om een rekenmodel te ontwikkelen en te testen dat op een wetenschappelijk verantwoorde manier toelaat de lokale capaciteitsbehoeften te berekenen op basis van een vergelijking tussen vraag- en aanbodzijde.

De monitor wordt in eerste instantie ontwikkeld op maat van een (lokale) regisseur die hiermee een beleid kan onderbouwen. Daarbij zal er voldoende aandacht nodig zijn voor het inbouwen van een aantal relevante parameters in de prognosemodellen die de lokale actoren toelaten om relevante aanvullende informatie toe te voegen aan de basisberekening teneinde de capaciteitsbehoeften nog beter in te schatten.

Als output verwacht ik een capaciteitsmonitor die toelaat om eventuele problemen in verband met capaciteit te detecteren en te voorspellen. Daarbij wil ik een rapportage van de resultaten zowel op macro-niveau als op lokaal niveau.

Welke capaciteitscriteria zijn er afgesproken met de onderwijskoepels en het GO! ? Wat houdt de oppuntstelling in en welke timing voorziet de minister?

Zie antwoord op vraag Kris Van Dijck.

Toekomstige uitbreidingen van capaciteit zullen onderdeel moeten uitmaken van een lokaal masterplan. Wat omvat dat masterplan? Wat zijn de opmaakcriteria? Welke partners moeten/kunnen hierbij betrokken worden? Op welk niveau ligt de besluitvorming?

Niet alle sleutels bij het stimuleren van masterplanning en het multifunctioneel en breed gebruik van (school)gebouwen liggen in handen van de minister van Onderwijs en Vorming. Dit vraagt om samenwerking met andere beleidsdomeinen, het inzetten op instrumenten (zoals opgesomd in volgende vraag) en bovenal een sterke lokale visie.

De minister ijvert voor een meerjarenbegroting capaciteit. Hoe is de minister van plan dit engagement deze legislatuur concreet te maken?

De minister wil op korte termijn komen tot een meer beheersmatige aanpak van de bestaande wachtlijsten scholenbouw (zie ook OD 8.1.). Welke acties plant de minister hiertoe? Wanneer kunnen deze verwacht worden?

In september 2012 heb ik reeds een nota aangaande nieuwe pistes inzake financiering onderwijsinfrastructuur voorgelegd aan de Vlaamse regering, waarin antwoorden op bovenstaande vragen aan bod kwamen. Ik wil hier dan ook graag naar verwijzen om de noodzaak van een meerjarenbegroting te bepleiten.

De Regering zal verslag uitbrengen over de capaciteitsinvesteringen en op basis daarvan lijkt het me aangewezen dat het parlement hierover een resolutie stemt.

Het dringende karakter van de capaciteitsnoden en de beperkte beschikbare tijd maken dat de lokale taskforces ook bij minder complexe dossiers regelmatig op moeilijkheden stuiten.

Als onderdeel van een meer structurele aanpak van de capaciteitsnoden en om deze meer ingebed te krijgen in een visie op efficiënt inzetten van de beschikbare middelen en gronden en deze gebouwen om te turnen naar andere toekomstige maatschappelijke noden, willen we daarom ook het aspect van multifunctioneel en breed gebruik van het gebouw stimuleren en een duurzame scholenbouw garanderen.

Bij de beoordeling van de dossiers bij AGION wordt de multi-inzetbaarheid van de schoolinfrastructuur als formeel criterium bekeken. Wat is de definitie van het criterium multi-inzetbaarheid? Welke andere criteria zullen er voortaan gelden bij de beoordeling van de dossiers bij AGION?

Een eenduidige en volledig sluitende definitie van multi-inzetbaarheid is niet eenvoudig te vinden.

Wel is het zo dat de actuele demografische ontwikkelingen vragen om een voorzieningenbeleid dat de principes van vooruitziendheid, herbruikbaarheid, combineerbaarheid en multifunctionaliteit voorop stelt.

Op het niveau van het gebouw zou er bijvoorbeeld gepleit kunnen worden om voorzieningen zo te ontwerpen dat ze gemakkelijk een bestemmingswisseling aankunnen.

Ook kunnen voorzieningen zoveel mogelijk geïntegreerd worden in multifunctionele accommodaties (MFA) of op campussen waarin ruimtes en gebouwen van bestemming kunnen wisselen volgens de behoeften van de verschillende gebruikers van het gebouw.

Door voorzieningen onder te brengen in multifunctionele accommodaties kunnen ook

mogelijkheden gecreëerd worden voor een inhoudelijke samenwerking tussen verschillende maatschappelijke actoren. De koppeling van infrastructurele aan inhoudelijke samenwerking zorgt immers voor dubbele winst.

Hoe dan ook zal dit nog verder dienen besproken te worden in overleg met de raad van bestuur van AGION.

Wat betreft de andere criteria, zie antwoord op vraag Kris Van Dijck.

Demeyer

In een persmededeling naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2013 stelde de VR het volgende: *“Er wordt tevens nu al afgesproken dat ook in de begroting 2014 een bijkomend vastleggingskrediet van 60 mio euro zal ingeschreven worden voor gebouwen onderwijs (50/50 aan te wenden voor klassieke wachtlijsten en voor dringende capaciteit).”* de ambitie om (minstens) 30 miljoen euro in te schrijven voor de klassieke wachtlijsten vinden we niet onmiddellijk terug in de beleidsbrief of in de begrotingsvoorstellen; kunt u bevestigen dat deze ambitie voor 2014 gehandhaafd wordt en aangeven op welke manier deze middelen zijn voorzien?

Deze ambitie is wel degelijk gehandhaafd want de 30 mio euro voor de klassieke wachtlijsten staat ingeschreven in de begroting.

Durnez

In de gemeenten Antwerpen, Asse, Denderleeuw, Gent, Grimbergen, Halle, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Tienen, Turnhout, Vilvoorde en Wervik zijn er lokale taskforces capaciteit operationeel.

Samen met de onderwijskoepels en het GO! wordt er gewerkt aan een voorstel voor een meer transparante en planmatige procedure om de capaciteitsmiddelen in de toekomst toe te kennen. Dit moet resulteren in een leidraad en vergelijkbaar opvolgdocument dat door alle taskforces kan worden gebruikt.

Zo zullen de capaciteitscriteria die afgesproken zijn met de onderwijskoepels en het GO! verder op punt stellen. Toekomstige uitbreidingen van capaciteit zullen onderdeel moeten uitmaken van een lokaal masterplan om zo te komen tot een meer duurzame invulling van de toegekende middelen. Om de budgettaire impact van de capaciteitsproblematiek beheersbaar te houden en te spreiden in de tijd, zal er geijverd worden voor een meerjarenbegroting capaciteit.

Titel ‘Het onderwijs in centrumsteden versterken’ klopt niet met de. Tienen, Wervik en een aantal andere opgesomde gemeenten zijn geen centrumsteden. Kan hiervoor een nieuwe doelstelling/ titel aangemaakt worden? De capaciteitsproblematiek is er niet enkel in de centrumsteden.

De opmerking klopt dat de vlag niet volledig de lading dekt. Waar een aantal jaren geleden werd ingeschat dat de gevolgen van de demografische golf zich voornamelijk zouden laten voelen in de centrumsteden, zijn ondertussen ook de gevolgen hiervan ondervonden in een aantal andere gemeenten dan de centrumsteden. Een meer toepasselijke titel is inderdaad beter, ook naar communicatie toe, bijvoorbeeld ‘Aanpak van de capaciteitsproblematiek’.

Bij het bepalen van de capaciteitsproblemen in steden met veel deelgemeenten wordt geen rekening gehouden met de concentratie van leerlingen in het centrum. Op die manier komen deze scholen niet in aanmerking voor de opstart van een taskforce. Dit terwijl de druk op die scholen wel heel groot blijkt te zijn. Kan dit meegenomen worden bij het bepalen van de criteria?

Het oprichten van een lokale taskforce gebeurt op basis van een lokale analyse, na advies van het ministerie van Onderwijs.

De criteria zijn dan ook niet opgesteld met het oog op het aanduiden van gemeenten met een capaciteitsproblematiek. De criteria zijn opgesteld op projectniveau met het oog op een selectie binnen een lokale taskforce van projecten die een duurzame uitbreiding van de capaciteit te weeg zullen brengen.

Een van de criteria die worden meegenomen, stelt reeds dat de lokale taskforces, op basis van een lokale analyse, dienen aan te geven welke districten, wijken of deelgemeenten binnen het grondgebied van de fusiegemeente het meest te kampen hebben met een capaciteitsproblematiek in het onderwijs. Ook binnen deze gebieden kan een onderscheid worden gemaakt naargelang de hoogdringendheid. Op die manier kan dus rekening gehouden met mogelijke hogere concentraties in het centrum.

Kris Van Dijk

Hoe zal de procedure voor het toekennen van capaciteitsmiddelen in de toekomst eruitzien? Welke criteria zal deze procedure bevatten?

Op mijn initiatief werden reeds een aantal vergaderingen georganiseerd met onder meer het departement OV, AGIO en de onderwijskoepels (VSKO, OVSG en GO!) om enerzijds de procedure voor de toekenning van capaciteitsmiddelen naar de toekomst toe te verfijnen en anderzijds een set van criteria op te lijsten die kunnen gebruikt worden voor de verdeling van de middelen.

Op 24 oktober laatstleden vond een vergadering plaats in de kantoren van AGIO waarbij de basistekst werd afgerond. Er wordt momenteel gewerkt aan de definitieve tekst. Op basis hiervan zullen de knelpunten en overeenkomsten duidelijk worden. Deze tekst zal vervolgens aan de Vlaamse regering worden bezorgd. Het is de bedoeling dat deze tekst nog voor het einde van het jaar door de Vlaamse regering wordt besproken.

Op welke manier denkt u tot een meer beheersmatige aanpak van de bestaande wachtlijsten te komen?

Op 15 mei 2013 werd een overleg opgestart om het bestaande normatieve kader van prioritaire besteding van de middelen voor het gesubsidieerd onderwijs te laten herbekijken door het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGIO) en de koepels van het gesubsidieerd onderwijs (VSKO, OVSG en POV). Wij bekijken met de onderwijskoepels een bijsturing van de gebruikte procedures voor. Ik denk dat het onderwerp voldoende belangrijk is dat er een goed overleg is met het oog op het creëren van een breed draagvlak. Zeker gezien het verschil in situatie tussen de verschillende netten van het gesubsidieerd onderwijs.

OD 6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's sneller erkennen***Bouckaert*****Of en in welke mate kan er nog tijdens deze legislatuur een akkoord binnen de Benelux bereikt worden?**

Het Benelux-secretariaat pleitte na ambtelijke overlegvergaderingen en een workshop in 2012 en 2013 voor het politiek akkoord tot automatische erkenning van de hogeronderwijsdiploma's in de Benelux:

- Bachelor = Bachelor,
- Master = Master

Alleen de Nederlandse minister Bussemaker had eerder aangegeven dat zij dit - op dit moment - niet wenselijk vindt.

Luxemburg, dat momenteel de Benelux Unie voorziet, had voorgesteld de discussie naar het ministeriële niveau op te tillen en het te bespreken op het Benelux-overlegplatform van 12 november 2013. De drie buitenlandministers van de Benelux willen de grensoverschrijdende erkenning van diploma's bevorderen. Ze willen komen tot een systeem van automatische grensoverschrijdende erkenning van bachelors en mastersdiploma's alsook beroepskwalificaties. Luxemburg neemt het initiatief om de vijf ministers van hoger onderwijs samen te brengen.

Kris Van Dijck**U stelt dat u voor een aantal categorieën van personen een vrijstelling van de bijdrage in de kosten van het onderzoek met betrekking tot de erkenning van buitenlandse studiebewijzen zal voorzien. Welke categorieën zijn dit? Zal u ook rekening houden met inburgeraars?**

Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. Bovendien werd decretaal de mogelijkheid voorzien voor de Vlaamse Regering om het bedrag voor andere doelgroepen te differentiëren.

In een besluit van de Vlaamse Regering dat momenteel wordt voorbereid wordt voorzien dat voor volgende personen die houder zijn van een buitenlands studiebewijs de financiële bijdrage aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van hun buitenlandse studiebewijs op nul euro wordt bepaald:

1° personen met het federale OMNIO-statuu;

2° personen die op het moment van hun erkenningsaanvraag kunnen bewijzen dat ze:

- a) een leefloon krijgen van een OCMW;
- b) inburgeraar zijn en een inburgeringscontract hebben ondertekend;
- c) als werkzoekende een lopende trajectovereenkomst hebben met de VDAB;
- d) als werkzoekende een actieplan hebben of deelnemen aan een begeleidingsactie van Actiris of zijn partners waarmee een overeenkomst werd gesloten.

Voor personen die na de ontvangst van een negatieve erkenningsbeslissing binnen een termijn van zes maanden na die negatieve erkenningsbeslissing opnieuw een erkenningsaanvraag indienen voor de erkenning van hun buitenlandse studiebewijs op een lager kwalificatieniveau, wordt de financiële bijdrage aan de erkenningsautoriteit voor het tweede erkenningsonderzoek ook op nul euro gezet.

OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken***Bouckaert*****Kan dit rapport nog in het parlement besproken worden?**

Art 21 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 dat de werking regelt van de commissie, die de evaluatie van de PBD's, SNPB en POC's uitvoert, stelt dat de commissie een samenvattend rapport dient in te dienen, uiterlijk drie maanden nadat alle te evalueren organisaties daadwerkelijk zijn geëvalueerd. Op basis van dit artikel en de timing van de evaluatiecommissie, verwacht ik de rapporten van de individuele organisaties en het samenvattend rapport in de maand februari 2014. Een bespreking in het Vlaams parlement voor de verkiezingen is dus nog mogelijk.

OD 7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen*Vanderpoorten*

Er is een rechtsgrond gecreëerd waardoor de inspectie het geïntegreerde GOK- en zorgbeleid kan controleren? Hoe stringent is deze rechtsgrond? Is het mogelijk dat scholen die het niet zo ernstig nemen met hun GOK- en zorgbeleid toch een positieve evaluatie krijgen? Is de inspectie bijkomend geschoold om dit kwaliteitsonderdeel te controleren?

De rechtsgrond is weinig stringent, omdat het voeren van een GOK- en zorgbeleid geen erkenningsvoorwaarde is. De bevindingen van de onderwijsinspectie kunnen enkel opgenomen worden binnen opmerkingen over algemeen beleid van de onderwijsinstelling zonder dat deze, eventueel ongunstige, vaststellingen een invloed hebben op het advies. De onderwijsinspectie hoeft niet bijkomend geschoold te worden om dit aspect van het functioneren van een school te controleren omdat het nu al tot de competenties van de inspecteurs basisonderwijs behoort.

OD 7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen

Bouckaert

Is de evaluatie van de praktische uitvoering van het inschrijvingsrecht in scholen al afgerond? Zo niet, wanneer dan wel?

De evaluatie die dit najaar gebeurt, verloopt als volgt:

- september – oktober 2013: Inventaris van sterktes en knelpunten op basis van nota's, vragen, aanbevelingen, enz. vanuit diverse actoren uit het onderwijsveld uit de periode september 2012-september 2013;
- november 2013: Inventaris van lokale evaluaties door LOPs, verwerking in de lijst van te versterken elementen/knelpunten;
- november – december 2013: gesprekken met het werkveld:

Op basis van deze feedback vanuit de LOPs en de gesprekken met het werkveld zal een oplistening gemaakt worden van elementen die op korte termijn versterkt en/of bijgestuurd kunnen worden. Het rapport zal dan ook focussen op de elementen die vanuit het werkveld als meest prioritair naar voor geschoven worden. Dit rapport zal rond de jaarwisseling afgerond zijn. Begin 2014 zullen de resultaten meegedeeld worden aan de leden van de Commissie onderwijs'.

Overige elementen (waaronder elementen die enkel op langere termijn kunnen opgenomen worden) worden in voorjaar 2014 verder onderzocht. Eventueel wordt bijkomende informatie opgevraagd. Waar nodig worden deze elementen opgenomen in de beleidsaanbevelingen voor de volgende legislatuur.

De Knop

Er is dit najaar een evaluatie gepland van de implementatie van het nieuwe decreet inschrijvingsrecht, waarbinnen knelpunten worden opgelijst. Wat zijn de stappen in het evaluatieonderzoek? Wanneer kunnen de resultaten verwacht worden?

Zie antwoord Bouckaert

Helsen

De minister wil de wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen. Een dubbele inschrijving wordt vastgesteld in Discimus. OVSG heeft een voorstel ingediend om de koppeling te maken met het centraal inschrijvingsregister. Wie in een andere school gaat inschrijven, annuleert daarmee automatisch de eerste inschrijving. Scholen zouden dan ook gewaarschuwd worden als de inschrijving ongedaan gemaakt wordt. In de commissievergadering van 26 september 2013 verwijst de minister naar een issue dat nog moet worden opgelost, vooraleer dit mogelijk is. Dit issue betreft een interferentie met kinderen die naar het buitengewoon onderwijs gaan of niet moeten gaan. Is dit issue intussen uitgeklaard?

Discimus biedt nu al zicht op dubbele inschrijvingen. Het voorstel van OVSG houdt in dat in Discimus een inschrijving automatisch een eerdere inschrijving overschrijft. De administratie onderzoekt dit voorstel naar haalbaarheid op juridisch en technisch vlak en dit in het kader van de evaluatie van het inschrijvingsrecht (najaar 2013).

Het inschrijvingsrecht hebben we in het leven geroepen om een aantal doelstellingen te behalen. Zo willen we optimale leer- en ontwikkelingskansen realiseren voor alle leerlingen, uitsluiting en segregatie en discriminatie vermijden, en een sociale mix en cohesie bevorderen. In maart 2011 keurden we het inschrijvingsrecht goed. Sinds de implementatie ervan, duiken er onduidelijkheden op.

In de commissievergadering van 26 september 2013 hebben we al verschillende elementen besproken, en verwees de minister naar de evaluatie van het decreet die we dit najaar mogen verwachten.

De algemene tendens van de opmerkingen vanuit het veld is dat het decreet er mag blijven, maar dat het aangepast moet worden. Een van de voorstellen is om de lokale implementatie te ondersteunen. Er zijn nog te veel punten in het aanmeldings- en inschrijvingsproces waar het fout kan lopen, en soms ook fout loopt. De aanmeldingsystemen, het technisch falen van de software die gebruikt wordt, het extra werk voor de scholen, en zo verder.

Graag de vraag aan de minister of er in de evaluatie van het inschrijvingsdecreet aandacht voor zal zijn. Welke ondersteuning is nodig om het decreet goed te implementeren? Hoe wil de minister dit aanpakken? Op welke manier zal het zo duidelijk mogelijk voor de ouders worden gemaakt?

Momenteel worden in het kader van de evaluatie van de implementatie van het decreet de lokale evaluaties opgevraagd die de Lokale Overlegplatforms gemaakt hebben of momenteel maken. Daarnaast worden de LOP-voorzitters bevraagd in een focusgroep. Indien er nood blijkt aan (bijkomende) ondersteuning voor de lokale implementatie zal dit hierbinnen aan bod komen.

In het inschrijvingsdecreet is opgenomen dat de Vlaamse Regering het model bepaalt van een inschrijvingsregister. Dit model zou moeten gelden vanaf de inschrijvingen met het oog op het schooljaar 2013-2014, het huidige schooljaar dus. Het definitieve model van het inschrijvingsregister is echter nog altijd niet bepaald en bijgevolg nog steeds niet beschikbaar. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 bepaalt dat AgODi het model van het inschrijvingsregister bepaalt. AgODi heeft enkele tijdelijke modellen opgesteld die zijn toegevoegd als bijlage aan de omzendbrieven BaO/2012/03 en SO 2012/03 betreffende het inschrijvingsregister. Uit de omzendbrief SO2012/03 leren we dat “Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) wil verdergaan op de ingeslagen digitale weg. Daarom is het de bedoeling om het inschrijvingsregister te integreren in het schoolsoftwarepakket.” We leren uit dezelfde omzendbrief dat het niet haalbaar is gebleken voor de inschrijvingen van dit schooljaar. De modellen van inschrijvingsregister die via omzendbrief SO 2012/03 en wellicht ook die via omzendbrief BaO 2012/03 ter beschikking worden gesitueerd in een overgangsfase en moeten we bijgevolg als tijdelijk beschouwen.

Wanneer komt aan deze overgangsfase een einde en mogen we het definitieve model voor het basisonderwijs en voor het secundair onderwijs verwachten? Welke obstakels dienen nog weggenomen te worden?

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) stelt zowel voor het basis- als voor het secundair onderwijs modellen van inschrijvingsregister ter beschikking. Zowel voor de scholen die gewoon als voor de scholen die buitengewoon onderwijs aanbieden, zijn er afzonderlijke modellen opgemaakt voor de inschrijvingen met en zonder dubbele contingentering. De modellen geven aan welke gegevens voor elke school of vestigingsplaats minimaal moeten worden bijgehouden in het capaciteitenblad, de leerlingenfiche en het registerblad.

Het schoolbestuur beslist zelf hoe ze het inschrijvingsregister (en ook de wijzigingen) bijhoudt. Dat kan elektronisch of op papier. AgODi heeft aan de schoolsoftwareleveranciers de nodige informatie bezorgd om de inschrijvingsregisters te integreren in de schoolsoftwarepakketten voor de scholen.

Het inschrijvingsrecht bepaalt dat een schoolbestuur voor al zijn scholen gelegen in het werkingsgebied van een LOP twee contingenten bepaalt, die voorop worden gesteld voor de gelijktijdige inschrijving van leerlingen die ofwel voldoen aan één of meer indicatoren, ofwel die niet voldoen aan de indicatoren. Hiermee bewerkstelligt men de dubbele contingenten.

Per contingent wordt de capaciteit bepaald. Er zijn een aantal indicatoren voorop gesteld die bepalen op welke basis er bij een inschrijving voorrang verleend wordt. Eén indicator is dat het gezin in het voorafgaand schooljaar minstens één schooltoelage ontving, of dat het gezin een beperkt inkomen heeft.

Dit beperkt inkomen is echter nergens gespecificeerd. Als richtinggevend werden wel de inkomensgrenzen van de regeling inzake schooltoelagen genomen. De Vlaamse Regering kan volgens het decreet de wijze waarop het voldoen aan de indicatoren aangetoond wordt bepalen en kan hiervoor een procedure vastleggen.

Om welke reden heeft de Vlaamse Regering de wijze waarop gezinnen kunnen voldoen aan een beperkt inkomen, nog niet vastgelegd in een procedure? Binnen welke termijn wil de Vlaamse Regering concreet bepalen welk het bedrag is van een beperkt inkomen?

De operationalisering van de indicatoren – breder dan enkel deze van een beperkt inkomen – zal mee het gevolg zijn van de evaluatie van de implementatie van het decreet dit najaar. Bij het bepalen van de inkomensgrenzen die in de praktijk recht geven op het scoren op de indicator schooltoelage wordt in ieder geval gekozen voor inkomensgrenzen die de inkomensgrenzen voor het recht op schooltoelage zo dicht mogelijk benaderen, maar niet overschrijden. Bedoeling is te vermijden dat de groep die scoort op deze indicator groter is dan de uiteindelijke groep van rechthebbenden op schooltoelage. Daarnaast wordt gezocht naar een indicator die eenvoudig en eenduidig te bewijzen is – zowel voor de gezinnen die daardoor voldoen aan de indicator als de gezinnen die niet voldoen aan de inkomensvoorwaarde.

Ouders moeten bij elke inschrijving verschillende indicatoren op geven onder meer in het kader van de dubbele contingentering.

In de omzendbrieven BaO/2012/01 en SO 2012/01 betreffende het inschrijvingsrecht en aanmeldingsprocedure wordt, met betrekking tot de voorrangsgroep in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad van ‘kinderen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is’, bepaald dat “het schoolbestuur een leerling van dezelfde leefentiteit als een reeds ingeschreven leerling, die op basis van de toen geldende regelgeving opgevat werd als een leerling met thuistaal Nederlands, kan beschouwen als een leerling met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is”.

Met het oog op meer duidelijkheid en een grotere coherentie bij het opvragen en registreren van indicatoren, ligt het voor de hand om ook voor het opvragen en registreren van andere indicatoren – bijvoorbeeld in het kader van de dubbele contingentering – een gelijkaardige mogelijkheid te voorzien zoals die voor de voorrangsgroep ‘kinderen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is’ in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Welke moeilijkheden voorziet u bij deze ingreep? Welke reden is er dat deze ingreep nog niet gebeurd is?

De vraag naar meer duidelijkheid en coherentie bij het opvragen en registreren van indicatoren wordt begrepen als een vraag naar het behouden van eerdere verklaringen of reeds gekende indicatoren voor kinderen uit wiens gezin al andere kinderen in de school zijn ingeschreven. De wenselijkheid van deze mogelijkheid zou moeten worden bekeken.

Schoolbesturen moeten een aanmeldingsprocedure laten goedkeuren door de Commissie Leerlingenrechten (CLR). Het doel van de aanmeldingsprocedure is om het inschrijvingsproces te optimaliseren. Tevens objectificeert een aanmeldingsprocedure de inschrijvingen waardoor men een evenredige verdeling van het aantal jongeren met een (N)GOK-profiel verkrijgt.

Op basis van een uitgebreid dossier oordeelt de CLR of de voorstellen tot aanmeldingsprocedures in overeenstemming zijn met de decretale bepalingen inzake het recht op inschrijving en de aanmeldingsprocedures en de uitgebreide uitgangspunten.

Wanneer een schoolbestuur een wijziging in haar aanmeldingsprocedure wil aanbrengen, moet er een nieuw dossier ingediend worden. Het is echter niet duidelijk wat 'een wijziging' juist inhoudt, en dus wanneer er al dan niet een nieuw dossier moet ingediend worden bij de CLR. Bij kleine wijzigingen volstaat een brief aan de belanghebbenden waarin de wijziging wordt toegelicht. Een duidelijk geschreven standpunt van de CLR ontbreekt echter over wat een wijziging juist is, en wanneer een nieuw dossier nodig is of wanneer een brief volstaat. Hierdoor moet elke wijziging ad hoc bekeken worden, en weten schoolbesturen niet op voorhand wat de hoeveelheid werk deze wijziging met zich mee zal brengen.

Minister, op basis van welke criteria oordeelt de CLR of de wijziging groot genoeg is om een nieuw dossier te moeten indienen? Een duidelijke afbakening is nodig opdat schoolbesturen duidelijkheid krijgen. Welke timing voorziet u om deze afbakening scherp te stellen?

De Commissie inzake Leerlingenrechten beoordeelt als onafhankelijke Commissie voorstellen van aanmeldingsprocedure. Op haar website formuleert de Commissie een aantal richtlijnen en tips bij de opmaak van een aanmeldingsdossier. Hierbij gaat zij ook in op wat initiatiefnemers moeten doen wanneer zij hun dossier wensen te wijzigen en somt zij niet exhaustief enkele voorbeelden van wijzigingen op.

De Commissie raadt initiatiefnemers van een aanmeldingsprocedure aan om wijzigingen aan bestaande procedures zo snel mogelijk te melden. De Commissie vraagt om in dat geval het aangepaste dossier opnieuw in te dienen in het "Model voor het indienen van een aanmeldingsdossier voor inschrijvingen in het basisonderwijs/secundair onderwijs" dat op dat moment beschikbaar is op de website van de Commissie inzake Leerlingenrechten. Aan de initiatiefnemer van de aanmeldingsprocedure wordt tevens gevraagd om in het nieuwe (aangepaste) dossier de wijzigingen t.a.v. het eerder goedgekeurde aanmeldingsdossier te markeren.

Op 17 mei 2013 stelde ik een schriftelijke vraag over de capaciteit van de scholen in de provincie Antwerpen (vraag nr. 546). Daarin peilde ik naar de capaciteit van elke school, zowel in het basis- als in het secundair onderwijs, in de provincie Antwerpen. Hierop antwoordde de minister dat de scholen hun capaciteit niet moeten doorgeven aan de administratie, en dat hij daardoor geen cijfers kon geven. Uit de toelichting bij het voorstel van decreet betreffende het inschrijvingsrecht van 17 maart 2011 (stuk 1042 (2010-2011) Nr. 1) blijkt echter dat het meedelen van de capaciteit van aan de overheid voor belangrijke beleidsinformatie zou zorgen.

En dat klopt ook. Gegevens zorgen ervoor dat we weten welke problemen er zijn, hoe

we ze gericht kunnen aanpakken, waar onder meer het opzetten van een taskforce aangewezen is.

Daarom tenslotte nog graag de laatste vraag aan de minister over het inschrijvingsdecreet:

Om welke reden vraagt de overheid de gegevens over de capaciteitsbepaling niet op?

Het decreet inschrijvingsrecht verplicht elke school capaciteit te bepalen voor de start van de inschrijvingen. Elke school in Vlaanderen legt dus capaciteiten vast, en communiceert deze: hetzij minstens naar andere schoolbesturen in dezelfde gemeente (indien gelegen buiten LOP-gebied), hetzij minstens naar het LOP (indien binnen LOP-gebied). Op Vlaams niveau worden deze capaciteiten niet in kaart gebracht. Momenteel ligt een voorstel voor om scholen de capaciteiten die ze bepaald hebben ook te laten ingeven in Discimus, zodat de verplicht door te geven informatie meteen ook beschikbaar is op Vlaams niveau.

Kris Van Dijk

Zal er ook concreet worden nagegaan of er de vrije schoolkeuze kon worden gegarandeerd?

Vrijheid van schoolkeuze is een basisprincipe binnen en uitgangspunt van het decreet inschrijvingsrecht. Noch het laten voorafgaan van een inschrijvingsprocedure door een aanmeldingsprocedure, noch de systematiek van de dubbele contingentering tast dat principe aan. Geen enkel kind komt immers terecht in een school waarvoor het niet werd aangemeld of waarin het niet door de ouder(s) werd ingeschreven.

De manier waarop een centrale aanmeldingsprocedure geoperationaliseerd werd binnen het decreet inschrijvingsrecht, maakt het mogelijk dat bij de rangordening van aangemelde leerlingen rekening gehouden wordt met de rangorde van de school in de voorkeurslijst van de ouders. Het decreet kan echter geen absoluut recht op de eerste schoolkeuze garanderen. Maar indien leerlingen niet toekunnen in een school van hun (eerste) keuze, duidt dat vooral op een capaciteitsprobleem in hetzij de betreffende school, hetzij de betreffende buurt. Bovendien is het aandeel leerlingen dat zich kon inschrijven in de school van eerste keuze niet gekend. Bij scholen met een gewone inschrijvingsprocedure hebben scholen geen zicht op de rangorde van de school in de voorkeurslijst van ouders. Bij aanmeldingssysteem is die keuze wel gekend - toch door het centraal aanmeldingsregister. Alleen kennen we daar enkel de situatie op het moment van de rangordening na de aanmeldingsperiode. Dit is per definitie de minst gunstige situatie. Indien leerlingen alsnog worden opgevist van de wachtlijst in een andere school, is dit altijd een school van hogere keuze.

OD.7.6. Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn***De Knop***

Tijdens de reguliere schooldoorlichtingen wordt gekeken of de school optimale leer- en ontwikkelingskansen creëert voor alle leerlingen. Blijkt uit deze doorlichtingen dat het nieuwe omkaderingssysteem effectief tot gevolg heeft dat er kleinere kleuterklassen zijn?

Het is niet mogelijk om op deze vraag te antwoorden. De aanwending van de basisomkadering behoort tot de autonomie van de scholen, zo ook de verdeling van de omkadering over de verschillende leerlingengroepen. De onderwijsinspectie onderzoekt bij een doorlichting de klasgrootte op zich niet. Ze onderzoekt wel de geleverde output en de kwaliteit van het gevoerde beleid. Alleen als de school niet voldoet voor de ontwikkelingsdoelen, kan de klasgrootte als mogelijke verklaring in het vizier komen. Het nieuwe omkaderingssysteem is nog te recent om nu al relevante informatie hierover te hebben. Mogelijk kan uit de doorlichtingsverslagen 2013-14 voldoende gegevens gehaald worden over het effect van de klasgrootte in het kleuteronderwijs.

OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren***Deckx***

Het onderzoek zal jammer genoeg niet meer deze legislatuur opgeleverd worden. Neemt u nog stappen met het oog op een invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs? Zal u deze legislatuur nog overleg plegen met uw collega's Crevits en Muyters m.b.t. kostenreductie of efficiëntiewinsten in het kader van het gebruik van openbaarvervoer en sportinfrastructuur door scholen?

Er worden tijdens deze legislatuur geen verdere stappen voorzien voor een eventuele invoering van een maximumfactuur in het secundair onderwijs. Momenteel is er ook geen overleg gepland met mijn collega's in het kader van mogelijke kostenreductie of efficiëntiewinsten.

De Knop

Bij de invoering van een nieuw financieringssysteem voor de werkmiddelen van het basis- en secundair onderwijs werd vooropgesteld dat dit decreet in 2012 geëvalueerd moest worden. In een antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 259 (2012-2013) stelt de minister dat er werd gezocht naar een alternatieve aanpak om een onderzoek te kunnen opstarten. De resultaten daarvan zullen er pas in het voorjaar van 2014 zijn. De minister gaf in datzelfde antwoord aan te overleggen met de minister van Mobiliteit om de mogelijkheden in het kader van het schoolvervoer te onderzoeken. Op dat moment konden nog geen concrete resultaten meegedeeld worden.

Heeft uw overleg met de minister van Mobiliteit over het schoolvervoer intussen tot concrete resultaten geleid?

De contacten met de minister van Mobiliteit over het schoolvervoer lopen. Er zijn nog geen concrete resultaten beschikbaar.

Een werkgroep werd opgericht om de haalbaarheid en de bestekvoorwaarden van een raamovereenkomst voor de inning van schoolfacturen ten behoeve van de Vlaamse onderwijsinstellingen te onderzoeken. Wat zijn de resultaten van dat onderzoek?

De voorbereidende werkzaamheden, in overleg met onder meer het GO!, de koepels en de verenigingen waar armen het woord nemen, worden verder gezet. Het bestek is opgemaakt, zodat dit via een raamovereenkomst gegund kan worden. Het is de bedoeling dat scholen zelf kunnen beslissen of om al dan niet in deze raamovereenkomst in te stappen.

OD 7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren***De Knop***

Al meer dan een decennia lang krijgt het Kinderrechtencommissariaat klachten over het collectief leerlingenvervoer in het Buitengewoon onderwijs. De pijnpunten kwamen ook duidelijk naar voor tijdens een vergadering van het Kinderrechtencommissariaat onder de noemer ‘Krunch’ met De Lijn, de Onderwijskoepels, de Administratie Leerlingenvervoer en de kabinetten Onderwijs en Mobiliteit en verschillende collega Vlaamse volksvertegenwoordigers op 23 oktober jongstleden, waar ook een knelpuntennota werd voorgesteld.

Ondervinden ouders van kinderen met een beperking moeilijkheden in de toegang voor hun kind tot de reguliere kinderopvang? Komen weigeringen vaak voor? Hoe wordt hieraan geredigeerd?

De materie aangaande de erkende buitenschoolse opvang behoort tot de bevoegdheid van minister Jo Vandeuren.

Welke acties werden er getroffen om de reistijden te verminderen en de begeleiding te verbeteren? Zijn de effecten hiervan zichtbaar op het terrein?

Tijdens het schooljaar 2012-2013 werd een analyse gemaakt van de lange rittijden. Deze analyse werd besproken op de Politiek-Ambtelijke Stuurgroep ‘zonaal leerlingenvervoer’. Het onderzoek resulteerde in het bijkomend inleggen van 48 ritten door De Lijn om de grootste knelpunten weg te werken.

Busbegeleiders zijn in de mogelijkheid een vorming te volgen waarin zij kennis maken met het algemeen kader rond buitengewoon onderwijs, bekend raken met welke verschillende types kinderen er bestaan in het buitengewoon onderwijs, welke problemen hiermee gepaard gaan en hoe ze hier telkens mee om moeten gaan.

De effecten op het terrein m.b.t. het inleggen van de extra busritten werden niet meegedeeld.

Stelt er zich een probleem in de communicatie tussen de begeleiders, de ouders en de scholen? Zo ja, op welke manier wil u dit verbeteren?

De knelpuntennota die werd voorgesteld op de KRunch wordt verder door mijn administratie bestudeerd. Deze zal samen met de belanghebbende partners bekeken worden om te bekijken hoe we op deze knelpunten, waaronder de communicatie, een antwoord kunnen bieden. De politiek- ambtelijke stuurgroep en de ambtelijke werkgroep leerlingenvervoer die opgericht werden in het kader van een kwaliteitsvolle en efficiënte beleidsvoorbereiding en uitvoering m.b.t. het zonaal leerlingenvervoer zijn het platform om deze knelpunten te bespreken en uit te werken.

Bent u van plan, in afwachting van een nieuw decreet leerlingenvervoer en het decreet betreffende belangrijke en noodzakelijke maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (BNM), maatregelen op korte termijn te nemen? Zo ja, welke?

Op korte termijn zal de knelpuntennota met de verschillende stakeholders opgenomen en besproken worden.

Heeft u dit rapport besproken met uw collega's van Welzijn en Mobiliteit? Welke bijkomende maatregelen voorzien zij?

De knelpuntennota zal besproken worden met de verantwoordelijken van Mobiliteit (De Lijn) op het overlegplatform leerlingenvervoer dat werd opgericht ingevolge de Samenwerkingsovereenkomst dd. 10/10/2011 tussen de minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming, de minister bevoegd voor Mobiliteit, het Departement Onderwijs en Vorming en De Lijn.

Ligt volgens u de (gedeeltelijke) oplossing voor de problematiek van het busvervoer in een betere spreiding van het aantal scholen Buitengewoon onderwijs of eerder in het meer streven naar inclusief onderwijs?

Zowel de spreiding van het aantal scholen Buitengewoon onderwijs als een meer inclusief onderwijs kunnen bijdragen tot het verlichten van de druk die momenteel op het leerlingenvervoer ligt. De oplossing voor deze druk zal in een ruimer kader moeten bekeken worden, zoals zal worden onderzocht in het wetenschappelijk onderzoek 'leerlingenvervoer in Vlaanderen'.

Helsen

U verwijst naar wetenschappelijk onderzoek 'leerlingenvervoer in Vlaanderen'. De resultaten ervan zullen als basis dienen voor een nieuw concept leerlingenvervoer. Wat is het voorwerp van het wetenschappelijk onderzoek? Welke onderzoeksvragen worden gesteld? Wie voert het uit? Zal de minister deze legislatuur nog maatregelen nemen?

Dit onderzoek heeft als doel alternatieven uit te werken voor het leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs om de reistijd van de leerlingen te reduceren. Het verbeteren van het leerlingenvervoer zal ook ruimer bekeken worden dan enkel het transportprobleem. De mobiliteitsproblematiek zal worden onderzocht waarbij een pedagogische en organisatorische invalshoek wordt geïntegreerd.

Het onderzoek zal een antwoord bieden op volgende onderzoeksvragen:

- welke organisatorische, administratieve en vervoersmatige factoren beïnvloeden de reistijd van de leerlingen van het buitengewoon onderwijs?
- hoe wordt er in Vlaanderen met deze factoren omgegaan ten opzichte van andere relevante landen?
- welke alternatieven bieden een efficiënt, haalbaar en betaalbaar alternatief voor het criterium afstand?
- wat zijn de effecten van deze scenario's op leerlingen en hun gezin, scholen en de organisatie van het vervoer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Instituut voor de Overheid van de Katholieke Universiteit Leuven, een onderzoekseenheid binnen de Faculteit Sociale Wetenschappen van de KU in Leuven.

Ik zal deze legislatuur geen maatregelen nemen als gevolg van de resultaten uit het onderzoek. Het onderzoeksproject bereikt haar eindfase in de periode maart/april.

OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werk- en leefomgevingen*De Knop*

In het najaar van 2012 ontving de minister het eindrapport van het evaluatieonderzoek van AGION inzake de werking van de instrumenten binnen het scholenbouwbeleid. Het rapport behelst een onderzoek naar de gehanteerde subsidies, normen, procedures, prioriteiten, adviezen,... Vooraleer echter definitieve beleidsconclusies aan dit onderzoeksproject te koppelen wenst de minister eerst het kwantitatieve luik van de beleidsevaluatie af te wachten, met name de schoolgebouwenmonitor 2013, waarvan het eindrapport tegen de zomer 2014 wordt verwacht. Zal de minister nog deze legislatuur aanpassingen doorvoeren die betrekking hebben op bovenstaande instrumenten?

Zie antwoord op vraag Kris Van Dijck onder 6.5

Durnez

“Samen met mijn collega ministers hoop ik het komende jaar ook concrete stappen te kunnen zetten om een faciliterend beleid rond de multi-inzetbaarheid van infrastructuur mogelijk te maken. Bij de beoordeling van de dossiers bij AGION wordt de multi-inzetbaarheid van de schoolinfrastructuur als formeel criterium bekeken.”

Momenteel zijn er geen middelen voor de infrastructuur voor DKO. Zou onder het multi-inzetbaar zijn van de klassen ook het doorgaan van lessen van het DKO verstaan kunnen worden?

Zie antwoord op vraag De Knop onder 6.5, met de volgende aanvulling: het doorgaan van lessen van het DKO in lokalen van het gewoon onderwijs kan hier zeker toe behoren.

OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur***De Knop***

De minister werkt verder aan de ontwikkeling van alternatieve financieringsmogelijkheden waarin pensioenfondsen en/of verzekeringsmaatschappijen en/of ... een rol kunnen spelen. Wat houden deze pistes in? Wanneer kan hieromtrent een voorstel verwacht worden?

Zie antwoord op vraag Jos Demeyer

Demeyer

De minister stelt: “daarnaast werk ik verder aan de ontwikkeling van alternatieve financieringsmogelijkheden waarin pensioenfondsen en/of verzekeringsmaatschappijen en/of ... een rol kunnen spelen.”

Gaat het hierbij over kleinschaliger en lokale DBFM?

Hoe ziet de minister de sturende rol van het departement hierin?

Is het de bedoeling dat sommige pistes hierin op vrij korte termijn leiden tot nieuwe PPS-contracten?

Hoewel de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur een noodzakelijke en grootschalige investeringsoperatie is, denk ik dat het goed is om effectief de mogelijkheid te creëren dat ook meer kleinschalige en lokale DBFM-formules zouden kunnen aan bod komen.

Wat de termijn betreft: voor nieuwe PPS: zowel bij grootschalige als bij kleinschalige DBFM zijn er een aantal aandachtspunten en dient het PPS-concept goed voorbereid te worden. Hierbij zal men uiteraard al de ervaringen meenemen van de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Veel zal ook afhangen van de beschikbaarheid en bereidheid van financiers zoals pensioenfondsen en/of verzekeringsmaatschappijen.